

TELEKOMUNIKAČNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ODBOR EKONOMICKEJ REGULÁCIE

Továrenská 7, P.O.BOX 40, 828 55 Bratislava 24

ROZHODNUTIE

Číslo: 1679/OER/2012

V Bratislave 26. júla 2012

Účastník konania:

Slovak Telekom, a.s.
Karadžičova 10
825 13 Bratislava

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky, odbor ekonomickej regulácie (ďalej len „úrad“), ako orgán štátnej správy príslušný na konanie podľa § 6 ods. 1 písm. b) a ods. 3 písm. a) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) a podľa § 5 a § 6 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), rozhodol v konaní so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO 35 763 469 (ďalej len „spoločnosť ST, a.s.“) vo veci určenia významného podniku podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách a uloženia povinností podľa § 19 až 23 zákona o elektronických komunikáciách na relevantnom trhu veľkoobchodného fyzického prístupu, vrátane spoločného uvoľneného prístupu alebo úplného uvoľneného prístupu, poskytovaného prostredníctvom infraštruktúry na pevnom mieste (ďalej len „relevantný trh č. 4“) nasledovne:

1) Spoločnosť ST, a.s. má podľa § 17 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách na relevantnom trhu č. 4 také postavenie, že nie je vystavená efektívnej súťaži a ekonomický vplyv jej v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov, teda spoločnosť ST, a.s. je významným podnikom na relevantnom trhu č. 4.

2) Úrad ukladá spoločnosti ST, a.s. ako významnému podniku na relevantnom trhu č. 4 nasledujúce povinnosti:

I. povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť ST, a.s. je povinná:

1. poskytovať tretím osobám:

a) úplný a spoločný uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu, ktorý umožňuje využiť celé

frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru alebo iba časť tohto frekvenčného spektra, ktorá sa nepoužíva na telefónnu službu, pričom hovorové pásmo frekvenčného spektra zostáva aj naďalej k dispozícii spoločnosti ST, a.s. a to v mieste hlavného rozvádzača,

- b) úplný a spoločný uvoľnený prístup k úseku účastníckeho metalického vedenia, ktorý umožňuje využiť celé frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru alebo iba časť tohto frekvenčného spektra, ktorá sa nepoužíva na telefónnu službu, pričom hovorové pásmo frekvenčného spektra zostáva aj naďalej k dispozícii spoločnosti ST, a.s. a to v mieste špecifikovaného prístupového bodu účastníckeho vedenia,
  - c) úplný uvoľnený prístup k optickému vedeniu typu bod – multibod v metropolitnom prístupovom bode (MPoP t.j. Metropolitan Point of Presence) na optickom rozvádzači (ODF t.j. Optical Distribution Frame) vrátane podmienok pre prístup k ukončeniu optickej linky (OLT t.j. Optical Line Termination) tak, aby bol zabezpečený prístup v rozsahu od rozhrania služieb až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa, pre poskytovanie služieb formou virtuálneho lokálneho uvoľneného prístupu (VULA t.j. Virtual Unbundled Local Access),
  - d) úplný uvoľnený prístup k optickému vláknu typu bod – bod v metropolitnom prístupovom bode (MPoP) na optickom rozvádzači (ODF) tak, aby bol zabezpečený prístup od rozhrania na optickom rozvádzači (ODF) až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa,
  - e) prístup ku káblovodnom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknutie optických káblov v prípade existujúcej voľnej kapacity,
2. poskytovať služby uvedené v podods. 1. definované v písm. a) až e) za veľkoobchodných podmienok na ďalší predaj tretími osobami,
  3. nezrušiť už poskytnutý prístup uvedený v podods. 1. písm. a) až e) bez zákonných dôvodov,
  4. viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o prístup k účastníckemu metalickému vedeniu, optickému vedeniu, alebo káblovodnom,

5. zabezpečiť otvorený prístup k rozhraniam, protokolom a kódovacím zariadeniam, ktoré sú potrebné na interoperabilitu služieb,
  6. umožniť spoločné používanie infraštruktúry, vrátane stavieb, priestorov a časti vedení, ktoré súvisia s poskytovaním služieb prístupu,
  7. poskytnúť špecifikované služby potrebné na interoperabilitu služieb medzi koncovými užívateľmi, vrátane poskytnutia zariadení pre služby inteligentných sietí,
  8. zabezpečiť prístup k systémom na podporu prevádzky alebo k podobným softvérovým systémom nevyhnutným na zabezpečenie efektívnej súťaže pri poskytovaní služieb prístupu uvedených vyššie v podods. 1. písm. a) až e).
- II. povinnosť transparentnosti prístupu podľa § 19 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť ST, a.s. je povinná pri poskytovaní služby fyzického prístupu poskytovaného prostredníctvom metalického vedenia alebo jeho úseku a prostredníctvom optického vedenia:
1. zverejniť na svojom verejne dostupnom webovom sídle referenčnú ponuku na fyzický prístup k infraštruktúre prostredníctvom metalickej siete a na fyzický prístup k infraštruktúre prostredníctvom optickej siete a predložiť ju úradu v písomnej aj v elektronickej forme najneskôr do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia o určení za významný podnik a uložení povinností. Referenčná ponuka na fyzický prístup musí byť dostatočne štruktúrovaná a musí obsahovať podmienky pre prístup k určitým sieťovým prostriedkom uvedeným v ods. I. pododsek 1. písm. a) až e) výroku tohto rozhodnutia a v súlade s Minimálnym zoznamom položiek referenčnej ponuky, ktorý je súčasťou výroku tohto rozhodnutia,
  2. zverejniť v referenčnej ponuke na fyzický prístup všetky špecifické informácie týkajúce sa zariadenia, poskytovania a používania fyzického prístupu k infraštruktúre na pevnom mieste v súlade s Minimálnym zoznamom položiek referenčnej ponuky, ktorý je súčasťou výroku tohto rozhodnutia,
  3. zverejniť akýkoľvek návrh na zmenu referenčnej ponuky na fyzický prístup k metalickej alebo optickej sieti zo strany spoločnosti ST, a.s., ktorý bude mať vplyv na podniky definované v § 5 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách najneskôr 45 dní pred zamýšľanou zmenou na svojom verejne dostupnom webovom sídle a predložiť ju úradu,

4. zverejniť informácie týkajúce sa zámeru ukončiť poskytovanie prístupu prostredníctvom účastníckeho metalického vedenia z dôvodu prechodu na optické prístupové siete FTTx na svojom verejne dostupnom webovom sídle a predložiť ich úradu:
- a) najmenej 5 rokov pred plánovanou migráciou siete, ak sa nedosiahla dohoda o vhodnom pláne migrácie medzi významným podnikom a ostatnými podnikmi, ktoré aktuálne využívajú uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu významného podniku (ďalej len „dohoda o migrácii existujúcich uvoľnených prístupov“),
  - b) najmenej jeden rok pred plánovanou migráciou siete, ak sa dosiahla dohoda o migrácii existujúcich uvoľnených prístupov.

MINIMÁLNY ZOZNAM POLOŽIEK REFERENČNEJ PONUKY NA VEĽKOOBCHODNÝ PRÍSTUP K SIEŤOVEJ INFRAŠTRUKTÚRE NA PEVNOM MIESTE, VRÁTANE SPOLOČNÉHO ALEBO ÚPLNÉHO UVOĽNENÉHO PRÍSTUPU K ÚČASTNÍCKEMU METALICKÉMU A OPTICKÉMU VEDENIU, KTORÚ MÁ ZVEREJNIŤ VÝZNAMNÝ PODNIK

A. Podmienky fyzického prístupu k infraštruktúre

1. Siet'ové prvky, ku ktorým sa ponúka prístup, zahŕňajú najmä tieto prvky spolu s pridruženými prostriedkami:

(a) uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému a optickému vedeniu (úplný a spoločný),

(b) uvoľnený prístup k úseku účastníckeho metalického vedenia (úplný a spoločný), vrátane prístupu k sieťovým prvkom, ktoré sú neaktívne, za účelom rozvoja sietí backhaul (spojenie medzi koncovým bodom prístupovej siete a ďalším bodom chrbticovej alebo transportnej siete).

(c) prístup ku káblovodom umožňujúci rozvoj prístupových sietí.

2. Informácie o umiestnení fyzických miest prístupu vrátane rozvodných skriň a rozvádzačov, dostupnosti účastníckeho metalického a optického vedenia, úseku účastníckeho metalického vedenia a backhaul (bodov prístupu medzi koncovým bodom prístupovej siete a ďalším bodom chrbticovej alebo transportnej siete) v špecifických častiach prístupovej siete a informácie o umiestnení káblovodov a voľnej kapacity v káblovodoch.

3. Technické podmienky týkajúce sa prístupu a využívania účastníckych metalických a optických vedení a úsekov metalických vedení, vrátane technických charakteristík metalického skrúcaného páru účastníckeho vedenia a optického vlákna, káblových rozvádzačov a pridružených prostriedkov a technické podmienky týkajúce sa prístupu ku káblovodom.

4. Postupy objednávania a poskytovania, obmedzenia používania.

B. Služby spoločného umiestnenia (kolokácia)

- 1. Informácie o príslušných miestach významného podniku alebo umiestnení zariadení a ich plánovanej modernizácii.**
- 2. Možnosti spoločného umiestnenia v miestach určených podľa bodu 1 (vrátane fyzického spoločného umiestnenia a vzdialeného spoločného umiestnenia).**
- 3. Obmedzenia týkajúce sa zariadení, ktoré prichádzajú do úvahy na spoločné umiestnenie.**
- 4. Opatrenia zavedené významným podnikom na zabezpečenie bezpečnosti ich lokalít.**
- 5. Podmienky prístupu pre pracovníkov konkurenčných podnikov.**
- 6. Bezpečnostné normy.**
- 7. Pravidlá pridelovania priestoru v prípade obmedzeného priestoru na spoločné umiestnenie.**
- 8. Podmienky pre podniky na vykonanie kontroly miest, v ktorých je fyzické spoločné umiestnenie možné, alebo miest, kde bolo spoločné umiestnenie odmietnuté z dôvodu nedostatku kapacity.**

C. Informačné systémy

Podmienky prístupu k prevádzkovým podporným systémom alebo databázam významného podniku na predbežné objednávanie, poskytovanie, objednávanie požiadavky na údržbu a opravy a fakturáciu.

D. Dodacie podmienky

- 1. Lehota na vybavenie požiadaviek na dodávku služieb a prostriedkov; dojednania úrovne služieb, riešenie porúch, postupy návratu na normálnu úroveň služby a parametre kvality služby.**
- 2. Štandardné zmluvné podmienky a v prípade potreby náhrady za nedodržanie lehôt.**
- 3. Ceny alebo vzorce na výpočet ceny za každú položku, funkciu a prostriedok uvedené vyššie.**

Referenčná ponuka nesmie obsahovať žiadne ceny za sieťové prvky alebo zariadenia, za ktoré by vstupujúci podnik poskytujúci verejnú sieť, verejnú službu musel platiť, ak nie sú potrebné na poskytovanie jeho služieb.

- III. povinnosť nediskriminácie prístupu podľa § 20 ods. 1 a ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách. Na základe povinnosti nediskriminácie je spoločnosť ST, a.s. povinná:**

uplatňovať pri poskytovaní služieb fyzického prístupu prostredníctvom metalického vedenia alebo jeho úseku a prostredníctvom optického vedenia na pevnom mieste voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využívala pre vlastnú potrebu alebo ich poskytovala podniku v

postavení ovládanéj osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať,

IV. povinnosť viesť oddelenú evidenciu nákladov a výnosov podľa § 21 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť ST, a.s. je pri poskytovaní služieb fyzického prístupu k infraštruktúre povinná:

- 1. viesť oddelenú evidenciu tak, aby poskytla úradu objektívne a prehľadné informácie o štruktúre nákladov, výnosov a vloženom kapitáli, ktoré súvisia:**
  - a) so zriadením a používaním fyzického prístupu k infraštruktúre definovaného v ods. I. podods. 1. písm. a) až e),**
  - b) s kolokáciou pri poskytovaní tohto prístupu.**

Náklady, výnosy a objem vloženého kapitálu na služby súvisiace so zriadením a používaním fyzického prístupu k infraštruktúre prostredníctvom metalického, optického vedenia, prístupu ku káblovodom a služby súvisiace s kolokáciou musia vychádzať z účtovnej závierky spoločnosti ST, a.s. overenej audítorom.

Pri alokácii nákladov na služby súvisiace so zriadením a používaním fyzického prístupu k infraštruktúre prostredníctvom metalického a optického vedenia, so zriadením a používaním prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknuť optických káblov a na služby súvisiace s kolokáciou sa vychádza z princípu nákladovej príčinnosti, t. z. do nákladov na konkrétnu službu sa započítajú iba tie náklady, ktoré vznikli v súvislosti s poskytovaním tejto služby. Preto budú náklady priradené metódou ABC (Activity Based Costing).

Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitáli týkajúce sa daného ročného účtovného obdobia spolu s podrobným popisom alokácie nákladov, vrátane použitých alokačných metód a postupov s podrobnou špecifikáciou priamych nákladov (náklady, ktoré je možné priamo priradiť na danú službu), nepriamych nákladov (náklady vzťahujúce sa na činnosti, ktoré súvisia s danou službou) a ostatných spoločných resp. režijných nákladov (náklady, ktoré nie je možné alokovať na danú službu, avšak sú z hľadiska fungovania spoločnosti nevyhnutné), rešpektujúc zásady proporcionality a transparentnosti, je spoločnosť ST, a.s. povinná podľa § 21 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách predložiť úradu vždy najneskôr do 30. júna nasledujúceho roka. Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitáli na služby súvisiace so zriadením a používaním fyzického prístupu k infraštruktúre

prostredníctvom metalického a optického vedenia vo vyššie uvedenom členení a na služby súvisiace so zriadením a používaním prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknuť optických káblov, ako aj náklady za služby súvisiace s kolokáciou za ročné účtovné obdobie predchádzajúce platnosti príslušnej metódy je spoločnosť ST, a.s. povinná predložiť úradu najneskôr do 60 dní odo dňa platnosti príslušného rozhodnutia vydaného podľa § 12 ods. 3 písm. c) a ods. 5 zákona o elektronických komunikáciách, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien. Náklady musia byť členené v súlade s platnými rozhodnutiami o metóde kalkulácie cien.

2. viesť oddelenú evidenciu tak, aby boli sprehľadnené veľkoobchodné a vnútropodnikové ceny za účelom preukázania, že nedochádza k porušovaniu povinnosti nediskriminácie podľa § 20 zákona o elektronických komunikáciách a k zvýhodňovaniu alebo znevýhodňovaniu niektorých služieb prerozdeľovaním nákladov a výnosov z iných služieb a medzi službami navzájom.

V. povinnosť regulácie cien fyzického prístupu podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách v súlade s postupom podľa § 12 ods. 3 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť ST, a.s. je pri poskytovaní služieb povinná stanoviť cenu za:

1. zriadenie a používanie úplného uvoľneného resp. spoločného uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu alebo jeho úseku podľa platného rozhodnutia úradu vydaného podľa § 12 ods. 3 písm. c) a ods. 5 zákona o elektronických komunikáciách, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za služby zriadenia a používania úplného uvoľneného resp. spoločného uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu alebo jeho úseku,
2. zriadenie a používanie úplného uvoľneného prístupu k optickému vedeniu podľa platného rozhodnutia úradu vydaného podľa § 12 ods. 3 písm. c) a ods. 5 zákona o elektronických komunikáciách, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za služby zriadenia a používania úplného uvoľneného prístupu k optickému vedeniu,
3. zriadenie a používanie prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknuť optických káblov podľa platného rozhodnutia úradu vydaného podľa § 12 ods. 3 písm. c) a ods. 5 zákona o elektronických komunikáciách, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za služby zriadenia a používania prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknuť optických káblov,

4. **kolokáciu podľa platného rozhodnutia úradu vydaného podľa § 12 ods. 3 písm. c) a ods. 5 zákona o elektronických komunikáciách, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za služby kolokácie pre službu sprístupnenia účastníckeho metalického a optického vedenia v sieti významného podniku.**

Odôvodnenie:

Úrad zhromaždil a preskúmal všetky relevantné údaje a podklady súvisiace so stavom súťaže na predmetnom relevantnom trhu s cieľom zistiť, či na tomto trhu je efektívna súťaž a či nápravné opatrenia uložené významnému podniku po ukončení prvého kola analýzy v rozhodnutí úradu boli dostatočné a či sa vytvorili podmienky na rozvoj konkurenčného prostredia a efektívnu súťaž pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí a služieb.

Úrad listom č. 30/14/2007 zo dňa 23.01.2007 oznámil významnému podniku na veľkoobchodnom trhu č. 4 - spoločnosti ST, a.s., že pristúpil k analýze veľkoobchodného trhu č. 4 a súčasne požiadal o doručenie informácií. Spoločnosť ST, a.s. bola rozhodnutím č. 205/14/2005 zo dňa 8.03.2005, resp. druhostupňovým rozhodnutím č. 63/01/2005 zo dňa 14.06.2005 určená za podnik s významným vplyvom na veľkoobchodnom relevantnom trhu uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu za účelom poskytovania širokopásmových a hlasových služieb, ktorý bol definovaný ako úplný uvoľnený prístup a spoločný prístup k metalickému skrúcanému páru účastníckeho vedenia alebo jeho úseku spájajúcemu koncový bod siete v priestoroch účastníka so špecifikovaným prístupovým bodom účastníckeho vedenia, ktorý umožňoval využiť celé frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru alebo iba časť tohto frekvenčného spektra na poskytovanie širokopásmových služieb a hlasovej komunikácie.

V záujme objektívneho posúdenia stavu súťaže na veľkoobchodnom trhu č. 4 úrad oslovil aj ostatné podniky poskytujúce služby v elektronickej komunikačnej sieti a to: Amtel Slovensko, s.r.o., Dial Telecom, a.s., eTel Slovensko, s.r.o., Energotel, a.s., GTS Slovakia, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., Železnice SR – Železničné telekomunikácie Bratislava, o.z. (ďalej len „ŽSR – ŽT, o.z.“), BHtel, s.r.o., Micronet, a.s., Antik Telecom, s.r.o., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., Trnavatel, s.r.o., Orange Slovensko, a.s. a WiMAX Telecom Slovakia, s.r.o. Všetkým osloveným podnikom úrad písomne oznámil, že podľa § 17 zákona o elektronických komunikáciách vykoná analýzu veľkoobchodného trhu č. 4 a súčasne ich požiadal o doručenie informácií.

Počas roka 2007 prebiehali rokovania o návrhu nového regulačného rámca a Európska komisia oznámila v Úradnom vestníku revidované odporúčanie o relevantných trhoch. Účelom tohto odporúčania bolo určenie takých trhov výrobkov a služieb, na ktorých je možné reguláciu ex ante oprávnené používať podľa čl. 15 ods. 1 Smernice 2002/21/ES. V odporúčaní Európska komisia okrem iného uviedla, že „konečným cieľom akéhokoľvek regulačného zásahu ex ante je priniesť prospech koncovým užívateľom takým spôsobom, aby sa maloobchodné trhy stali konkurenčnými. Vymedzenie relevantných trhov sa v priebehu času môže meniť

a mení sa v závislosti od toho, ako sa vyvíjajú vlastnosti výrobkov a služieb a menia možnosti náhrady na strane ponuky a dopytu. Vzhľadom k tomu, že odporúčanie Komisie 2003/311/ES je v platnosti už viac ako štyri roky, je v súčasnosti vhodná doba na revíziu pôvodného vydania na základe vývoja trhu. Preto toto odporúčanie nahradzuje odporúčanie Komisie 2003/311/ES“. Komisia odporučila analyzovať veľkoobchodný trh č. 4 podľa revidovaného odporúčania, ako veľkoobchodný (fyzický) prístup poskytovaný prostredníctvom infraštruktúry (vrátane spoločného uvoľneného prístupu alebo úplného uvoľneného prístupu) na pevnom mieste. Revidovaným odporúčaním Komisie sa zaoberala aj skupina IRG (Skupina nezávislých regulátorov) a v správe (z októbra 2008) týkajúcej sa výkladu revidovaného odporúčania Európskej komisie ohľadom definície veľkoobchodného trhu č. 4 okrem iného uviedla, že: „do úvahy by sa mal vziať aj rozvoj sietí novej generácie. Na zabezpečenie širokopásmového prístupu a súvisiacich služieb mnohí podnikatelia vybudovali infraštruktúru, ktorá počíta s inštaláciou vlákna bližšie ku koncovým užívateľom (kvôli zvýšeniu kapacity a rýchlosti širokopásmového prístupu) a ktorá znižuje prevádzkové náklady. Takéto zmeny, ktoré sa očakávajú, sa odlišujú medzi krajinami z hľadiska investícií do sietí a rýchlosti, s akou sa vyskytujú a môžu modifikovať dopyt a ponuku na maloobchodných a veľkoobchodných trhoch. Dôsledky takýchto zmien môžu mať dopad na hranice budúcich veľkoobchodných relevantných trhov, ktoré sú späté s maloobchodnými trhmi z hľadiska technickej charakteristiky.“

Zmenu definície trhu úrad oznámil podniku s významným vplyvom – spoločnosti ST, a.s. listom č. 349/14/2008 zo dňa 11.08.2008. Súčasne úrad túto spoločnosť požiadal o aktualizáciu už úradu doručených odpovedí, zaslaných informácií a všetkých požadovaných údajov k 30.06.2008. Úrad začiatkom novembra 2008 oboznámil so zmenou definície aj ostatné vyššie uvedené podniky a požiadal ich tiež o doplnenie informácií a aktualizáciu už doručených podkladov, informácií a údajov do konca prvej polovice roka 2008. Keďže sa definícia trhu nevzťahovala len na uvoľnený prístup k metalickému skrúcanému páru a rozšírila sa na prístup poskytovaný prostredníctvom infraštruktúry (vrátane spoločného uvoľneného prístupu alebo úplného uvoľneného prístupu) na pevnom mieste, úrad vytypoval podľa poskytovaných služieb aj ďalšie podniky a aj týmto v priebehu novembra 2008 oznámil, že pristupuje k analýze veľkoobchodného trhu č. 4 a požiadal ich o doručenie informácií. Dodatočne úrad oslovil podniky: U.S. Steel Košice, s.r.o., Slovenský plynárenský podnik, a.s., Vadium, s.r.o., GiTy-Slovensko, a.s., ACS, s.r.o. SWHW, a.s.

Na základe všetkých doručených informácií úrad spracoval analýzu veľkoobchodného trhu č. 4, ktorá bola predložená a pripomienkovaná v rámci národných konzultácií. Po zapracovaní pripomienok bol návrh analýzy notifikovaný do Európskej komisie na medzinárodné konzultácie. Tento návrh bol z notifikačného procesu na odporúčanie Európskej komisie dňa 3.07.2009 stiahnutý z dôvodu nezahrnutia optických sietí do vecne vymedzeného relevantného trhu.

V súlade s revidovaným odporúčaním Európskej komisie sa úrad následne písomne obrátil na všetky vyššie uvedené podniky a zároveň oslovil ďalších 158 podnikov, ktoré podľa úradu dostupných informácií mali vybudovanú, začali budovať alebo plánovali budovať optickú sieť, resp. poskytovali služby prostredníctvom

optickej sieti. Úrad vykonáva pravidelný polročný zber dát a údaje v analýze získané od úplnej vzorky 685 aktívnych operátorov aktualizoval.

Aktualizovanú analýzu úrad následne predložil do národných konzultácií, ktoré sa uskutočnili od 23.11.2010 do 22.12.2010. Po zapracovaní pripomienok z národných konzultácií a upravení uložených povinností úrad analýzu veľkoobchodného trhu postúpil dňa 19.04.2011 na medzinárodné konzultácie. Európska komisia rozhodnutím pod značkou SG-Greffe (2011) D/7880 zo dňa 19.05.2011 úradu zaslala k analýze pripomienky. Následne spoločnosť ST, a.s. podala žalobný návrh na Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodu odlišného znenia návrhu povinnosti transparentnosti (v časti Minimálny zoznam položiek, ktoré má obsahovať referenčná ponuka na uvoľnený prístup k účastníckemu vedeniu) s tým, že nemala možnosť sa k takto uloženej povinnosti v národných konzultáciách vyjadriť. Zmenu povinnosti transparentnosti úrad vykonal z dôvodu potreby prijať v priebehu roka 2011 také regulačné opatrenia, ktoré korešpondujú s aktuálnou európskou legislatívou.

Úrad vyhovel žalobnému návrhu spoločnosti ST, a.s. v celom rozsahu, a preto obnovil stav národných konzultácií a analýzu tohto trhu s upravenou povinnosťou transparentnosti predložil na národné konzultácie. Národné konzultácie sa uskutočnili od 9.08.2011 do 9.09.2011 a následne bola analýza notifikovaná na medzinárodné konzultácie dňa 27.10.2011. Aj tento návrh analýzy bol na návrh Európskej komisie z dôvodu nepostačujúcej cenovej regulácie úradom dňa 28.11.2011 opäť stiahnutý.

Úrad pri definovaní relevantného trhu č. 4 postupoval podľa zákona o elektronických komunikáciách a vychádzal z rozhodnutia úradu zo dňa 20. januára 2011, ktorým úrad určil zoznam relevantných trhov v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (ďalej len „rámcová smernica“) a revidovaným odporúčaním Európskej komisie.

Základom analýzy relevantného trhu bolo definovanie veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 v národných podmienkach Slovenskej republiky a následné posúdenie, či na definovanom trhu existuje efektívna súťaž.

Pri hľadaní zastupiteľnosti služieb na maloobchodnej úrovni sú podstatné reakcie koncových spotrebiteľov, ale zohľadňujú sa aj niektoré charakteristiky na strane ponuky, napr. do akej miery je možné očakávať, že výrobcovia tovarov, resp. poskytovatelia služieb, zareagujú na možné zvýšenie cien a sú schopní urobiť potrebné modifikácie a prejsť, resp. zmeniť ponuku svojich výrobkov, resp. služieb. Ponuková zastupiteľnosť je schopnosť zo strany výrobcov tovarov, resp. poskytovateľov služieb prejsť na výrobu daného produktu, resp. zmeniť ponuku svojich služieb. Využíva sa podobný princíp, ako pri dopytovej zastupiteľnosti. Analyzuje sa, či poskytovatelia služieb môžu preorientovať svoju ponuku na dotknuté služby a predávať ich v krátkom časovom horizonte bez toho, aby došlo k navýšeniu nákladov alebo podstatnému zvýšeniu rizika, ako reakcia na nízke, alebo permanentné zmeny cien. Ak sú splnené tieto podmienky, potom dodatočná kapacita má ten efekt, že vytvára tlak na konkurenčné správanie sledovaného poskytovateľa služieb. Elasticita ponuky vyjadruje vzťah medzi zmenou ceny a ňou vyvolanou

zmenou objemu ponuky a vyjadruje reakciu predávajúcich (poskytovateľov služieb) na zmeny cien.

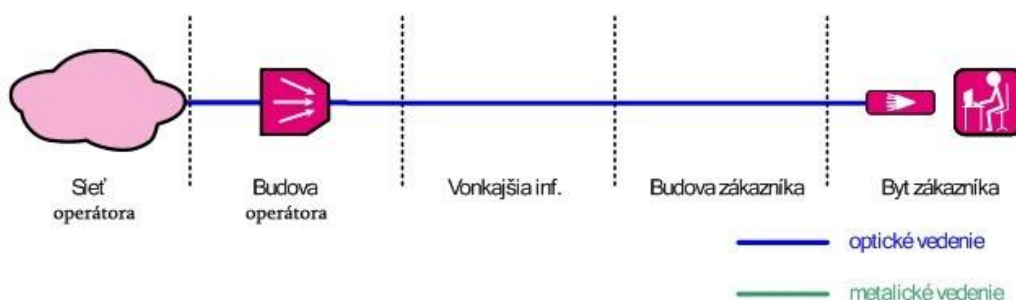
Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni

Úrad v opakovanej analýze relevantného trhu č. 4 postupoval v súlade s revidovaným odporúčaním EK a veľkoobchodný (fyzický) prístup k infraštruktúre (vrátane úplného alebo spoločného uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu) v pevnom mieste posudzoval v súlade s princípom technologickej neutrality. Úrad vychádzal zo súčasného stavu rozvoja sietí a služieb a aplikoval prístup zameraný do budúcnosti (forward looking approach), na ktorý kladie dôraz bod 2.1 Vysvetľujúceho memoranda k odporúčaniam o relevantných trhoch. Pri uplatnení tohto princípu sa úrad zaoberal rozdielom v definícii pôvodného veľkoobchodného a súčasného novo definovaného relevantného trhu č. 4. Úrad skúmal vzťah medzi metalickými sieťami a ostatnými infraštruktúrami na pevnom mieste.

Podľa rozsahu použitia optických vlákien v optickej prístupovej sieti existujú pri výstavbe týchto sietí tieto základné topológie sietí FTTx - FTTH, FTTB, FTTP, FTTN a FTTC.

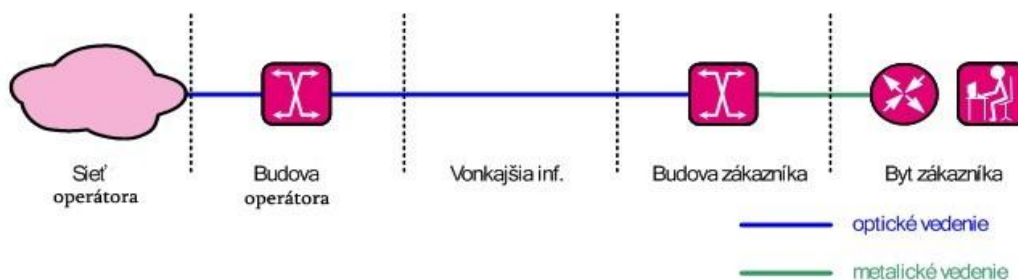
Topológie FTTx sietí:

1. **FTTH (fibre to the home)** - prístup prostredníctvom optickej prístupovej siete až ku koncovému užívateľovi

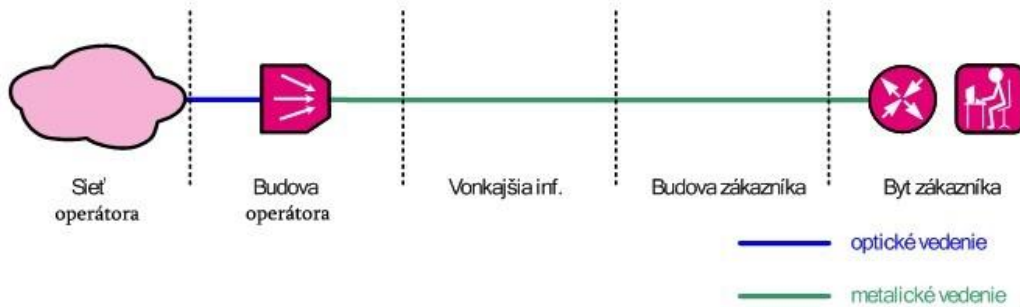
- ✓ prístup prostredníctvom hybridnej prístupovej siete (kombinácia optickej a metalickej siete):

2. **FTTB (fibre to the building)**: optické vlákno je ukončené v budove a odtiaľ je prístup k jednotlivým koncovým užívateľom realizovaný prostredníctvom inej siete (vnútorných rozvodov),

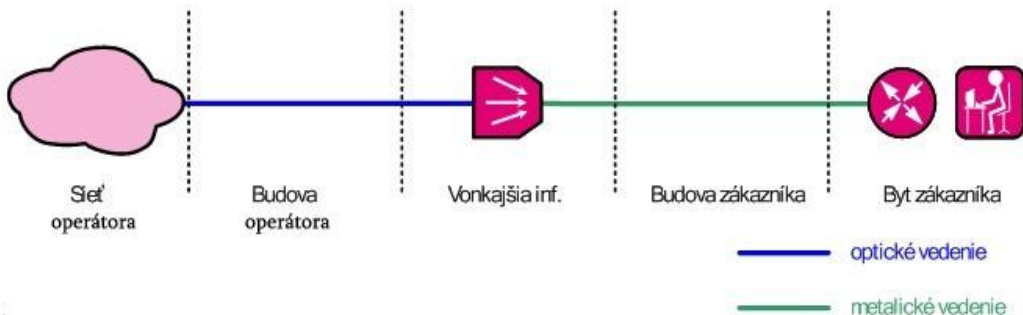

3. **FTTN (fibre to the node)**: optické vlákno je ukončené v optickej sieťovej jednotke (napr. DSLAM/MSAN umiestnený v priestoroch operátora). Ďalej je

prístup realizovaný prostredníctvom účastníckych metalických vedení k jednotlivým koncovým užívateľom (napríklad s využitím technológie xDSL).

4. FTTC (fibre to the curb): optické vlákno je ukončené v optickej sieťovej jednotke (napr. pouličný kabinet). Ďalej je prístup realizovaný prostredníctvom účastníckych metalických vedení k jednotlivým koncovým užívateľom (napríklad s využitím technológie xDSL).

5. FTTP (fibre to the premises): zahŕňa optické vlákno do budovy a do rozvádzača pri chodníku a je ukončené v účastníckej prípojke nebytového zákazníka – podniku.

Topológia prístupovej siete FTTH môže byť budovaná dvomi základnými technológiami a to prostredníctvom aktívnych (AON, t.j. Active Optical Network), alebo pasívnych optických sietí (PON, t.j. Passive Optical Network), resp. spojení. V prípade technológie s využitím aktívnych optických sietí ide o spojenie bod-bod (point to point - PtP, P2P) a v takom prípade má každý koncový bod (rodinné domy, byty, domy s viacerými bytovými jednotkami) vyhradené jedno optické vlákno, ktoré vedie do optického rozvádzača (ODF- Optical Distribution Frame), ktorý tvorí hranicu medzi prístupovou a chrbticovou sieťou. Pri využívaní technológie pasívnych optických sietí ide o spojenie bod-multibod (point to multipoint - PtMP, P2MP) a táto sieť má stromovú architektúru. Z optického rozvádzača (ODF) vedie jedno optické vlákno do pasívneho koncentračného bodu (t.j. splitter), ktorý nepotrebuje napájanie z elektrickej siete a preto nevyžaduje umiestnenie vo vnútorných priestoroch a odtiaľ vedie samostatným optickým vláknom do priestoru koncového bodu (rodinné domy, byty, domy s viacerými bytovými jednotkami).

Pri topológii siete typu FTTB je optické vlákno privedené do budovy k aktívnemu agregáčnemu zariadeniu, tzv. Access Switch, ktoré musí mať zabezpečené napájanie z elektrickej rozvodnej siete a musí byť umiestnené vo vhodnom prostredí. V rámci budovy môžu byť využívané vnútorné metalické rozvody, ale zvyčajne je v nových budovách už pripravená štruktúrovaná kabeláž do

jednotlivých priestorov, resp. bytov a aj technologické priestory pre umiestnenie aktívneho agregáčného zariadenia.

Uvedené topológie umožňujú realizovať veľkoobchodný fyzický prístup a realizácia takéhoto prístupu spočíva v rozdielnych technických možnostiach.

Pri topológii FTTH technológiou spojenia bod-bod je možné uskutočniť prístup rovnakým spôsobom, ako je realizovaný prístup k účastníckemu metalickému vedeniu. V prípade, že by sa uložila povinnosť sprístupnenia optického rozvádzača (ODF), touto povinnosťou by sa zabezpečilo sprístupnenie všetkých optických vedení v optickej prístupovej sieti. Doplnkovou službou pri uložení sprístupnenia ODF by bola služba kolokácie.

Pri topológii FTTH s využívaním technológie pasívnych optických sietí bod-multibod je situácia iná, pretože v tomto prípade by bolo možné uložiť povinnosť prístupu k infraštruktúre na úrovni koncentračného bodu (splittera) alebo ODF. Doplnkovou službou v tomto prípade musí byť nevyhnutne služba kolokácie.

Topológia FTTB je analógiou FTTH s tým rozdielom, že vnútorné rozvody sú metalické (štruktúrovaná kabeláž), preto nie je problém zabezpečiť prístup k týmto vybudovaným a využívaným metalickým rozvodom.

Budovanie optických sietí na území Slovenskej republiky a ich očakávaný rozvoj je predpokladom pre poskytovanie hlasových a širokopásmových služieb v širšom rozsahu a s vyššou kvalitou v porovnaní so službami poskytovanými na účastníckych vedeniach. Počet vlastníkov, prevádzkovateľov a poskytovateľov služieb FTTx sa v poslednom období na území Slovenskej republiky zvýšil a preto úrad do vecného vymedzenia trhu zahrnul aj optické FTTx siete.

Pre účely vymedzenia trhu úrad vyhodnocoval služby širokopásmového prístupu poskytované koncovým užívateľom prostredníctvom rôznych technológií a zaoberal sa ich zastupiteľnosťou k širokopásmovému prístupu prostredníctvom xDSL.

Širokopásmový prístup prostredníctvom FTTx

Budovanie optických sietí na Slovensku nabralo v posledných rokoch na význame. Najväčší národní, rovnako ako aj lokálni, operátori sa zamerali na výstavbu týchto sietí v hustejšie osídlených mestských oblastiach. Podľa informácií z posledného úradom realizovaného zberu dát bolo pokrytie optickými sieťami najväčších slovenských podnikov nasledovné:

Graf č. 1 Pokrytie optickou sieťou najväčších slovenských podnikov optickou (predmet OT)

Ako vyplýva z grafu, najväčším pokrytím disponujú spoločnosti ST, a.s. a Orange Slovensko, a.s., ktoré pristúpili k budovaniu optiky vo väčšine veľkých miest na území Slovenskej republiky. Pokrytie týchto 2 podnikov sa z veľkej časti prekrýva. Spoločnosť ST, a.s. je prítomná v 35 mestách a obciach vrátane nových rezidenčných objektov, ktoré pokrýva prostredníctvom technológie FTTB. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. oznámila dostupnosť optickej siete v 17 mestách, optická sieť spoločnosti Swan, a.s. je dostupná v 9 mestách. Po hromadnej výstavbe optických sietí v posledných rokoch sú ohlasované investície na najbližšie časové obdobie nižšie, počíta sa prevažne so zahusťovaním pokrytia jednotlivých oblastí. Ostatné podniky budujú optické prístupové siete len v najhustejšie zaľudnených lokalitách väčších miest a nemajú ambíciu dosiahnuť národné pokrytie. Najvyšší nárast pokrytia, v porovnaní s minulým polrokom o takmer 16 %, zaznamenala spoločnosť ST, a.s. Išlo pritom o zahusťovanie už pokrytých miest. Spoločnosť ST, a.s. už v takmer 20 % domácnostiach zdublikovala súčasnú infraštruktúru prostredníctvom technológie xDSL (s výnimkou nových rezidenčných projektov). Po skončení súčasnej lehoty viazanosti prístupov prostredníctvom technológie xDSL tak budú mať zákazníci možnosť bezplatného prechodu na už vybudované siete budúcej generácie. Optické siete sú z hľadiska pohľadu do budúcnosti náhradou existujúcich sietí prostredníctvom technológie xDSL. Pri definovaní relevantného trhu je nutné vziať do úvahy skutočnosť postupného nahradzovania súčasnej xDSL infraštruktúry novou infraštruktúrou prostredníctvom FTTx technológie. Úrad predpokladá, že ešte dlhú dobu budú existovať obe technológie súčasne, nakoľko dosiahnuť akceptovateľnú dobu návratnosti investície

do technológie FTTx bude, hlavne vo vidieckych oblastiach, veľmi náročné. Vybudovanie paralelnej infraštruktúry celoplošne na území Slovenskej republiky v súčasnosti nie je možné považovať za realizovateľné.

Pre zastupiteľnosť optického prístupu a xDSL je dôležité uviesť porovnanie ponúk najväčších spoločností. Optický prístup ponúka užívateľovi na dnešnú dobu mimoriadne vysoké prenosové rýchlosti, ktoré mu prístup s technológiou xDSL nie je schopný zabezpečiť. Možnosti zvyšovania prenosových rýchlostí xDSL sú do značnej miery limitované veľkými priemernými vzdialenosťami domácností od hlavného rozvádzača. Spoločnosť ST, a.s. z toho dôvodu buduje optickú sieť v hustejšie zaľudnených oblastiach, kde ponúkané ceny optických prístupov sú porovnateľné s cenou dostupných xDSL prístupov. Optický širokopásmový prístup je schopný ponúknuť užívateľovi všetky služby ponúkané prostredníctvom xDSL. Užívateľ má zároveň k dispozícii oveľa vyššie prenosové rýchlosti, a to za porovnateľnú cenu, ako naznačuje nasledovný prehľad.

Tabuľka č.1 Prehľad maloobchodných ponúk ST, a.s., Orange, a.s. a Antik, s.r.o. platných ku dňu 26.10.2011

Podnik	Ponuka	Download v Mbps	Upload v Mbps	Cena za používanie
ST, a.s.	Turbo 2	2	0,384	16,37 €
ST, a.s.	Optik 2	30	3	14,87 €
Orange	Super	100	1	14,99 €
Antik	Štandard (3P)	64	64	17,90 €

Na základe uvedených údajov je možné skonštatovať, že širokopásmový prístup prostredníctvom optických vlákien ponúka užívateľovi niekoľko násobne vyššie prenosové rýchlosti v porovnaní s prístupom prostredníctvom xDSL. Ponuková cena takýchto prístupov je zároveň nižšia, ako cena tradičného prístupu prostredníctvom technológie xDSL. Zákazníci spoločnosti Orange Slovensko, a.s. majú možnosť získať prístup k internetu už za 14,99 eur. Ponúkaný program spoločnosti Antik Telekom, s.r.o. poskytuje užívateľovi najvýhodnejšie parametre služby, nakoľko táto spoločnosť ponúka k programu aj televíziu zadarmo. Spoločnosť Antik Telekom, s.r.o. navyše ponúka služby bez viazanosti, čím sa výrazne odlišuje od ostatných konkurentov. Vyššie zobrazený vývoj trhového podielu prístupov FTTx, v porovnaní s technológiou xDSL, naznačuje zastupiteľnosť týchto technológií. Vzhľadom na vysokú kvalitu a porovnateľnú cenu služby poskytovanej prostredníctvom technológie FTTx je nepravdepodobné, že by sa zákazníci, využívajúci tento typ prístupu, vrátili späť k používaniu prístupu prostredníctvom xDSL. Je však potrebné brať do úvahy vzájomnú prepojenosť týchto dvoch technológií, kde technológia FTTx sa v budúcnosti stane nástupcom technológie xDSL, minimálne v hustejšie zaľudnených oblastiach, čoho dôkazom je aj minulý a súčasný vývoj na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Z toho dôvodu je potrebné považovať technológiu FTTx za súčasť trhu spolu so súčasne najrozšírenejšou technológiou xDSL.

Širokopásmový prístup prostredníctvom FTTx môže užívateľovi ponúknuť prístup na internet, digitálnu televíziu, ako aj hlasovú službu a je považovaný za zastupiteľný k širokopásmovému prístupu prostredníctvom xDSL.

Úrad **považuje** služby poskytované prostredníctvom FTTx na maloobchodnej úrovni, t.j. z pohľadu koncového užívateľa **za zastupiteľné** k službám poskytovaným prostredníctvom xDSL.

Širokopásmový prístup prostredníctvom technológie CATV

Tento typ širokopásmového prístupu umožňuje užívateľovi prístup do siete prostredníctvom existujúceho káblového televízneho vedenia. Jediným národným podnikom poskytujúcim služby prostredníctvom tejto technológie je spoločnosť UPC BROADBAND SLOVAKIA, s.r.o. (ďalej len „UPC, s.r.o.“), ktorá je dostupná v 21 väčších mestách krajiny. Super rýchly káblový prístup, tvorený z 95 % optickým vedením umožňujúcim užívateľovi dosiahnuť rýchlosť sťahovania od 60 do 120 Mbit/s, je dostupný v 13 mestách (Bratislava, Dunajská Streda, Košice, Levice, Nové Zámky Trnava, Zvolen, Žilina, Prešov, Bardejov, Štúrovo). Celkový počet podnikov poskytujúcich širokopásmový prístup koncovým užívateľom prostredníctvom CATV je 37, pričom podiel UPC, s.r.o. na počte prístupov prostredníctvom CATV dosahuje 74 % a počet ostatných podnikov celkom len 26 %.

Keď porovnáme funkčnosť prístupov prostredníctvom káblového modemu a xDSL, zistíme, že oba typy prístupov sú schopné poskytnúť užívateľovi prístup na internet, službu digitálnej televízie, ako aj hlasovú službu, a to za nižšie uvedenú cenu.

Tabuľka č. 2   **Prehľad maloobchodných ponúk ST, a.s. a UPC, s.r.o. platných k 26.10.2011**

<i>Podnik</i>	<i>Produkt</i>	<i>Download v Mbit/s</i>	<i>Upload v Mbit/s</i>	<i>Cena za používanie</i>
ST, a.s.	Turbo 2	2	0,384	16,37
ST, a.s.	Turbo 3	6	0,512	21,95
UPC, s.r.o.	UPC F. Power 2	2	0,5	13,14
UPC, s.r.o.	UPC F. Power 25	25	2	9,73
UPC, s.r.o.	UPC F. Power 50	50	5	15,53

Z uvedeného vyplýva, že zákazníci majú možnosť využívania porovnateľného produktu poskytovaného prostredníctvom káblového modemu o takmer 20 % lacnejšie v prípade programu s 2 Mbit/s rýchlosti sťahovania dát. Spoločnosť UPC,

s.r.o. však uviedla na trh nové produkty s neporovnateľne vyššími kvalitatívnymi parametrami, pričom ich cena je výrazne nižšia, ako cena produktov spoločnosti ST, a.s.

Pre podrobnejšie posúdenie zastupiteľnosti týchto technológií je potrebný pohľad na pokrytie územia jednotlivými technológiami. Ako bolo uvedené vyššie, spoločnosť UPC, s.r.o. je prítomná v 21 mestách Slovenska, ktoré tvoria len niečo vyše štvrtinový podiel obyvateľov obývajúcich tieto mestá k celkovému počtu obyvateľov Slovenskej republiky. Spoločnosť ST, a.s. poskytuje služby prostredníctvom technológie xDSL v takmer 75 % všetkých miest a obcí Slovenska. O zastupiteľnosti týchto technológií je teda možné uvažovať len v oblastiach, v ktorých je dostupné káblové vedenie. Úrad preto urobil aj porovnanie penetrácie oboch technológií (počítaná vo vzťahu k počtu obyvateľov).

Graf č. 2 Penetrácia širokopásmových xDSL prístupov spoločnosti ST, a.s. a UPC, s.r.o. cez káblový modem v mestách s dostupným káblovým prístupom k 31.12.2010 a k 30.6.2011 (predmet OT)

Spoločnosť UPC, s.r.o. dosahuje [REDACTED] V ďalších [REDACTED] mestách je podiel počtu pripojení UPC, s.r.o. viac [REDACTED] v porovnaní so spoločnosťou ST, a.s. Vývoj penetrácie širokopásmových prístupov podľa jednotlivých miest naznačuje len minimálne rozdiely v penetrácií xDSL prístupov spoločnosti ST, a.s. Penetrácia prístupov prostredníctvom káblového modemu v jednotlivých mestách rastie výraznejšie, ako je tomu v prípade xDSL. Najväčší rast penetrácie zaznamenala spoločnosť UPC, s.r.o. [REDACTED], kde je k dispozícii najrýchlejší prístup prostredníctvom káblového modemu na Slovensku. Napriek výrazne nižším cenám produktov širokopásmového prístupu prostredníctvom káblového modemu, je úroveň penetrácie vo väčšine miest výrazne nižšia, ako u prístupov prostredníctvom technológie xDSL od ST, a.s. Penetrácia spoločnosti UPC, s.r.o. za celé územie Slovenska dosahuje [REDACTED] spoločnosti ST, a.s. Jedným z dôvodov môže byť dlhodobá viazanosť produktov poskytovaných na slovenskom trhu, ktorá je

zvyčajne 24 mesiacov. Zákazník má teda obmedzenú možnosť flexibilne zareagovať na výhodnejšiu alternatívnu ponuku, nakoľko pri vypovedaní zmluvy mu hrozia vysoké zmluvné pokuty.

Z pohľadu koncového užívateľa sú služby poskytované prostredníctvom rozvodov káblovej televízie zastupiteľné voči službám s technológiou xDSL.

Úrad **považuje služby** poskytované prostredníctvom rozvodov **káblovej televízie - CATV za zastupiteľné na maloobchodnej úrovni**, t.j. z pohľadu koncového užívateľa, k službám poskytovaným prostredníctvom technológie xDSL.

Širokopásmový prístup prostredníctvom FWA

Rádiové spoje FWA v prístupovej sieti sú alternatívou voči klasickým metalickým vedeniam alebo optickým vláknami, ktoré prepájajú koncového užívateľa s verejnou telefónnou ústredňou. Na území Slovenskej republiky sa realizujú na základe individuálnych povolení predovšetkým tam, kde v miestnej prístupovej sieti nie sú k dispozícii pevné prístupové vedenia s požadovanou kvalitou, resp. ich budovanie by bolo náročné a neefektívne, pričom ich životnosť je relatívne krátka v porovnaní so životnosťou optickej siete. Prenos informácie sa uskutočňuje prostredníctvom rádiového signálu v licencovaných pásmach.

Najväčším poskytovateľom širokopásmového prístupu prostredníctvom sietí FWA na Slovensku podľa počtu zákazníkov bola spoločnosť WiMAX Telecom Slovakia, s.r.o., ktorá sa orientovala hlavne na rezidenčných zákazníkov. Elektronické komunikačné služby poskytovala v pásme 3,5 GHz a zameriavala sa na oblasti s nedostupnou, alebo slabo vybudovanou alternatívnou infraštruktúrou. Spoločnosť WiMAX Telecom Slovakia, s.r.o. sa od 1.09.2011 zlúčila s alternatívnym poskytovateľom, spoločnosťou Slovanet, a.s., ktorá na seba prevzala celý jej majetok, pohľadávky a záväzky. Cena prístupov prostredníctvom FWA je po kompletnom precenení všetkých produktov výrazne nižšia v porovnaní s produktom spoločnosti ST, a.s. prostredníctvom technológie xDSL. Je tu však pri všetkých neobmedzených programoch uplatňované FUP, kde po prenesení objemu dát 15 GB klesne užívateľovi rýchlosť až na 0,06 Mbit/s do konca fakturačného obdobia. Užívateľ zároveň nemá možnosť prístupu k doplnkovým službám širokopásmového prístupu (napr. IPTV, VoD), ktoré sú dostupné v prípade xDSL. Navyše pri aktivácii tohto programu s viazanosťou 24 mesiacov musí zákazník spoločnosti Slovanet, a.s. uhradiť inštalačný poplatok vo výške 30 eur, čo mierne zvyšuje celkovú priemernú cenu za obdobie viazanosti.

Tabuľka č. 3 Porovnanie produktov spoločnosti ST, a.s. a Slovanet, a.s. platných ku dňu 26.10.2011

Podnik	Produkt	Download v Mbit/s	Upload v Mbit/s	Cena za používanie
ST	Turbo 2	2	0,384	16,37 €
Slovanet, a.s.	Mini	2	0,512	14,76 €

Zaujímavé je aj porovnanie penetrácie prístupov ST, a.s. a Slovanet, a.s. na jednej strane vo všetkých krajských mestách a na druhej strane v 5 najmenších mestách (Leopoldov, Poltár, Bojnice, Svätý Jur a Želiezovce), v ktorých sú prítomní obaja operátori. Úrad zámerne zvolil najväčšie krajské mestá a na druhej strane 5 najmenších miest, v ktorých sú evidované prístupy prostredníctvom FWA, aby tak získal prehľad o konkurencieschopnosti tejto technológie vo veľkých mestách, ako aj v malých mestách.

Graf č. 3 Porovnanie penetrácie ST, a.s. a Slovanet, a.s. vo vybraných mestách k 31.12.2010 a k 30.06.2011 (predmet OT)

Uvedený graf, napriek výraznému pokrytiu všetkých týchto miest, poukazuje na slabú konkurencieschopnosť tohto typu prístupu v oblastiach s výskytom alternatívnych fixných infraštruktúr.

Niekoľko ďalších operátorov sa orientuje na poskytovanie služieb širokopásmového prístupu prostredníctvom fixného bezdrôtového FWA prístupu predovšetkým firemnej klientele. Na rezidenčných zákazníkov sa títo operátori zameriavajú minimálne a to hlavne z dôvodu vysokých zriaďovacích nákladov. Rozsah takto poskytovaných služieb na maloobchodnom trhu je minimálny. K 30.06.2011 bol podiel maloobchodných prístupov FWA nižší ako 2 %.

Úrad **nepovažuje** služby poskytované prostredníctvom fixného bezdrôtového prístupu FWA **za zastupiteľné na maloobchodnej úrovni**, t.j. z pohľadu koncového užívateľa, k službám poskytovaným prostredníctvom technológie xDSL.

Širokopásmový prístup prostredníctvom WiFi

Poskytovanie služieb prostredníctvom WiFi sietí na maloobchodnom trhu ponúka veľké množstvo predovšetkým malých lokálnych operátorov. Podniky, ktoré si splnia oznamovaciu povinnosť a deklarujú záujem prevádzkovať WiFi sieť a poskytovať prostredníctvom tejto siete elektronické komunikačné služby, prevádzkujú sieť WiFi na základe všeobecného povolenia, ktoré oprávňuje bližšie nešpecifikovanú skupinu prevádzkovať rádiové zariadenie v súlade s podmienkami uvedenými vo všeobecnom povolení. Pevný rádiový prístup WiFi v pásme

nevyžadujúcom individuálne povolenie na používanie frekvencií 2,4 GHz a 5 GHz negarantuje dostatočnú kvalitu pripojenia, šíri sa vo voľnom frekvenčnom pásme, v ktorom sa poskytovatelia navzájom môžu rušiť a nevedia zaručiť poskytovanú rýchlosť prenosu dát.

Čo sa týka technických parametrov, WiFi má nízky výkon e.i.r.p. (effective isotropic radiated power) na úrovni maximálne 100 mili-Watt s dosahom okolo 100 metrov (napr. FWA má výkon omnoho vyšší).

WiFi pripojenie je vysoko citlivé aj na zlé poveternostné podmienky, vplyvom ktorých sa výrazne zhoršuje kvalita pripojenia, čomu zodpovedá aj výrazne nižšia cena týchto pripojení, ktorá odzrkadľuje uvedené kvalitatívne nedostatky.

Úrad uskutočnil cenové porovnanie najväčších WiFi poskytovateľov, kde zisťoval periodické poplatky za internetové prístupy, ktoré následne porovnal s prístupmi xDSL spoločnosti ST.

Tabuľka č. 4 Porovnanie najvyužívanejších produktov spoločnosti ST, a.s. a priemeru 100 najväčších WiFi poskytovateľov ku dňu 30.06.2011

<i>Operátor</i>	<i>Produkt</i>	<i>Download v Mbit/s</i>	<i>Cena za používanie v €/mesiac</i>
<i>ST</i>	<i>Turbo 2</i>	<i>2</i>	<i>16,37</i>
<i>TOP100 WiFi</i>		<i>2,82</i>	<i>14,3</i>

V tabuľke sú uvedené ceny najvyužívanejších programov k 30.06.2011. Vyššie uvedené porovnanie naznačuje porovnateľné teoretické rýchlosti oboch technológií, ceny prístupov WiFi sú však výrazne odlišné od technológie xDSL. Úrad si túto skutočnosť vysvetľuje nižšou kvalitou prístupov WiFi, ktoré sú poskytované vo voľných pásmach. Týmto sa stáva služba poskytovaná prostredníctvom WiFi nekonkurencieschopná v porovnaní s technológiou xDSL. Tieto kvalitatívne nedostatky sú zodpovedajúcim spôsobom odzrkadlené v cene za používanie WiFi prístupov. Takýto prístup nižšej kvality môže byť akceptovateľný len pre koncového užívateľa, ktorý sa svojím spotrebiteľským správaním odlišuje od priemerného užívateľa xDSL prístupu a vyhovuje mu aj prístup nižšej kvality, ktorý má možnosť získať za nižšiu cenu.

Podiel poskytovaných služieb prostredníctvom WiFi sietí na maloobchodnom trhu bol k 31.12.2010 síce relatívne vysoký a tvoril viac ako 20 %, avšak kvalita služieb je neporovnateľne nižšia v porovnaní so službami xDSL. Prístup je zdieľaný, často aj medzi niekoľkými desiatkami zákazníkov, čo výrazne znižuje kvalitu služby, najmä v čase väčšej vyťaženia siete. Rovnako ako technológia FWA, ani siete vo voľných pásmach nie sú schopné ponúknuť zákazníkovi doplnkové služby širokopásmového prístupu (napr. IPTV, VoD).

Technológia WiFi by mohla byť zastupiteľná k xDSL resp. FTTx len pre takého spotrebiteľa, ktorý neprenáša veľké objemy dát a nevyžaduje prístup k doplnkovým službám poskytovaným pri širokopásmovom prístupe v pevnej sieti. Relatívne vysoký podiel služieb prostredníctvom WiFi sietí podľa názoru úradu súvisí s nízkou dostupnosťou alternatívnych infraštruktúr vo vidieckych oblastiach Slovenskej republiky. V niektorých, hlavne v riedko osídlených oblastiach, zákazník často nemá na výber žiadnu inú alternatívu, pretože WiFi je jediná možnosť získania služieb v danej oblasti.

Preto úrad urobil aj porovnanie penetrácie technológie WiFi a xDSL a vývoj je zobrazený v nasledovnom grafe.

Graf č. 4 Porovnanie penetrácie ST, a.s. a WiFi vo vybraných mestách k 31.12.2010 (predmet OT)

Vyššie uvedený graf potvrdzuje predchádzajúce tvrdenia o slabej konkurencieschopnosti technológie WiFi v porovnaní s xDSL. Prístupy prostredníctvom technológie WiFi nemajú porovnateľnú penetráciu ani v krajských mestách, ani v najmenších mestách porovnávaných aj v prípade technológie FWA. V žiadnej zo sledovaných oblastí technológia WiFi neohrozuje pozíciu technológie xDSL. Zároveň je možné vidieť vyššiu úroveň penetrácie xDSL prístupu v menších mestách (prvá strana grafu), kde nie sú dostupné iné fixné alternatívne infraštruktúry. Technológia WiFi si však v priemere udržiava stabilné úrovne penetrácie naprieč všetkými mestami, nakoľko sa orientuje prevažne na pokrytie oblastí, kde absentuje fixná infraštruktúra.

Úrad **nepovažuje** služby poskytované prostredníctvom WiFi sietí **za zastupiteľné na maloobchodnej úrovni** (z pohľadu koncového užívateľa) k službám poskytovaným prostredníctvom technológie xDSL.

Širokopásmový prístup prostredníctvom satelitu, PLC a prenajatých okruhov

Technológia PLC bola podľa najnovších informácií zo zberu dát použitá len v 7 menších vidieckych oblastiach na celom území Slovenskej republiky. Takmer vo všetkých prípadoch ide o obce s nedostupnou alternatívnou fixnou infraštruktúrou.

Úrad v budúcnosti výraznejší rast trhového podielu tejto technológie nepredpokladá. Podľa informácií zo zberu dát ide výhradne o vidiecke oblasti s nízkou hustotou zaľudnenia a malým počtom domácností. Na základe uvedeného preto úrad predpokladá, že táto technológia v minimálnej miere (do ďalšieho kola analýzy predmetného relevantného trhu) ovplyvní konkurenčné prostredie na maloobchodnom trhu širokopásmových služieb na Slovensku. V nižšie uvedenej tabuľke úrad porovnal služby prostredníctvom technológie PLC a xDSL a konštatuje, že oba typy prístupu majú porovnateľné kvalitatívne parametre a tiež porovnateľnú cenu. Technológia PLC je prítomná len v takých oblastiach, kde nie je dostupná technológia xDSL. Tento dôvod je rozhodujúcim dôvodom, ktorý podporuje stanovisko úradu o **nezastupiteľnosti** týchto dvoch technológií.

Tabuľka č. 5 Porovnanie parametrov a cien služieb prostredníctvom technológií xDSL a PLC

Spoločnosť	Produkt	Download v Mb/s	Viazanosť v mesiacoch	Cena s DPH
ST, a.s.	Turbo 2 – xDSL	2	24	16,37 €
Slovanet	PLC	4,1	24	15,55 €

Trhový podiel technológie PLC na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu k 30.6.2011 bol veľmi nízky a predstavoval len 0,064 %.

Z dôvodu minimálneho využívania, ako aj dostupnosti tejto technológie, sa úrad rozhodol pre jej **nezahrnutie** do vymedzenia trhu na maloobchodnej úrovni.

Satelitná technológia má v porovnaní s PLC technológiou neobmedzenú dostupnosť. Limitujúcim faktorom, ktorý ovplyvňuje jej nízku použiteľnosť, je vysoká cena. V ďalšej tabuľke č. 6 úrad uvádza prístup prostredníctvom satelitnej technológie a technológie xDSL. Prístup prostredníctvom technológie xDSL od spoločnosti ST, a.s je výrazne lacnejší v porovnaní so satelitným prístupom a navyše musí zákazník zaplatiť vysoké jednorazové zriaďovacie poplatky. Tento prístup obsahuje tiež obmedzený dátový limit na úrovni 5 GB na mesiac. V zbere údajov celkom 3 poskytovatelia uviedli prístupy prostredníctvom satelitnej technológie, z ktorých najväčším bola spoločnosť Towercom, a.s. Z toho dôvodu bolo v tabuľke použité cenové porovnanie xDSL a satelitu na základe najvyužívanejšieho programu tejto spoločnosti.

Tabuľka č. 6 Porovnanie parametrov a cien služieb prostredníctvom technológií xDSL a satelitu

Spoločnosť	Produkt	Download v Mb/s	Viazanosť v mesiacoch	Cena s DPH
ST, a.s.	Turbo 2 – xDSL	2	24	16,37 €
Towercom, a.s.	Satelit	1	24	46,99 €

Trhový podiel satelitnej technológie na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu k 30.6.2011 bol 0,035 %.

Kvôli minimálnemu využitiu satelitnej technológie na území Slovenskej republiky a výrazne rozdielnym produktovým charakteristikám, vrátane podstatne rozdielnej ceny prístupu prostredníctvom tejto technológie, sa úrad rozhodol pre jej **nezahrnutie** do vymedzenia trhu na maloobchodnej úrovni.

Na základe analýzy zastupiteľnosti na maloobchodnom trhu úrad dospel k záveru, že **súčasťou maloobchodného** relevantného **trhu sú okrem** širokopásmového prístupu poskytovaného prostredníctvom **technológie xDSL aj optické širokopásmové prístupy FTTx a prístupy** poskytované na televíznom káblovom vedení **prostredníctvom káblového modemu.**

Prístupy prostredníctvom bezdrôtového širokopásmového prístupu FWA a WiFi, širokopásmového prístupu prostredníctvom mobilnej siete, ako ani širokopásmové prístupy prostredníctvom prenajatých okruhov, PLC a satelitu nie sú zastupiteľné k xDSL technológiám a nie sú teda súčasťou súvisiaceho maloobchodného trhu širokopásmového prístupu.

Úrad porovnal trhové podiely širokopásmových prístupov prostredníctvom infraštruktúr v pevnom mieste za prvý polrok 2011 a tieto sú zobrazené v nasledujúcom grafe.

Graf č. 5 Trhové podiely maloobchodných širokopásmových prístupov prostredníctvom infraštruktúry na pevnom mieste k 30.06.2011 (predmet OT)

Podľa trhových podielov zobrazených v grafe č. 5 úrad konštatuje, že na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu bez ohľadu na použitú technológiu prístupu spoločnosť ST, a.s. k 30.06.2011 disponuje výrazným trhovým podielom a to na úrovni [REDACTED]. V porovnaní s minulým polrokom úrad zaznamenal mierny nárast - o 0,2 %, Trhový podiel spoločnosti ST, a.s. k 31.12.2009, bol na úrovni [REDACTED]. Úrad preto považuje trhový podiel spoločnosti ST, a.s. v poslednom období za stabilný a jeho výška dokazuje významnú pozíciu spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu. V porovnaní so spoločnosťou ST, a.s. mala zaokrúhlene [REDACTED] trhový podiel spoločnosť UPC, s.r.o. a [REDACTED] podiel spoločnosť Orange Slovensko, a.s. Ďalších 8 najvýznamnejších alternatívnych operátorov malo kumulatívne len [REDACTED] podiel na maloobchodných širokopásmových prístupoch v pevnom mieste. Trhový podiel [REDACTED] dosiahli operátori, ktorí poskytovali koncovým užívateľom na maloobchodnej úrovni xDSL prístup od spoločnosti ST, a.s. Zvyšných 674 lokálnych operátorov pôsobiacich na celom území Slovenska malo trhový podiel zaokrúhlene [REDACTED]. (predmet OT).

Graf č. 6 Trhové podiely zastupiteľných fixných širokopásmových prístupov zastupiteľných na maloobchodnej úrovni k 30.6.2011 (predmet OT)

Vyššie uvedený graf zobrazuje trhové podiely jednotlivých podnikov poskytujúcich širokopásmový prístup na maloobchodnom trhu prostredníctvom technológií xDSL, FTTx a káblového modemu. Podiel spoločnosti ST, a.s. na trhu širokopásmových prístupov zastupiteľných na maloobchodnej úrovni bol k 30.6.2011 [REDACTED]. V porovnaní s minulým polrokom úrad zaznamenal mierny rast a to o 0,5 %. Aj tento podiel dokazuje silnú pozíciu spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu v rámci prístupov prostredníctvom zastupiteľných technológií.

Analýza širokopásmových prístupov prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete

Ako už bolo uvedené vyššie, relevantný trh č. 4 je zadaný ako služba veľkoobchodného fyzického prístupu poskytovaného prostredníctvom infraštruktúry

na pevnom mieste. Keďže koncový užívateľ si pri výbere služby širokopásmového prístupu vyberá zo všetkých pre neho dostupných služieb, preto sa úrad zaoberal aj širokopásmovým prístupom prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete. Dôvodom bolo aj to, že mobilný širokopásmový prístup sa v posledných rokoch stal významnejší. Počet maloobchodných prístupov v mobilnej sieti tvoril k 30.6.2010 takmer 35 % v pomere k celkovému počtu fixných širokopásmových prístupov. Podľa informácií spoločnosti Orange Slovensko, a.s., signál 3G - UMTS siete, ktorá umožňuje maximálne teoretické rýchlosti až 14,4 Mbit/s, pokrýval 68 % populácie. Mobilná sieť spoločnosti ST, a.s. disponuje sieťami s maximálnymi teoretickými rýchlosťami 5,3/1,8 Mbit/s pri FLASH-OFDM resp. 7,2/1,46 Mbit/s pre 3G s nadstavbami HSDPA a HSUPA a pokrýva 42 % populácie. Spoločnosť ST, a.s. ku dňu 24.3.2011 uviedla do komerčnej prevádzky nadstavbu 3G siete HSPA+. Táto technológia umožňuje sťahovanie dát s technologickým rýchlostným stropom 21,8 Mbit/s. Postupne má byť nadstavba implementovaná na celej sieti. Do konca roka mala spoločnosť ST, a.s. v pláne pokrývať vysokorýchlostnou nadstavbou HSPA+ až 60 % populácie. Plán na rozšírenie pokrytia pre rok 2012 hovorí až o 80 % populácie v pokrytí siete. To naznačuje vysoký konkurenčný potenciál mobilného širokopásmového prístupu.

Úrad na maloobchodnej úrovni, t.j. z pohľadu koncového užívateľa, zohľadnil všetky dôležité faktory, ktoré by mohli ovplyvniť zastupiteľnosť širokopásmového prístupu prostredníctvom xDSL a prostredníctvom mobilnej telefónnej siete. Pre užívateľa sú podstatné základné parametre poskytovanej služby, ako je cena, stabilita pripojenia, maximálna rýchlosť prenosu dát v smere k užívateľovi, ako aj od užívateľa, reálne dosahovaná rýchlosť prenosu dát, prípadné dátové limity, či obmedzenia, zriaďovacie náklady, služby a podobne.

Tabuľka č. 7 Porovnanie maloobchodných cien prístupu prostredníctvom xDSL a mobilného širokopásmového prístupu k 26.10.2011

Podnik	Produkt	Download v Mbps	Upload v Mbps	FUP, alebo dátový limit v GB/mesiac	Cena za používanie
ST, a.s.	Turbo 2	2	0,384	120 GB FUP	16,37 €
ST, a.s.	Neobmedzený mob. Internet 2	42/5,3	1,46/1,8	10 GB limit	16,74 €
ST, a.s.	Neobmedzený mob. Internet 3	42/5,3	1,46/1,8	10 GB FUP	19,74 €
Orange	Premium +	14,4/7,2	0,384	6 GB limit	16,99 €
Orange	Premium +	14,4/7,2	0,384	12 GB FUP	22,99 €

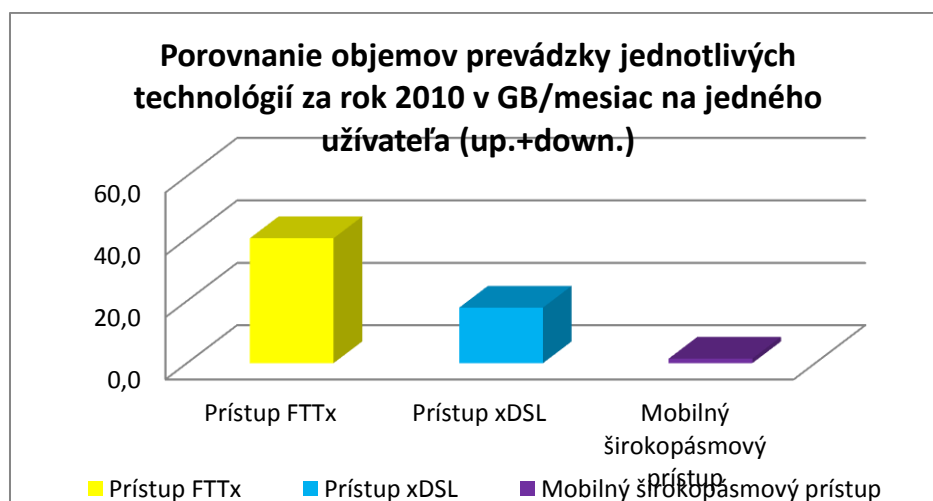
Z porovnania vo vyššie uvedenej tabuľke č. 7 vyplýva, že ponuky mobilného širokopásmového prístupu sú cenovo porovnateľné len v prípade programov s dátovými limitmi, resp. FUP na úrovni 6-10 GB mesačne. Maximálne teoretické rýchlosti sťahovania, ako aj odosielania dát sú síce výrazne vyššie, reálne sa však približujú parametrom porovnateľnej služby Turbo 2, poskytovanej prostredníctvom technológie xDSL. Aktuálna ponuka mobilných prístupov naznačuje postupné zvyšovanie prevádzky pri pohľade smerom do budúcnosti vzhľadom na neustále sa zvyšujúce nároky užívateľov, ako aj pokrok v oblasti internetových aplikácií. Úrad

predpokladá, že je možné očakávať výrazný nárast objemov prevádzky aj v prípade prístupov v pevnej sieti, či už prostredníctvom technológie xDSL, alebo prostredníctvom FTTx. Súčasný dátový limity ponúkané poskytovateľmi mobilných širokopásmových prístupov, ktoré začnú koncoví užívatelia využívať až v horizonte do 2 rokov (najvyužívanejšia doba viazanosti je 24 mesiacov) sa začnú približovať objemom prevádzky nameranej v pevnej sieti prostredníctvom xDSL technológie už v roku 2010, t.j. takmer pred dvomi rokmi. V časovom horizonte dvoch rokov však budú objemy prevádzky aj v pevnej sieti s veľkou pravdepodobnosťou na oveľa vyššej úrovni. Úrad preto nepredpokladá výrazné zblížovanie užívateľského správania, ktoré sa medzi porovnávanými technológiami v súčasnosti výrazne odlišuje.

Výhodou mobilného širokopásmového prístupu je jeho mobilita. Užívateľ má so svojím zariadením umožnený prístup na internet kdekoľvek v dosahu siete poskytovateľa služby. Tento prístup však obsahuje obmedzený predplatený objem dát, ktoré môže užívateľ mesačne preniesť. Porovnateľný tak môže byť len z pohľadu spotrebiteľa, ktorý neprenáša veľké objemy dát a nevyžaduje prístup k doplnkovým službám poskytovaným pri širokopásmovom prístupe v pevnej sieti. Na druhej strane má však prístup na internet za priaznivú cenu a môže ho využívať kdekoľvek v dostupnosti siete poskytovateľa služby.

Úrad urobil porovnanie jednotlivých technológií vzhľadom na objem prevádzky za rok 2010 prepočítané na jedného užívateľa a toto porovnanie je zobrazené v grafe č. 7.

Graf č. 7 Porovnanie objemov prevádzky jednotlivých technológií širokopásmového prístupu za rok 2010.

Z grafického znázornenia vyplýva, že priemerný užívateľ mobilného širokopásmového prístupu preniesol mesačne približne 10 krát menej dát, ako užívateľ prístupu xDSL, a neporovnateľne menej ako užívateľ prístupu FTTx. Takmer polovica mobilných širokopásmových prístupov je evidovaná na nebytových zákazníkov a najvyužívanejšie programy majú predplatený len minimálny objem dát na mesiac (väčšinou 1- 2 GB) a tieto objemy sú v priemere dodržiavané. Z uvedeného vyplýva, že mobilný širokopásmový prístup je využívaný príležitostne, resp. obmedzene a je skôr doplnkovou službou umožňujúcou mobilitu užívateľa alebo alternatívou prístupu na internet s nižšou kvalitou.

Pod výrazný rast počtu širokopásmových pripojení sa vo veľkej miere podpísali kampane mobilných poskytovateľov, ktorí sa zamerali predovšetkým na menej bonitného klienta, ktorý nemal dovedy v domácnosti prístup na internet, ale možno ani osobný počítač. Za porovnateľnú cenu k prístupu prostredníctvom xDSL dostal zákazník aj notebook na splátky. V niektorých kampaniach dokonca dostal zákazník pri podpísaní dodatku k zmluve o hlasovej službe notebook len za 0,03 eur. Najvýhodnejšie ponuky obsahovali v prípade mobilnej siete ST, a.s. 1 GB predplatený objem dát už za cenu necelých 10 eur vrátane notebooku. Po skončení viazanosti podnik poskytol zákazníkovi predĺženie zmluvy s niekoľko násobne vyšším objemom predplatených dát za porovnateľnú cenu. Títo však už nemali možnosť získať nový notebook. Zákazníci spoločnosti Orange Slovensko, a.s. mali napríklad možnosť využiť pri predložení potvrdenia o návšteve školy ponuku s predplateným objemom dát 1,5 GB len za 7 eur počas celej doby viazanosti, k čomu mali možnosť získať notebook na splátky už za cenu 10 eur mesačne pri dlhodobej viazanosti zmluvy. Takýchto ponúk bolo počas posledných rokov niekoľko. Podniky týmito akciami za mimoriadne priaznivú cenu prispeli výrazným spôsobom k rastu penetrácie internetového pripojenia na Slovensku. Najlacnejšie programy však poskytovali predplatený objem dát len 500 až 600 MB so spolplatením dátového prenosu nad rámec predplatených dát. Ak by zákazníci využívali takéto pripojenia v rozsahu, ako je to bežné pri pripojení prostredníctvom xDSL, fakturovaná mesačná platba za mobilný širokopásmový prístup by bola niekoľko násobne vyššia ako u xDSL. Na základe uvedeného úrad konštatuje, že porovnávané služby disponujú neporovnateľnými kvalitatívnymi parametrami. V súčasnej dobe mobilní poskytovatelia pristupujú k rušeniu dátových limitov a prechádzajú na FUP obmedzenia, kedy sa zákazníkovi po dosiahnutí určitého objemu prenesených dát (väčšinou na úrovni pôvodných dátových limitov) zníži prenosová rýchlosť pod úroveň minimálnej rýchlosti širokopásmového prístupu. Tým sa zákazníkovi služba mobilného širokopásmového prístupu nezdražuje rozsiahlejším využívaním a spolplatením prenesených dát nad rámec dátového limitu, ale sa mu degraduje kvalita poskytovanej služby po dosiahnutí FUP limitu na nízku úroveň 64 kbit/s.

Úrad konštatuje, že na základe posúdenia a vyhodnotenia všetkých vyššie uvedených charakteristík, sa mobilný širokopásmový prístup nemôže považovať za zastupiteľný voči prístupu prostredníctvom xDSL, Úrad považuje mobilný širokopásmový prístup skôr za doplnkovú službu umožňujúcu mobilitu užívateľa vyžadujúceho prístup na internet kdekoľvek sa nachádza, alebo ako alternatívu prístupu na internet nižšej kvality.

Na základe vyššie uvedeného úrad nepovažuje mobilný širokopásmový prístup za zastupiteľný so širokopásmovým prístupom prostredníctvom xDSL.

Zhrnutie zastupiteľnosti služieb na maloobchodnej úrovni

Ako je uvedené vyššie, úrad považuje na maloobchodnej úrovni za zastupiteľné širokopásmové prístupy prostredníctvom xDSL, FTTx a káblových rozvodov. Porovnanie širokopásmových prístupov spoločnosti ST, a.s. UPC, s.r.o.,

a Orange Slovensko, a.s. k 30.06.2011 je znázornené vyššie v grafe č. 6. Uvedený graf zobrazuje trhové podiely jednotlivých podnikov, ktoré úrad považuje za zastupiteľné, to znamená, že do podielu spoločnosti Orange Slovensko, a.s. sú zahrnuté len prístupy prostredníctvom optickej siete. Ako vyplýva z grafického zobrazenia, podiel spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu širokopásmových prístupov bol k 30.6.2011 najvyšší a predstavoval [REDACTED]. V porovnaní s minulým polrokom (t. j. od konca roku 2010) úrad zaznamenal mierny rast a to o [REDACTED]. Aj tento podiel dokazuje silnú pozíciu spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu v rámci prístupov prostredníctvom zastupiteľných technológií.

Len pre zaujímavosť úrad v grafe č. 8 uvádza trhové podiely zastupiteľných širokopásmových prístupov jednotlivých spoločností, ale do trhového podielu spoločnosti Orange Slovensko, a.s. zahrnul aj prístupy prostredníctvom mobilnej siete (napriek záveru, že mobilné prístupy úrad nepovažuje za zastupiteľné).

Graf č. 8 Trhové podiely širokopásmových fixných a mobilných prístupov na maloobchodnej úrovni k 30.6.2011 (predmet OT)

Ako vidieť z grafického zobrazenia, aj po zahrnutí mobilného širokopásmového prístupu dosahuje najväčší trhový podiel spoločnosť ST, a.s. a to [REDACTED].

Zastupiteľnosť služieb na veľkoobchodnej úrovni

Pri posudzovaní možných substitútov na strane **ponuky** na veľkoobchodnej úrovni sa úrad zaoberal otázkou: prostredníctvom akej infraštruktúry je možné poskytovať veľkoobchodný fyzický prístup tak, aby bol tento prístup zastupiteľný s poskytovaním veľkoobchodného uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu?

Pri posudzovaní možných substitútov na strane **dopytu** na veľkoobchodnej úrovni sa úrad zaoberal otázkou: prostredníctvom odoberania veľkoobchodného prístupu k akej infraštruktúre by mohol mať veľkoobchodný odberateľ záujem poskytovať širokopásmové a hlasové služby svojim koncovým užívateľom, pričom tento prístup by bol zastupiteľný s poskytovaním veľkoobchodného uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu?

Zastupiteľnosť služby prístupu v pevnom umiestnení na veľkoobchodnej úrovni preto úrad skúmal z pohľadu poskytovania resp. odoberania potenciálnej veľkoobchodnej služby. Z uvedeného vyplýva, že zastupiteľnosť služieb je rozdielna a preto pri posudzovaní zastupiteľnosti na veľkoobchodnej úrovni je možné prísť k inému záveru, ako pri posudzovaní zastupiteľnosti na maloobchodnej úrovni, pretože spôsob, resp. uhol posudzovania zastupiteľnosti služby je odlišný.

Veľkoobchodným (fyzickým) prístupom k infraštruktúre siete (vrátane úplného alebo spoločného prístupu k účastníckemu vedeniu) na pevnom mieste sa rozumie taký prístup, ktorý umožňuje spojenie koncového bodu siete s hlavným rozvádzačom, alebo rovnocenným zariadením vo verejnej sieti elektronických komunikácií v pevnom umiestnení. Tento prístup je realizovaný takým spôsobom, ktorý umožňuje fyzický prístup ku koncovému bodu siete.

V nadväznosti na vyššie uvedené úrad považuje z hľadiska spôsobu realizácie fyzického prístupu nasledujúce služby za služby patriace na predmetný relevantný trh:

- a) prístup prostredníctvom účastníckych metalických vedení,
- b) prístup prostredníctvom optickej prístupovej siete až ku koncovému užívateľovi – FTTH (fibre to the home),
- c) prístup prostredníctvom kombinácie optickej a metalickej prístupovej siete.

Spôsob prístupu podľa písm. b) a c) budú v ďalšom texte súhrnne označené ako FTTx.

Metalické prístupové siete boli pôvodne budované pre poskytovanie úzkopásmových služieb, teda nie pre poskytovanie širokopásmových služieb. Metalické, klasické medené káble, boli inštalované pred šesťdesiatimi, sedemdesiatimi rokmi so životnosťou šesťdesiat, sedemdesiat alebo osemdesiat rokov. Dnes technologicky dožívajú. Tieto siete však musia byť vzhľadom na poskytovanie služieb udržiavané. Náklady na ich údržbu sú a v budúcnosti stále viac budú konfrontované s nákladmi na ich nahradenie optickými sieťami. Vzhľadom na viaceré existujúce technologické obmedzenia metalické prístupové technológie postupne ustupujú, pretože v budúcnosti predstavujú tzv. „bottleneck“, ktorý bráni požadovanému navýšeniu rýchlosti pre koncových užívateľov. Preto úrad konštatuje, že nemožno uvažovať a predpokladať v budúcnosti rozvoj týchto sietí. V lokalitách s novou výstavbou, kde neboli metalické siete inštalované vôbec, sú budované nové siete buď na báze optiky tak v súčasnosti pôsobiacimi podnikmi, ako aj novými lokálnymi operátormi, alebo boli budované iné prístupové siete. Úrad preto konštatuje, že optické siete sú jednoznačne sieťami, ktoré už aj v súčasnosti nahrádzajú a budú nahrádzať existujúce metalické siete.

Na území Slovenskej republiky sa začali budovať optické siete približne od roku 2000, ale výraznejší rozvoj úrad zaznamenal od roku 2008. Preto úrad pri definovaní tohto trhu dospel k názoru, že je potrebné v rámci fyzického prístupu brať do úvahy aj postupný proces nahradzovania metalických sietí sieťami FTTx a

posudzovať situáciu nielen na metalických sieťach, ale aj na optických sieťach. Aj keď optické siete umožňujú realizovať veľkoobchodný fyzický prístup, v súčasnosti žiadny z prevádzkovateľov optických sietí neponúka službu veľkoobchodného fyzického prístupu. Optické siete sú využívané jednotlivými podnikmi pre poskytovanie svojich vlastných maloobchodných služieb.

Najrozšírenejšie spôsoby optických pripojení na území Slovenskej republiky sú hlavne FTTB a FTTH. Úrad eviduje od roku 2008 v budovaní optických sietí zvýšený záujem zo strany operátorov, ako aj malých lokálnych prevádzkovateľov.

Úrad sa následne zaoberal otázkou, na akých sieťach je možné poskytovať službu veľkoobchodného prístupu rovnakým alebo porovnateľným spôsobom ako na sieťach metalických a sieťach optických. Úrad posúdil vymedzenie trhu z hľadiska možných substitútov na strane dopytu a ponuky a teda posudzoval, či by súčasťou trhu mohla byť tiež služba fyzického prístupu prostredníctvom inej infraštruktúry, ktorá slúži na poskytovanie služieb hlasovej komunikácie a širokopásmového prístupu koncovým užívateľom:

a) prístup prostredníctvom siete televíznych káblových rozvodov - CATV

Siete televíznych káblových rozvodov sú vybudované na princípe zdieľania dátového toku medzi dátovou ústredňou v hlavnej stanici a káblovými modemami u koncových užívateľov. Prenos dát sa riadi štandardom DOCSIS (Data Over Cable Service Interface Specification), alebo jeho európskym ekvivalentom euroDOCSIS. Existujúce káblové siete na území Slovenskej republiky a ich geografické pokrytie je limitované. Siete televíznych káblových rozvodov sú takou infraštruktúrou, ktorá je zakončená v koncovom bode siete koaxiálnym káblom a pre poskytovanie širokopásmových služieb využíva káblový modem.

Veľkoobchodný prístup k sieťam CATV je v súčasnosti a rovnako aj v krátkodobom časovom horizonte na území Slovenskej republiky nerealizovateľný a to z dôvodu, že sa

Veľkoobchodný fyzický prístup k sieťam CATV preto úrad nepovažuje za zastupiteľný k službe fyzického prístupu prostredníctvom účastníckych metalických alebo optických sietí.

Za siete CATV v uvedenom zmysle nie sú, v nadväznosti na vyššie uvedené, považované siete FTTx, aj keď sú na nich poskytované služby prenosu televízneho vysielania na maloobchodnej úrovni.

b) prístup prostredníctvom bezdrôtových technológií FWA

Rádiové spoje FWA v prístupovej sieti sú alternatívou voči klasickým metalickým vedeniam alebo optickým vláknam, ktoré prepájajú koncového užívateľa s verejnou telefónnou ústredňou. Táto technológia je určená pre bezdrôtové metropolitné siete, pre prenosy dát na väčšie vzdialenosti a prostredníctvom nej je tiež možné poskytovať aj hlasové služby. Pripojenie touto technológiou poskytuje dostatok prenosovej kapacity a umožňuje poskytovať služby s garantovanou kvalitou. Na území Slovenskej republiky sa realizujú na základe individuálnych povolení najmä tam, kde v miestnej prístupovej sieti nie sú k dispozícii pevné prístupové vedenia s požadovanou kvalitou, resp. ich budovanie by bolo náročné a neefektívne, pričom ich životnosť je relatívne krátka v porovnaní so životnosťou optickej siete. Prenos informácie sa uskutočňuje prostredníctvom rádiového signálu v licencovaných pásmach. Rozsah FWA sietí je minimálny, čo dokazuje aj podiel FWA širokopásmových prístupov poskytovaných koncovým užívateľom.

Z technicko-technologického hľadiska fyzický prístup k rádiovému signálu nie je možné realizovať. Technické riešenie zdieľaním rádiovkej prístupovej siete je neuskutočniteľné.

Veľkoobchodný prístup k sieťam FWA úrad nepovažuje za zastupiteľnú službu k službe fyzického prístupu prostredníctvom účastníckych metalických alebo optických sietí.

c) prístup prostredníctvom siete WiFi

Poskytovanie služieb prostredníctvom WiFi sietí, ktoré nevyžaduje individuálne povolenie na používanie frekvencií (v pásme 2,4 GHz a 5 GHz), ponúka veľké množstvo predovšetkým malých lokálnych operátorov. Kvalita tohto pripojenia môže byť rozdielna, ale napriek tomu je tento spôsob pripojenia na území Slovenskej republiky populárny a to najmä vďaka jednoduchšej inštalácii a prijateľnej cene za používanie.

Prenos signálu sa uskutočňuje prostredníctvom rádiového signálu a poskytovanie služieb touto technológiou nemá mechanizmy na dosahovanie a ovplyvňovanie garantovanej kvality služieb.

Veľkoobchodný prístup prostredníctvom siete WiFi úrad nepovažuje za zastupiteľnú službu k službe fyzického prístupu prostredníctvom účastníckych metalických alebo optických sietí, pretože z technicko-technologického hľadiska neponúka ekvivalentnú možnosť prístupu ani v kombinácii s nefyzickým, alebo virtuálnym prístupom prostredníctvom iných infraštruktúr.

d) prístup prostredníctvom mobilnej prístupovej siete

Širokopásmový prístup koncovým užívateľom prostredníctvom mobilnej siete ponúkajú na území Slovenskej republiky zatiaľ dvaja mobilní operátori a to Orange Slovensko, a.s. a T-Mobile Slovensko, a.s. prostredníctvom 3G siete, ktorou sú pokryté veľké mestá a obce v blízkosti týchto miest a hlavných dopravných ťahov.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytuje koncovým zákazníkom hlasové služby na geografických číslach určených pre služby v pevnom umiestnení aj prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete.

Realizácia fyzického prístupu na pevnom mieste prostredníctvom mobilnej prístupovej siete v súčasnosti a v krátkom časovom horizonte na území Slovenskej republiky je hlavne z technického hľadiska nerealizovateľná a to z nasledovných dôvodov. Mobilná sieť predstavuje na rádiovom rozhraní sústavu dynamicky pridelovaných komunikačných zdrojov. Každému zákazníkovi (domácomu rovnako ako roamujuúcemu od iného operátora a dokonca aj zákazníkovi bez SIM karty, alebo s neautorizovanou SIM kartou) je na zostavenie komunikácie na tento účel pridelovaný signalizačný kanál (control channel), pričom algoritmus pridelovania týchto kanálov prebieha dynamicky a za rovnakých podmienok pre každú, aj neautorizovanú, požiadavku. Štandard mobilnej siete neumožňuje trvalé spojenie charakteru miestneho vedenia. Zohľadnením kapacitných obmedzení nie je možné v mobilnej sieti garantovať vytvorenie signalizačného a následne ani hlasového, resp. dátového spojenia a teda nie je možné garantovať pripojenie ktoréhokoľvek užívateľa v akomkoľvek čase (ani v prípade bezporuchového fungovania siete). Ak je kapacita základňovej stanice, resp. viacerých staníc v pokrytí vyčapovaná, žiadny ďalší užívateľ nezíska signalizačný kanál a zamýšľané hlasové, alebo dátové spojenie sa neuskutoční. Jedným z najpodstatnejších parametrov je kapacita prístupu do siete, ktorú však v mobilnej sieti nemožno garantovať. To znamená, ak získa spojenie jeden zákazník, neznamená to ešte, že ho získa v tom istom čase aj piaty alebo dvadsiaty zákazník.

Rozšíriť fyzické pripojenie účastníka mimo okruh pevných sietí ale nie je prípustné technicky. Z technicko-technologického hľadiska znamená fyzický prístup existenciu nemenného pripojenia (v čase a zároveň z hľadiska kapacity), čo pri rádiovom prístupe nie je v mobilných sieťach možné docieľiť. Spojenie vzduchom nie je fyzické, ale elektromagnetické. Technické riešenie zdieľaním rádiového prístupového siete (RAN sharing) nedokáže zabezpečiť fyzický prístup v pevnom mieste.

Na základe vyššie uvedeného ani veľkoobchodný prístup prostredníctvom mobilnej prístupovej siete nepovažuje úrad za zastupiteľnú službu k službe fyzického prístupu prostredníctvom účastníckych metalických alebo optických sietí, pretože realizácia takéhoto prístupu je v súčasnosti a v krátkom časovom horizonte z technického a technologického hľadiska neuskutočiteľná.

Úrad konštatuje, že z hľadiska fyzikálnych a technických charakteristík **neexistuje žiadna zastupiteľná služba k službe veľkoobchodného prístupu prostredníctvom metalických a optických sietí v pevnom umiestnení.**

Úrad ďalej zistil, že vertikálne integrovaný podnik, ktorý poskytuje veľkoobchodné služby iným operátorom, poskytuje rovnaké služby svojim maloobchodným divíziám. Ako už úrad uviedol, na maloobchodnom trhu pôsobí veľa malých lokálnych operátorov, ktorí poskytujú hlasové a širokopásmové služby

hlavne prostredníctvom optickej siete. Tieto podniky väčšinou nemajú záujem pôsobiť na veľkoobchodnom trhu a pôsobia a budú pôsobiť len na obmedzenom území. Nezahrnutie vlastných veľkoobchodných dodávok týchto podnikov by mohlo spôsobiť nadhodnotenie trhovej sily (vyjadrenej cez trhové podiely) na veľkoobchodnom trhu, na ktorom je prítomná v podstate len spoločnosť ST, a.s. Ak sú do definície trhu zahrnuté aj vlastné veľkoobchodné dodávky lokálnych poskytovateľov, trhovú silu vertikálne integrovaného podniku bude vyhodnotená presnejšie.

Úrad pokladá tzv. self supply za súčasť produktového trhu, ale len zastupiteľných technológií na veľkoobchodnej úrovni (FTTx + xDSL).

Výsledné trhové podiely na veľkoobchodnom trhu po započítaní vlastných veľkoobchodných služieb všetkých optických a xDSL poskytovateľov na maloobchodnom trhu zobrazuje nižšie uvedený graf č. 9. V grafickom zobrazení trhových podielov týchto technológií sú zohľadnené aj vlastné veľkoobchodné dodávky všetkých poskytovateľov prístupov prostredníctvom xDSL a FTTx technológie.

Graf č. 9 Trhové podiely xDSL a FTTX jednotlivých podnikov k 30.06.2011 (predmet OT)

Podiel všetkých alternatívnych operátorov poskytujúcich xDSL na základe odoberania veľkoobchodného prístupu od spoločnosti ST, a.s. je okolo [REDACTED]. Podiel spoločnosti ST, a.s. na počte maloobchodných prístupov prostredníctvom FTTx a xDSL je zaokrúhlene [REDACTED]. Druhým najväčším podnikom je spoločnosť Orange Slovensko, a.s. s trhovým podielom zaokrúhlene [REDACTED] a tretím najväčším je spoločnosť Antik Telecom, s.r.o s trhovým podielom len okolo [REDACTED].

Územné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 4

Úrad sa pri územnom vymedzení trhu v nadväznosti na vecné vymedzenie zaoberal skúmaním homogenity súťažných podmienok pre veľkoobchodný fyzický prístup prostredníctvom účastníckych metalických a optických vedení.

V súčasnosti platná referenčná veľkoobchodná ponuka na prístup k účastníckemu vedeniu (RUO) je zverejnená podnikom s významným vplyvom. Táto referenčná ponuka je len jedna a vzťahuje sa na ktorékoľvek miesto na území Slovenskej republiky. Podnik, ktorý môže sprístupniť služby na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 4 je len jeden a je povinný stanoviť rovnaké podmienky pre predaj služby prístupu a tieto ponúkať všetkým podnikom za rovnakých podmienok. Podmienky pre odoberanie služby prístupu sú na celom území Slovenskej republiky homogénne a tieto služby nemôžu byť poskytované v rôznych lokalitách za rozličných podmienok.

Približne [REDAKOVANÉ] všetkých domácností na území Slovenskej republiky je v dosahu metalickej prístupovej siete spoločnosti ST, a.s. (nielen širokopásmových ale aj úzko pásmových služieb). To znamená, že z celkového počtu domácností (zaokrúhlene 1,9 mil.) je [REDAKOVANÉ] mil. domácností v dosahu metalickej prístupovej siete tejto spoločnosti.

V Slovenskej republike v súčasnosti neexistuje veľkoobchodná ponuka na fyzický prístup prostredníctvom optických sietí. Úrad na základe doručených informácií zistil, že vzrástol počet koncových účastníkov, ktorým je prostredníctvom optických sietí ponúkaný maloobchodný širokopásmový prístup. V súlade s vecným vymedzením relevantného trhu úrad skúmal územné aspekty rozvoja optických sietí, hlavne v súvislosti s rozvojom dopytu po maloobchodných službách. Budovanie nových optických sietí a zavádzanie nových technológií je prioritne závislé od existencie dopytu, preto nové siete nie sú budované celoplošne. Budúci prevádzkovatelia preverujú návratnosť investícií a zameriavajú sa na miesta, kde je na maloobchodnej úrovni vyššia koncentrácia dopytu a koncentrácia ponuky nenasýtená. Alternatívne riešenie prístupu k infraštruktúre siete na pevnom mieste prostredníctvom optických vlákien FTTx sú doteraz vybudované hlavne vo väčších mestách, prípadne krajských a menších okresných mestách. Na základe získaných údajov o rozvoji optických sietí úrad dospel k záveru, že v súčasnosti neexistuje v rámci územia Slovenskej republiky také územie, na ktorom by existujúci rozsah optických sietí menil podstatným spôsobom súťažné podmienky na predmetnom veľkoobchodnom trhu.

Vzhľadom k tomu, že konkurenčný tlak optických sietí (resp. prípadnej potenciálnej ponuky veľkoobchodného prístupu prostredníctvom týchto sietí) nie je dostatočný pre ovplyvnenie súťažných podmienok ani v rámci určitých vybraných lokalít, úrad konštatuje, že v súčasnosti nie je možné identifikovať v rámci územia Slovenskej republiky jednoznačne ohraničené územie, na ktorom by boli súťažné podmienky výrazne odlišné od ostatných lokalít. Na základe súčasného stavu a podľa informácií od podnikov budujúcich optické siete úrad vychádza z predpokladu, že v krátkodobom časovom horizonte nedôjde k zásadnej zmene podmienok.

Na základe uvedeného preto úrad určil, že pre poskytovanie služieb na veľkoobchodnom trhu č. 4 je geografickým trhom celé územie Slovenskej republiky. Dôvodom pre toto územné vymedzenie je, že metalické účastnícke vedenia sú historicky vybudované na takmer celom území Slovenskej republiky a podmienky pre prístup k nim musia byť pre každého záujemcu rovnaké. Podnik, ktorý má záujem o uvoľnenie prístupu k účastníckemu vedeniu napr. v krajskom meste, nemôže tento prístup získať za iných podmienok ako podnik, ktorý má záujem získať prístup napr. v malom okresnom meste.

Existujúca ponuka veľkoobchodného fyzického prístupu prostredníctvom účastníckych metalických vedení sa neobmedzuje na vybrané lokality, ale služby sú ponúkané celoplošne na celom území Slovenskej republiky. Podnik poskytujúci veľkoobchodný úplný prístup k účastníckemu metalickému vedeniu alebo spoločný prístup k účastníckemu metalickému vedeniu, alebo k úseku účastníckeho metalického vedenia uplatňuje voči užívateľom rovnaké ceny. Úrad preto dospel k záveru, že územným vymedzením relevantného trhu č. 4 – veľkoobchodný (fyzický) prístup k infraštruktúre (vrátane úplného alebo spoločného uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu) v pevnom mieste je územie celej Slovenskej republiky.

Následne úrad podľa § 17 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách pristúpil k vykonaniu analýzy relevantného trhu č. 4.

Predmetom analýzy relevantného trhu č. 4 bolo:

1. Identifikovanie podnikov, ktoré pôsobia na relevantnom trhu č. 4,
2. Posúdenie, či na relevantnom trhu č. 4 existuje významný podnik, ktorý podľa § 17 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov,
3. Na základe záverov analýzy: v prípade zistenia, že na trhu nie je efektívna súťaž, určenie podniku s významným vplyvom a návrh uloženia povinností alebo v prípade zistenia, že na trhu existuje efektívna súťaž, zrušenie rozhodnutia o určení spoločnosti ST, a.s. za podnik s významným vplyvom a uložení povinností na predmetnom relevantnom trhu.

Identifikovanie podnikov na veľkoobchodnom trhu č. 4

V prvom kole analýzy úrad dospel k záveru, že jediným podnikom pôsobiacim na veľkoobchodnom trhu č. 4 bola spoločnosť ST, a.s., ktorá vlastnila a prevádzkovala historicky vybudovanú celoplošnú pevnú elektronickú komunikačnú sieť, vrátane účastníckych vedení. Po vyhodnotení určitých kritérií bola spoločnosť ST, a.s. určená za podnik s významným postavením pri poskytovaní služby veľkoobchodného uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu za účelom poskytovania širokopásmových a hlasových služieb a bola jej okrem iných povinností uložená aj povinnosť zverejniť referenčnú ponuku na prístup k účastníckemu metalickému vedeniu. Spoločnosti ST, a.s. nebola po prvom kole analýzy uložená povinnosť nákladovej orientácie a cenovej regulácie. V prvom kole analýzy úrad z vecného hľadiska definoval trh ako službu prístupu prostredníctvom

účastníckeho metalického vedenia. Z tohto dôvodu sa analýza týkala len kovových vedení a preto všetky už citovaným rozhodnutím uložené povinnosti sa vzťahovali na službu prístupu prostredníctvom týchto vedení.

V nadväznosti na spôsob realizácie fyzického prístupu sa úrad v analýze relevantného trhu č. 4 pri vyhodnotení jednotlivých kritérií **zaoberal tak službami prostredníctvom účastníckych metalických sietí, ako aj prostredníctvom optických sietí** a to v nadväznosti na súvisiaci maloobchodný trh širokopásmového prístupu.

Z historických dôvodov vlastní spoločnosť ST, a.s. celoplošnú prístupovú sieť tvorenú účastníckymi metalickými vedeniami. Ďalšie podniky, ktoré vlastní prístupové siete, ktorých časť bola vybudovaná metalickým káblom boli spoločnosti: Slovenský plynárenský podnik, a.s. (ďalej len „SPP, a.s.“), ŽSR – ŽT, o.z. a spoločnosť US Steel Košice, s.r.o., a ďalší menší prevádzkovatelia, ktorí vlastní účastnícke metalické vedenia len v obmedzených malých lokalitách.

Podľa doručených informácií má spoločnosť SPP, a.s. vybudované vlastné prístupové siete a to na úrovni prepojenia budov patriacich spoločnosti SPP, a.s. v lokalitách na celom území Slovenskej republiky. Prístupové siete sú realizované optickými a metalickými káblami. SPP, a.s. má aj vlastnú rádiovú dátovú sieť, ale koncové body tejto siete sú umiestnené výhradne v plynárenských objektoch a táto sieť je využívaná na prenos vlastných telemetrických dát. Metalické káblové rozvody spoločnosti SPP, a.s. sú vybudované na úrovni štruktúrovanej kabeláže alebo káblových prepojov v jednotlivých budovách spoločnosti v rámci celej skupiny SPP, a.s. Takéto časti siete nespĺňajú definíciu účastníckeho vedenia, lebo nejde o fyzické spojenie koncového bodu siete v priestoroch účastníka s hlavným rozvádzačom alebo rovnocenným zariadením v pevnej verejnej telefónnej sieti.

Spoločnosť US Steel Košice, s.r.o. má tiež vybudovanú vlastnú prístupovú sieť, ktorá je tvorená viacúrovňovou (stromovou) štruktúrou metalických káblových vedení pripojených na pobočkovú telefónnu ústredňu. Pokrýva výrobný areál spoločnosti v katastrálnom území Košice-Šaca. Prístupová sieť US Steel Košice, s.r.o. je orientovaná na prístup k telefónnej zásuvke z pobočkovej ústredne pripojenej na sieť spoločnosti ST, a.s.

Spoločnosť ŽSR – ŽT, o.z. má vybudované vlastné prístupové siete, a to v rozsahu interných potrieb Železníc Slovenskej republiky. Tieto siete sa nachádzajú na železničných staniaciach a v administratívnych budovách. Zákazníci tejto spoločnosti sú pripojení prostredníctvom metalických a optických káblov. Táto sieť je prioritne určená pre interné potreby na zabezpečenie prevádzky železničnej dopravy na území Slovenskej republiky. Spoločnosť ŽSR – ŽT, o.z. uzatvorila so spoločnosťou ST, a.s. zmluvu o prenájme miestnych metalických vedení na základe bezplatného užívania týchto vedení. Miestne metalické vedenia sú vo vlastníctve Železníc Slovenskej republiky z historických dôvodov (siahajúcich ešte pred rok 1989), pričom zmluvný vzťah nevznikol z dôvodov komerčne poskytovať prenájom prístupovej infraštruktúry, ale z dôvodu potreby Železníc Slovenskej republiky zamedziť pokračovaniu bezplatného užívania niektorých miestnych vedení a rozvodov v budovách zo strany spoločnosti ST, a.s. Spoločnosť ŽSR ŽT, o.z. nemá

žiadnu ďalšiu zmluvu podpísanú s inými podnikmi o prenájme miestnych metalických vedení.

Podľa vecného vymedzenia trhu sú vzájomne zastupiteľné služby také služby, ktoré sú zastupiteľné najmä z hľadiska ich fyzikálnych a technických charakteristík, ceny a účelu použitia. Prístupové siete vo vlastníctve spoločnosti SPP, a.s., US Steel Košice, s.r.o. a ŽSR – ŽT, o.z. majú odlišný účel použitia, lebo sú používané pre vlastné potreby. Z hľadiska vlastníctva účastníckeho vedenia s nimi úrad preto neuvažoval a nezahrnul ich do trhového podielu. Jediným vlastníkom účastníckych vedení na území Slovenskej republiky bola spoločnosť ST, a.s.

Od ukončenia prvého kola analýzy dochádza k postupnému budovaniu a rozširovaniu sietí FTTx, zvyšuje sa počet poskytovateľov, ktorí vlastnia optickú sieť alebo hybridnú opticko-metalickú sieť.

Služby prostredníctvom optických sietí v súčasnosti ponúka na maloobchodnej úrovni viacero podnikov. Optické siete budujú veľké podniky, no aj finančne silnejší lokálni prevádzkovatelia sietí: spoločnosť ST, a.s., Antik Telecom, s.r.o., Swan, a.s., Slovanet, a.s. Prelom spôsobila spoločnosť Orange Slovensko, a.s., ktorá začala budovať prístupovú sieť umožňujúcu pripojenie bytových zákazníkov technológiou FTTH. Pokrytie optickou sieťou spoločnosti Orange Slovensko, a.s., ale aj pokrytie ostatných menovaných podnikov je nedostupné v malých, mimomestských oblastiach a poskytovanie služieb prostredníctvom optických sietí je koncentrované len do väčších miest na území Slovenskej republiky. Väčšiu časť poskytovateľov služieb prostredníctvom optických sietí tvoria lokálni poskytovatelia, ktorí vybudovali lokálne optické siete buď v malých obciach, častiach väčších miest, alebo na novovzniknutých sídliskách. Úrad na základe informácií získaných od menších lokálnych poskytovateľov a všetkých vyššie uvedených podnikov predpokladá len minimálny rozvoj optických sietí, predovšetkým z dôvodu zhoršenej ekonomickej situácie. Podľa získaných informácií väčšina z nich neplánuje v krátkodobom časovom horizonte dvoch až troch rokov výraznejšie rozširovanie optickej siete. Väčšina poskytovateľov plánuje investovať do zahustenia existujúcej optickej siete v lokalite pôsobenia, do zvýšenia prenosovej kapacity, skvalitnenia služieb, resp. do budovania lokálnej optickej siete. Úrad predovšetkým v súlade s vyjadrením spoločnosti ST, a.s. a Orange Slovensko, a.s.

[REDACTED]

(predmet OT). Úrad preto nepredpokladá do obdobia vykonania ďalšej analýzy rozširovanie optických sietí v širšom a významnejšom rozsahu.

Na relevantnom trhu č. 4 poskytuje veľkoobchodný fyzický prístup prostredníctvom účastníckeho metalického vedenia v súčasnosti jediná spoločnosť, spoločnosť ST, a.s. Referenčná ponuka spoločnosti ST, a.s. bola uverejnená od roku 2005, túto ponuku do konca roku 2008 nevyužil žiadny podnik. Spoločnosť GTS

Slovakia, a.s. podpísala so spoločnosťou ST, a.s. až dňa 24. marca 2009 rámcovú zmluvu o prístupe k účastníckemu vedeniu, ktorá nadobudla účinnosť 9. mája 2009.

Úrad predpokladá, že v krátkodobom časovom horizonte do dvoch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu o určení významného podniku sa súťažné podmienky na predmetnom veľkoobchodnom trhu budú meniť len v obmedzenej miere a prístupová sieť účastníckych metalických vedení spoločnosti ST, a.s. bude naďalej prevažujúca nad optickými sieťami. Záujem zo strany ostatných podnikov o využitie existujúcich účastníckych vedení podľa prieskumu úradu pretrváva.

Významný podnik - vyhodnotenie kritérií

Významný vplyv podľa § 17 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách má na relevantnom trhu podnik, ktorý sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Podkladom pre toto rozhodnutie je analýza relevantného trhu č. 4, ktorej závery úrad vypracoval na základe vyhodnotenia nasledovných kritérií:

- ✓ veľkosť podnikov
- ✓ infraštruktúra, ktorá nie je jednoducho duplikovateľná
- ✓ existencia technologicky podmienených výhod
- ✓ zodpovedajúca vyjednávacía sila na strane dopytu
- ✓ miera diverzifikácie služieb
- ✓ existencia potenciálnej konkurencie
- ✓ prekážky vstupu na relevantný trh
- ✓ súčasný stav súťaže.

Veľkosť podnikov

Relevantný trh č. 4 je definovaný ako veľkoobchodný fyzický prístup k infraštruktúre na pevnom mieste a to prostredníctvom účastníckeho vedenia alebo optickej siete. Takýto prístup môže poskytovať len ten podnik, ktorý vlastní účastníckeho vedenia alebo optickú sieť.

Spoločnosť ST, a.s. vlastní celoplošnú pevnú elektronickú komunikačnú sieť vrátane účastníckych vedení. Predseda úradu rozhodnutím č. 63/01/2005 z 14.06.2005, ktorým zmenil prvostupňové rozhodnutie č. 205/14/2005 z 8.03.2005, určil spoločnosť ST, a.s. za významný podnik pri poskytovaní služby veľkoobchodného uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu za účelom poskytovania širokopásmových a hlasových služieb, ktoré zahŕňali úplný a spoločný uvoľnený prístup k metalickému skrúcanému páru účastníckeho vedenia, alebo jeho úseku spájajúceho koncový bod siete v priestoroch účastníka so špecifikovaným prístupovým bodom účastníckeho vedenia umožňujúceho využiť celé frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru, alebo iba časť tohto frekvenčného spektra na poskytovanie širokopásmových služieb a hlasovej komunikácie. Pri poskytovaní

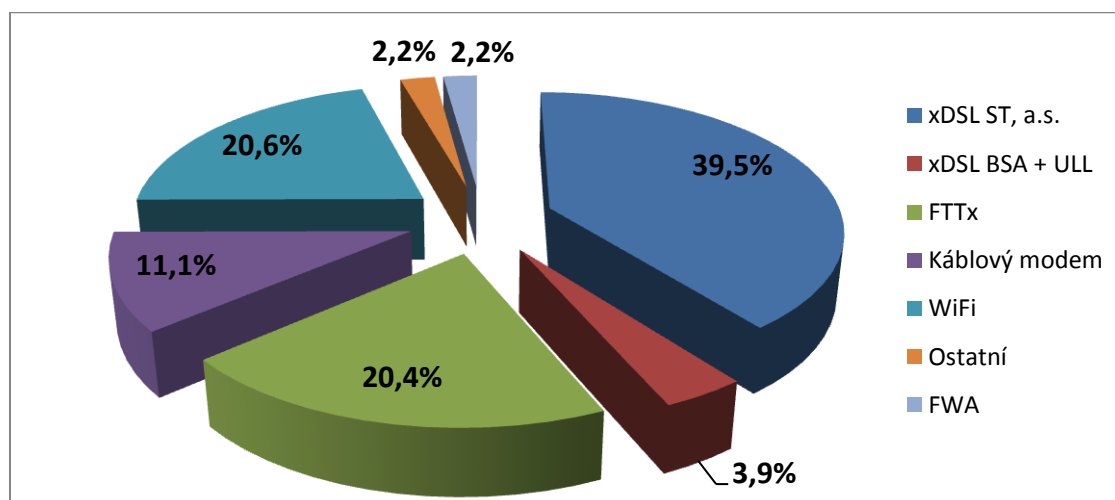
služby prístupu prostredníctvom účastníckych metalických vedení pretrváva historické vlastníctvo spoločnosti ST, a.s., ktorá naďalej disponuje metalickou prístupovou sieťou v Slovenskej republike.

Spoločnosť ST, a.s. vlastní takmer celú časť infraštruktúry pevných sietí analyzovaného trhu, ktorá pokrýva takmer celé územie Slovenskej republiky. Úrad predpokladá, že táto infraštruktúra zostane aj počas obdobia do ďalšej analýzy zachovaná a bude na nej naďalej prevažovať poskytovanie veľkoobchodnej služby.

Na predmetnom veľkoobchodnom trhu nie je ekonomicky možné vybudovanie paralelnej infraštruktúry celoplošne na území Slovenskej republiky. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. začala budovať optickú prístupovú sieť od roku 2006 a spoločnosť ST, a.s. o rok neskôr, od roku 2007. Niektorí lokálni prevádzkovatelia vo svojich vyjadreniach uviedli, že začali budovať optické siete už od roku 2000.

Ku koncu prvého polroka 2011 bol podiel aktívnych širokopásmových pripojení prostredníctvom FTTx sietí na všetkých aktívnych pripojeniach prostredníctvom sietí v pevnom umiestnení okolo 20,4 %, podiel xDSL ST, a.s. liniek bol 43,4 %, z toho xDSL ostatných operátorov 3,9 %, CATV 11,1 %, FWA 2,2 %, WIFI 20,6 % a ostatných 2,2 %. Uvedené dokumentuje nasledovný graf č.10.

Graf č. 10 Podiel počtu fixných maloobchodných širokopásmových prístupov podľa typu prístupu k 30.06.2011

Na základe grafického zobrazenia bola k 30.06.2011 prevažujúcou technológiou na maloobchodnom trhu technológia xDSL s najvyšším trhovým podielom až 43,4 % z celkového počtu maloobchodných prístupov. Významné postavenie dosahovala aj technológia FTTx s trhovým podielom 20,4 %. Druhou najrozšírenejšou technológiou na Slovensku bol bezdrôtový širokopásmový prístup prostredníctvom WiFi s podielom 20,6 %, pričom prístupy prostredníctvom technológie FWA dosahovali podiel len 2,2 %. Prístup prostredníctvom rozvodov káblovej televízie dosahoval podiel na celkovom počte širokopásmových prístupov 11,1 %.

Plány pre ďalšie budovanie optickej siete podliehajú určitej neistote zo strany podnikov vzhľadom na ekonomické podmienky nie len v rámci Slovenskej republiky, ale aj v rámci Európskej únie tak, ako už bolo v analýze uvedené. Optická sieť spoločnosti ST, a.s. a rovnako ani optická sieť spoločnosti Orange Slovensko, a.s. nedosahuje celo územné pokrytie. Predovšetkým v lokalitách s nízkym dopytom nie je zaistená ekonomická návratnosť a v takýchto lokalitách sa neuvažuje s budovaním optických sietí.

V nižšie uvedenom grafe č. 11 je znázornené pokrytie optickými sieťami najväčších slovenských podnikov, obsahujúce aktuálne údaje k 30.6.2011.

Graf č. 11 Pokrytie optikou najväčších slovenských podnikov k 30.06.2011 (predmet OT)

Ako vyplýva z grafu, najväčším pokrytím disponujú spoločnosti ST, a.s. a Orange Slovensko, a.s., ktoré pristúpili k budovaniu optiky vo väčšine veľkých miest na území Slovenskej republiky. Spoločnosť ST, a.s. je prítomná v 35 mestách a obciach vrátane nových rezidenčných objektov, ktoré pokrýva prostredníctvom technológie FTTB. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. oznámila dostupnosť optickej siete v 17 mestách, optická sieť spoločnosti Swan je dostupná v 9 mestách. Po hromadnej výstavbe optických sietí v posledných rokoch sú ohlasované nižšie investície na najbližšie časové obdobie, počíta sa prevažne so zahusťovaním pokrytia jednotlivých oblastí. Najvyšší nárast pokrytia, v porovnaní s minulým polrokom o takmer ■■■ %, zaznamenala spoločnosť ST, a.s. Išlo pritom o zahusťovanie už pokrytých miest. Spoločnosť ST, a.s. už v takmer ■■■ % domácnostiach zdublikovala súčasnú infraštruktúru prostredníctvom technológie xDSL (s výnimkou nových rezidenčných projektov). Optické siete sú náhradou existujúcich sietí prostredníctvom technológie xDSL. Úrad predpokladá, že ešte dlhú dobu budú existovať obe technológie súčasne, nakoľko dosiahnuť akceptovateľnú dobu návratnosti investície do technológie FTTx bude, hlavne vo vidieckych oblastiach, veľmi náročné. Vybudovanie paralelnej infraštruktúry celoplošne na území Slovenskej republiky v súčasnosti nie je možné považovať za realizovateľné.

Podrobnejšie informácie o pokrytí jednotlivých spoločností optickými sieťami úrad uvádza pri vyhodnotení kritéria súčasný stav súťaže.

Na základe vyššie uvedených skutočností úrad nepredpokladá, že do ďalšej analýzy by malo dôjsť k rozšíreniu optických sietí v širšom rozsahu a rovnako úrad nepredpokladá, že by prestala existovať ponuka spoločnosti ST, a.s. pre poskytovanie veľkoobchodných služieb prístupu prostredníctvom účastníckych metalických vedení.

Z tohto dôvodu je možné v budúcnosti očakávať, že spoločnosť ST, a.s. bude aj naďalej kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry analyzovaného trhu.

Infraštruktúra, ktorá nie je jednoducho duplikovateľná

Podľa § 2 ods. 9 zákona o elektronických komunikáciách je účastnícke vedenie fyzický okruh spájajúci koncový bod siete s rozvádzačom, alebo rovnocenným zariadením v pevnej verejnej sieti. Spoločnosť ST, a.s. vlastní rozhodujúcu časť infraštruktúry pevných sietí pre tento veľkoobchodný trh a infraštruktúra pokrýva takmer celé územie Slovenskej republiky. Účastnícke metalické vedenia sú dostupné pre približne ■■■ % všetkých domácností (predmet OT) a optická infraštruktúra spoločnosti ST, a.s. je dostupná vo väčších mestách už pre takmer ■■■ % (predmet OT) slovenských domácností. Jediným reálnym vlastníkom infraštruktúry, ktorá nie je jednoducho duplikovateľná a bez prístupu k nej by došlo, alebo mohlo dôjsť k obmedzovaniu súťaže, je spoločnosť ST, a.s.

Vybudovanie paralelnej infraštruktúry pevných sietí celoplošne na území Slovenskej republiky nie je ekonomicky možné a preto z pohľadu pokrytia je táto infraštruktúra nereplikovateľná.

Prístup k účastníckemu metalickému vedeniu nie je v súčasnosti inak možný, len na základe uzatvorenia zmluvy so spoločnosťou ST, a.s., pretože spoločnosť ST, a.s. je vlastníkom unikátneho zariadenia a prevádzkovateľom celoplošnej elektronickej komunikačnej siete vrátane rozsiahlej siete účastníckych vedení. Od uverejnenia referenčnej ponuky na prístup k účastníckemu vedeniu len jeden podnik, spoločnosť GTS Slovakia, a.s., získal prístup k nemu.

Spoločnosť ST, a.s., Orange Slovensko, a.s. a viacero ďalších väčších a menších lokálnych operátorov postupne budujú aj optickú infraštruktúru. Pokrytie optickou sieťou spoločností ST, a.s. a Orange Slovensko, a.s. sa v značnej časti prekrýva, keďže sa obe spoločnosti zamerali na nasadzovanie tejto technológie do väčších, hustejšie obývaných miest. Pokrytie územia Slovenskej republiky optickou sieťou, ako aj počet aktívnych pripojení je podrobnejšie analyzovaný a uvedený ďalej v kritériu – súčasný stav súťaže.

Prístupová sieť spoločnosti ST, a.s. zostane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou a spoločnosť ST, a.s. bude minimálne do ďalšieho kola analýzy kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry predmetného trhu.

Spoločnosť ST, a.s. je vlastníkom a prevádzkovateľom najrozsiahlejšej a ťažko duplikovateľnej infraštruktúry.

Z vlastníctva takejto infraštruktúry vyplývajú aj technologicky podmienené výhody spoločnosti ST, a.s.

Existencia technologicky podmienených výhod

Úrad konštatuje, že technologicky podmienené výhody spoločnosti ST, a.s. na predmetnom trhu boli dané vlastníctvom a prevádzkovaním účastníckeho metalického vedenia. Spoločnosť ST, a.s. s ohľadom na historický vývoj bola jediným podnikom zodpovedným za budovanie a prevádzkovanie elektronickej komunikačnej siete. Na trhu elektronických komunikácií pôsobí najdlhšie, z čoho vyplýva úroveň jej infraštruktúry a zariadení, čo sa prejavuje vysokou mierou pokrytia územia a obyvateľstva na takmer celom území Slovenskej republiky.

Existujúca dlhodobou budovaná sieť vo vlastníctve spoločnosti ST, a.s. predstavuje technologickú výhodu oproti ostatným podnikom, ktoré vstúpili na trh elektronických komunikácií neskôr a začali budovať vlastné lokálne prístupové siete. Vlastníctvo najrozsiahlšej siete umožňuje spoločnosti ST, a.s. prispôbiť sa požiadavke trhu, vyhovieť potrebám zákazníka a tak získať výhodu pred ostatnými hráčmi na trhu. Spoločnosť ST, a.s. je jediným podnikom disponujúcim pevnou elektronicou komunikačnou sieťou celoplošne na území Slovenskej republiky, to znamená, že aj naďalej disponuje technologickými výhodami vyplývajúcimi z vlastníctva tejto siete.

Zodpovedajúca vyjednávacía sila na strane dopytu

Spoločnosť ST, a.s. podľa už citovaného rozhodnutia úradu zverejnila referenčnú ponuku na prístup k účastníckemu metalickému vedeniu (ďalej aj „RUO“).

Podľa získaných informácií bola rozhodujúca pre každý podnik predovšetkým cena za prístup k infraštruktúre vrátane stavieb, priestorov a častí vedení sietí (ďalej len „zriadenie kolokačného priestoru, resp. miesta“). Práve cena za zriadenie kolokačného priestoru, resp. miesta bola pre podniky vysoká a demotivačná. Počas roka 2007 a hlavne v roku 2008 pokračovali rokovania o prístupe k účastníckemu vedeniu len medzi spoločnosťou ST, a.s. a jediným podnikom - spoločnosťou GTS Slovakia, a.s. s úspešným ukončením. Rámcová zmluva bola podpísaná koncom marca 2009 s účinnosťou od 9. mája 2009. Zmeny dohodnuté v rámci bilaterálnych rokovaní boli premietnuté aj do referenčnej ponuky na prístup k účastníckemu metalickému vedeniu, ktorá bola doručená úradu. Vzhľadom na to, že rokovania s touto spoločnosťou prebiehali a boli aj úspešne ukončené (zatiaľ len so spoločnosťou GTS Slovakia, a.s.), úrad konštatuje, že vyjednávacía sila podnikov bola slabá.

Poplatky za používanie samotného účastníckeho metalického vedenia, resp. úseku účastníckeho metalického vedenia, boli spoločnosťou ST, a.s. od zverejnenia RUO (od 12.08.2005) upravované a každoročne znižované. Poslednú úpravu poplatkov oznámila spoločnosť ST, a.s. dňa 1.04.2011 s tým, že od 15.05.2011 vo svojej referenčnej ponuke na prístup znížila cenu len za používanie úplného uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu, resp. k úseku

účasníckeho metalického vedenia takmer o polovicu. Percentuálne zníženie poplatkov bolo v každom roku rozdielne. Postupným každoročným znižovaním poplatkov za používanie prístupu sa tieto od roku 2005 podstatne znížili a za celé obdobie bolo zaznamenané zníženie týchto poplatkov v priemere o 80 %. Výraznejšie zníženie bolo zaznamenané pri poplatkoch za používanie spoločného prístupu k účasníckemu metalickému vedeniu napriek tomu, že tento prístup nie je využívaný žiadnym podnikom. Znížil sa aj poplatok za používanie úplného uvoľneného prístupu k účasníckemu metalickému vedeniu a od posledného zníženia od 15.05.2011 je dokonca viac ako o polovicu nižší, ako v predchádzajúcom roku. Vývoj poplatkov za používanie prístupu je znázornený v tabuľke č. 8.

Tabuľka č. 8 Vývoj poplatkov za používanie úplného a spoločného prístupu k účasníckemu metalickému vedeniu (ÚV), resp. k úseku účasníckeho metalického vedenia (v SKK a EURO)

	1.8. 2005 v SKK	1.8. 2006 v SKK	1.7. 2007 v SKK	1.7.2008		od 1.7. 2009	od 14.8. 2010	od 15.5 2011
				SKK	€	€	€	€
Úplný prístup k ÚV	549	402	359	288	9,56	8,60	7,80	4,20
Spoločný prístup k ÚV	384	308	237	151	5,01	3,45	2,50	2,50
Úplný prístup k úseku ÚV	473	316	282	230	7,63	6,23	5,65	3,00
Spoločný prístup k úseku ÚV	331	242	186	121	4,02	2,61	1,89	1,89

Spoločnosť ST, a.s. od zverejnenia RUO postupne znižovala aj výšku poplatkov za zriadenie prístupu k účasníckemu vedeniu, ale nie každoročne, ako poplatky za používanie prístupu k účasníckemu metalickému vedeniu. Do konca roka 2009 tieto poplatky znížila len dvakrát. Výška týchto jednorazových poplatkov za zriadenie prístupu k účasníckemu metalickému vedeniu od stanovenia v RUO tiež výrazne poklesla a to v priemere o 80 %. Pri poslednom znížení poplatkov od 15.05.2011 však tieto poplatky zostali bezo zmeny. Vývoj jednorazových poplatkov za zriadenie prístupu je znázornený v tabuľke č. 9.

Tabuľka č. 9 Cenový vývoj poplatkov za zriadenie úplného a spoločného prístupu k účasníckemu metalickému vedeniu, resp. k úseku účasníckeho metalického vedenia (v SKK a EURO)

	12.8.2005 v SKK	1.8.2006 v SKK	1.7.2007 v SKK	1.7.2008		od 1.7. 2009	od 14.8. 2010	od 15.05. 2011
				v SKK	v €	v €	v €	v €
Úplný prístup k ÚV	6 316	6 316	2 266	2 266	75,22	57,17	42,00	42,00
Spoločný prístup k ÚV	6 641	6 641	2 052	2 052	68,11	54,17	44,00	44,00
Úplný prístup k úseku ÚV	6 316	6 316	2 266	2 266	75,22	57,17	42,00	42,00
Spoločný prístup k úseku ÚV	6 641	6 641	2 052	2 052	68,11	54,17	44,00	44,00

Miera diverzifikácie služieb

Na území Slovenskej republiky prevádzkuje spoločnosť ST, a.s. vlastné účastnícke metalické vedenia, časť týchto vedení sprístupnila zatiaľ len jednému podniku. Prostredníctvom týchto vedení poskytuje služby svojim vlastným zákazníkom na maloobchodnej úrovni. Toto jej umožňuje jednať nezávisle od svojich konkurentov a jej konkurenti sú naopak pomerne závislí od využívania jej infraštruktúry, t.j. prístupu k účastníckemu vedeniu.

Diverzifikácia komunikačných služieb v ponukách jednotlivých podnikov vo všeobecnosti rastie a je pokračujúcim trendom na trhu elektronických komunikácií. Miera diverzifikácie služieb je vyššia u väčších podnikov. Veľké spoločnosti (hlavne spoločnosť ST, a.s., Orange Slovensko, a.s.) diverzifikujú svoje portfóliá služieb vo väčšej miere (napr. mobilní operátori vstupujú na trh internetových služieb, poskytovanie multimedialného obsahu – retransmisia a pod.) vzhľadom na vyšší objem zdrojov potrebných na tento proces, ako aj vzhľadom na synergie, ktoré z diverzifikácie služieb poskytovaných prostredníctvom vlastnej sieťovej infraštruktúry môžu získavať. Ku dňu 1.07.2010 došlo k zlúčeniu spoločnosti ST, a.s. a mobilného operátora T-Mobile Slovensko a.s., ktorý je druhým najväčším slovenským mobilným operátorom a má celoslovenské pokrytie mobilnou sieťou.

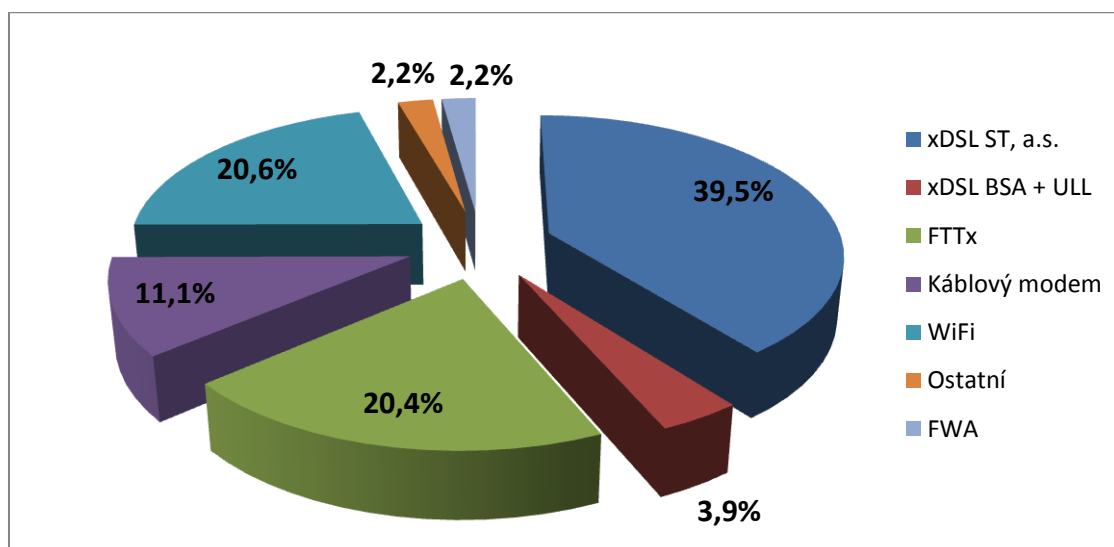
Existencia potenciálnej konkurencie

Podnikom disponujúcim sieťou účastníckych metalických vedení na takmer celom území Slovenskej republiky je spoločnosť ST, a.s. Podľa vecného vymedzenia veľkoobchodného trhu č. 4 pri definovanej službe prístupu prostredníctvom účastníckych metalických vedení dostatočne efektívna konkurencia na veľkoobchodnom trhu č. 4 neexistuje, poskytovateľom veľkoobchodných služieb sprístupnenia účastníckych metalických vedení je spoločnosť ST, a.s. V krátkodobom časovom horizonte do troch rokov úrad neočakáva výraznejšiu zmenu konkurenčných podmienok ani pri poskytovaní veľkoobchodného prístupu prostredníctvom optických vedení.

Pri posudzovaní tohto trhu sa úrad zaoberal aj stavom súťaže pri poskytovaní širokopásmového prístupu prostredníctvom všetkých existujúcich prístupových sietí v pevnom umiestnení, čiže stavom súťaže na tomto (downstream) spodnom maloobchodnom trhu. Podiel počtu maloobchodných zákazníkov, ktorí využívajú širokopásmové služby podľa typu prístupu je znázornený v grafe nižšie.

Ako vidieť z grafického znázornenia, najviac zákazníkov využíva xDSL prístup od spoločnosti ST, a.s. Relatívne vysoký podiel zákazníkov využíva širokopásmový prístup prostredníctvom bezdrôtových rádiových spojov. Takéto služby sa realizovali najmä tam, kde v miestnej prístupovej sieti neboli k dispozícii pevné účastnícke prístupové vedenia s požadovanou kvalitou. Prenos digitálnej informácie prostredníctvom rádiového signálu je novou alternatívou voči prístupovým technológiám, ako napr. pevné vedenie, klasické metalické vedenie alebo optické vlákna, ktoré prepájajú koncového zákazníka s telekomunikačnou sieťou. Boli vybudované v miestach, kde v miestnej prístupovej sieti neboli k dispozícii pevné prístupové vedenia s požadovanou kvalitou.

Graf č. 12 Trhové podiely jednotlivých technológií na maloobchodných širokopásmových prístupoch na pevnom mieste k 30.06.2011

Na území Slovenskej republiky sa využívajú na FWA dve hlavné frekvenčné pásma: 26 GHz a 3,5 GHz. Základná bunka siete FWA pozostáva zo základňovej stanice a viacerých účastníckych staníc, ktoré so základňovou stanicou komunikujú prostredníctvom rádiového spojenia. Na strane zákazníka sú nainštalované účastnícke koncové zariadenia pozostávajúce z vonkajšej jednotky - antény a vnútornej jednotky. Výhodou tohto prístupu je rýchlosť výstavby pokrytia, jednoduchá inštalácia u zákazníka, najmä v mestských centrách, možnosť flexibilne meniť nastavenie parametrov FWA okruhu, bezpečnosť prenášaných služieb. Nevýhodou pri poskytovaní služieb prostredníctvom rádiových spojov je napr. to, že tento prístup si vyžaduje priamu viditeľnosť pri využití pásma 26 GHz. Poskytované služby sú ovplyvňované aj poveternostnými podmienkami, vysokými cenami za používanie, a hlavne malým pokrytím územia Slovenskej republiky. Aj keď sú obe pásma veľmi podobné, ich rozdielnosť je hlavne v nosných technológiách, ktoré sú pre ne určené. Bezdrôtové rádiové spoje FWA 26 GHz (vzhľadom na potrebu priamej viditeľnosti,

malý dosah od základňovej stanice a vysokej stability spojenia) budovali kvôli finančnej náročnosti stredne veľké a väčšie podniky.

Frekvenčné pásmo FWA 3,5 GHz je pásmo prioritne určené pre technológiu WiMAX. Práve pre možnosť komunikácie aj bez priamej viditeľnosti na väčšie vzdialenosti a vďaka trochu nižšej stabilite spojenia sa bezdrôtové rádiové spojenie využíva pre koncových bytových a malých nebytových zákazníkov. Pásmo 3,5 GHz využívajú (na základe rozhodnutia úradu o pridelení frekvenčného pásma) na území Slovenskej republiky tri podniky. Frekvenčné pásma 2,4 GHz a 5,4 GHz až 5,8 GHz sú nelicencované, využíva ich niekoľko menších lokálnych poskytovateľov WI-FI pripojenia.

Siete televíznych káblových rozvodov boli prevádzkované hlavne v lokalitách s veľkou hustotou obyvateľstva. Sú vybudované na princípe zdieľania dátového toku medzi dátovou ústredňou v hlavnej stanici a káblovými modemami u koncových užívateľov. Najväčším vlastníkom a prevádzkovateľom prístupovej siete na báze koaxiálnych káblov je spoločnosť UPC, s.r.o., ktorej zákazníci sú pripojení prostredníctvom vlastnej infraštruktúry, a to hybridnou opticko-koaxiálnou sieťou. Spoločnosť má vybudovanú vlastnú sieť vo väčších mestách Slovenskej republiky.

Úrad konštatuje, že v konečnom dôsledku sú všetci prevádzkovatelia pri budovaní nových optických sietí, resp. ich rozširovaní, ovplyvňovaní situáciou a stavom konkurencie na maloobchodnom trhu širokopásmových služieb poskytovaných prostredníctvom všetkých prístupových sietí.

Prekážky vstupu na relevantný trh

Prekážky vstupu na predmetný relevantný trh úrad rozčlenil podľa jednotlivých kategórií bariér vstupu na:

Ekonomické bariéry:

- vybudovanie siete a následný vstup na trh vyžaduje vysoké počiatočné náklady (náklady na reklamu, získanie zákazníka, neustály rozvoj, atď.),
- investičné náklady spojené s vybudovaním kolokačného priestoru, resp. miesta, pre umožnenie veľkoobchodného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu,

Časové bariéry:

- krátkosť času pre vstup a zavedenie podniku na súvisiace maloobchodné trhy, na získanie dostatočného počtu zákazníkov (návrtnosť investícií, konkurencieschopnosť),
- zákazníkov je možné získať nižšími cenami a vyššou kvalitou služieb, čo predlžuje návratnosť investícií,
- veľká časová a administratívna náročnosť výstavby elektronickej komunikačnej siete (povolenia na rozkopávky, výstavba v meste, veľké množstvo súkromných vlastníkov pozemkov a s tým spojené časové lehoty),

Technické bariéry:

- dynamika technického vývoja a rýchle zmeny v telekomunikačnom odvetví,

Strategické bariéry:

- postavenie spoločnosti ST, a.s., jej vyjednávací sila a z toho vyplývajúci vplyv pri rokovaniach a pri uzatváraní zmlúv o prístupe k účastníckemu metalickému vedeniu,
- žiadna zo spoločností neposkytuje veľkoobchodný prístup k svojej optickej sieti,
- pomerne malý trh Slovenskej republiky.

Súčasný stav súťaže

Súčasný stav na veľkoobchodnom trhu č. 4 je daný postavením spoločnosti ST, a.s., ktorá vlastní a prevádzkuje verejnú telefónnu sieť aj s účastníckymi vedeniami, čo jej umožňuje pripojenie zákazníka takmer na celom území Slovenskej republiky.

Spoločnosť ST, a.s. s ohľadom na historický vývoj bola ako jediný podnik zodpovedná za vybudovanie a prevádzkovanie elektronickej komunikačnej siete s priamym prístupom ku koncovým užívateľom. V súčasnosti spoločnosť ST, a.s. investuje paralelne do oboch technológií, teda do metalickej siete rovnako ako do optickej siete.

Spoločnosť ST, a.s. vo svojom vyjadrení k tomuto trhu uviedla, že jej metalická sieť v dnešnej dobe má mnohé technické nedostatky, prístupová sieť bola vybudovaná a spúšťaná za účelom poskytovania úzkopásmových služieb (hlavne verejnej telefónnej služby, telefaxu, neskôr dial up a pod.) a nebola konštruovaná za účelom poskytovania širokopásmových služieb. Pre poskytovanie širokopásmových služieb využíva spoločnosť ST, a.s. technológiu ADSL/ADSL2+. Spoločnosť ST, a.s. ďalej uviedla, že počas niekoľkoročnej modernizácie siete pretrvalo množstvo technických nedostatkov, ktorých riešenie je nákladovo náročné. Spoločnosť ST, a.s. zaslala úradu podrobný odhad obmedzení vlastnej metalickej prístupovej siete, ktoré spracovali jej technickí sieťoví experti, pričom všetky odhady zodpovedali situácii v čase ich vykonania (október 2009).

Spoločnosť ST, a.s. je jedinou spoločnosťou poskytujúcou veľkoobchodný prístup k účastníckemu metalickému vedeniu. Spoločnosť GTS Slovakia, a.s. je jedinou spoločnosťou, ktorá túto službu odoberá a poskytuje prostredníctvom sprístupnených účastníckych vedení. V priebehu roka 2010 prebiehala hlavná časť výstavby kolokačných miest pre prístup k účastníckym vedeniam, pričom bolo realizovaných 14 kolokačných miest s využitím všetkých možných modelov kolokačných miest (fyzická kolokácia, vzdialená kolokácia a od 1.11.2010 aj kolokácia zabezpečená GTS Slovakia, a.s.). Do konca októbra 2011 spoločnosť GTS Slovakia, a.s. ukončila výstavbu ďalších rozostavaných miest a celkový počet kolokačných miest spoločnosti GTS Slovakia, a.s. v tejto fáze výstavby dosiahol počet 18.

Kolokačné miesta sú osadzované zariadeniami DSLAM využívajúcimi technológiu SHDSL.bis (symetrické dátové spojenie xDSL s kapacitou do 5,7 Mbit/s v každom prenosovom smere na jednom páre vedení, s možnosťou násobenia prenosovej kapacity využitím ďalších paralelných párov vedení). Vzhľadom na vysoké náklady na zriadenie a prevádzku kolokačných miest a vedení je prístup k účastníckym metalickým vedeniam v súčasnosti používaný iba pre poskytovanie služieb pre veľkých a stredne veľkých nebytových zákazníkov a je teda obmedzená možnosť

prostredníctvom týchto vedení poskytovať služby pre bytových zákazníkov. Spoločnosť GTS Slovakia, a.s. pokrýva iba oblasti s koncentráciou cieľovej zákazníckej skupiny nebytových zákazníkov a z geografického hľadiska také oblasti, ktoré nie je možné alebo ekonomicky výhodné pokryť optickou prístupovou infraštruktúrou, prípadne bezdrôtovými prístupmi. Pokrýva hlavne centrá väčších miest.

Spoločnosť ST, a.s. od 1.11.2010 upravila referenčnú ponuku tak, že umožnila záujemcom o prístup k účastníckym metalickým vedeniam budovať kolokačné miesta vlastnými prostriedkami (ST, a.s. dodáva iba súvisiace zariadenia – prepojovacie vedenie zo svojich priestorov). Podľa spoločnosti GTS Slovakia, a.s. sa tento spôsob budovania kolokácie osvedčil najviac, pretože odbúral celú komplikovanú reťaz komunikácie s ST, a.s. a jeho dodávateľmi. Spoločnosť GTS Slovakia, a.s. si vybrala priestory a dojednávala podmienky s majiteľmi rýchlejšie a výhodnejšie, čo sa v konečnom dôsledku prejavilo tak, že náklad na vybudovanie kolokačného priestoru sa výrazne znížil a významne sa skrátila aj doba výstavby kolokačného miesta.

Najväčšou výhodou uvoľnených miestnych vedení je ich rozsiahle pokrytie. Napriek tomu, že metalická infraštruktúra je staršia, spoločnosť GTS Slovakia, a.s. použitou technológiou SHDSL.bis zvýšila rýchlosť širokopásmového prístupu, čím sa približuje parametrom optickej siete.

Úrad na základe informácií zistil, že viaceré podniky mali od prvého kola analýzy záujem o prístup k účastníckym metalickým vedeniam spoločnosti ST, a.s. s cieľom rozšíriť ponuku svojich služieb a konkurovať iným podnikom pri poskytovaní najmä širokopásmových služieb, nakoniec ale od svojho zámeru odobrať veľkoobchodný prístup k účastníckemu metalickému vedeniu od spoločnosti ST, a.s. upustili. Rozhodovanie podnikov bolo ovplyvnené postavením spoločnosti ST, a.s. a slabou vyjednávacou silou týchto podnikov. Časť podnikov využila ponuku veľkoobchodného širokopásmového prístupu (ISPGate, ADSL Partner) od spoločnosti ST, a.s. a poskytuje svojim koncovým užívateľom xDSL služby. Zvyšná časť podnikov sa zamerala na výstavbu vlastnej sieťovej infraštruktúry s použitím iných technológií (napr. sietí optických vlákien a bezdrôtových sietí). Výstavbu vlastnej siete mohli vykonávať iba väčšie podniky s dostatočným finančným zázemím, pretože budovanie vlastnej optickej siete si vyžaduje vysoké kapitálové investície (dlhodobá návratnosť investície), dlhý čas na výstavbu a len pomalé rozširovanie pokrytia územia. Väčšie podniky sa pri výstavbe infraštruktúry zamerali viac na nebytových zákazníkov, kde im menší počet zákazníkov umožnil dosiahnuť vyššie príjmy. Menšie lokálne podniky budovali vlastnú sieť pomalším tempom, väčšinou len s malým, lokálnym pokrytím.

Úrad oslovil všetky podniky, ktoré budovali, resp. plánovali budovať vlastné optické siete a zistil, že podľa počtu pripojených zákazníkov na optickej sieti je najviac služieb poskytovaných prostredníctvom optickej siete v Košickom, Bratislavskom a Nitrianskom kraji s tým, že pokrytie je niekoľkonásobne vyššie ako počet aktívnych pripojených zákazníkov. Počet pripojených zákazníkov na optickú sieť je najväčší v mestách Bratislava, Košice a Prešov. Na základe doručených informácií úrad zistil, že od začiatku budovania optických sietí na území Slovenskej republiky predstavovali celkové investície viac ako 200 mil. € a plánované sú v období maximálne do 5 rokov vo výške približne 15 mil. €. Podľa počtu pripojených

zákazníkov a podľa pokrytia územia sú najvýznamnejšími poskytovateľmi služieb prostredníctvom FTTx sietí spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Antik Telecom, s.r.o., ST, a.s., Swan, a.s., Slovanet, a.s.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s.

Ako už bolo vyššie v texte uvedené, spoločnosť Orange Slovensko, a.s. budovala svoju optickú prístupovú sieť postupne od roku 2006. Chrbticová sieť je

Prístupovú sieť tejto spoločnosti možno z pohľadu topológie rozdeliť na FTTH optickú sieť pre fixné služby – Orange Doma a optickú sieť pre mobilné služby 2G a 3G. Topológia prístupovej siete pre fixné služby FTTH je tvorená pasívnymi optickými spojeniami typu bod-multibod.

Mapka pokrytia územia Slovenskej republiky optickou sieťou spoločnosti Orange Slovensko, a.s. je znázornená na Obrázku č. 1 a mapka pokrytia územia podľa počtu aktívnych širokopásmových prístupov FTTH je znázornená na Obrázku č. 2.

Obrázok č. 1   **Mapa pokrytia FTTH spoločnosti Orange Slovensko, a.s. k 30.06.2011 (predmet OT)**

Obrázok č.2   **Mapa aktívnych širokopásmových prístupov FTTH spoločnosti Orange Slovensko, a.s. k 30.06.2011 (predmet OT)**

K 30.06.2011 mala spoločnosť Orange Slovensko, a.s. pokrytých [redacted] domácností, z toho bolo aktívnych len [redacted] pripojení (predmet OT). Pokrytie domácností optickou sieťou FTTH [redacted] (predmet OT).

Spoločnosť Antik Telecom, s.r.o.

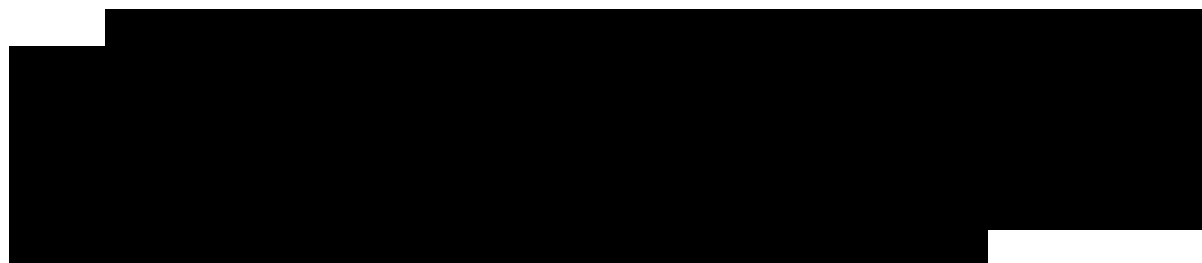
Spoločnosť Antik Telecom, s.r.o. dlhodobou buduje vlastnú elektronickú komunikačnú sieť na území Košíc, Svitú, Vranova, Trebišova a príľahlých obcí. [redacted]

[REDACTED]. Topológia siete je FTTB, čiže optické pripojenie do budovy a následné metalické pripojenie zákazníkov. Spoločnosť mala ku koncu júna 2011 aktívne pripojených [REDACTED] domácností a pokrytie mala vybudované pre [REDACTED] domácností. (predmet OT).

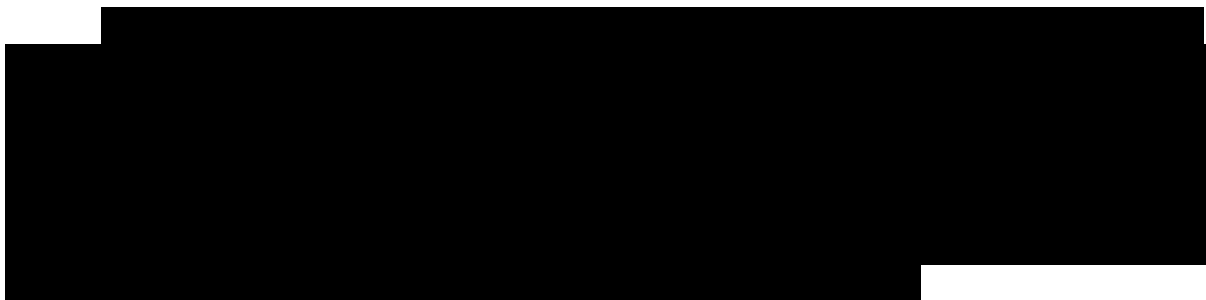
Obrázok č. 3   **Mapa pokrytia spoločnosti Antik Telecom, s.r.o. (predmet OT)**

Spoločnosť ST, a.s

Spoločnosť ST, a.s. buduje optické prístupové siete v dvoch základných topológiách: FTTH a FTTB.

Obrázok č. 4,5   **Varianty FTTH spoločnosti ST, a.s. (predmet OT)**

Obrázok č. 6   **Variant FTTB spoločnosti ST, a.s. (predmet OT)**

V súčasnosti má spoločnosť ST, a.s. vybudovanú optickú sieť, ktorou bolo do konca júna 2011 pokrytých [REDACTED] domácností. Aktuálny počet pripojených domácností ku koncu júna 2011 bol [REDACTED]. V nasledujúcom období bude prebiehať budovanie ďalších optických prípojok v už pokrytých mestách na území Slovenskej republiky.

Mapka zobrazujúca počet aktívnych širokopásmových prístupov FTTH/FTTB v jednotlivých oblastiach spoločnosti ST, a.s. k 30.06.2011 je znázornená na Obrázku č. 7 a mapka pokrytia územia Slovenskej republiky optickou sieťou spoločnosti ST, a.s. k 30.06.2011 je znázornená na Obrázku č. 8.

Obrázok č. 7   **Mapa aktívnych širokopásmových prístupov k 30.06.2011 FTTH/FTTB spoločnosti ST, a.s. (predmet OT)**

Obrázok č. 8   **Mapa pokrytia FTTH/FTTB spoločnosti ST, a.s. k 30.06.2011
(predmet OT)**

Spoločnosť Swan, a.s.

Optickú sieť buduje spoločnosť Swan, a.s. na tranzitnej, prístupovej a distribučnej úrovni topológiou FTTB point-to-point. V súčasnosti, k 30.06.2011, má spoločnosť Swan, a.s. pokrytých optickou sieťou [REDACTED] (predmet OT) domácností a aktívnych pripojení [REDACTED] (predmet OT). Pokrytie optickou sieťou nie je celo územné a pokryté sú len mestá južnej a západnej časti územia Slovenskej republiky. Konkrétne sú pokryté mestá, resp. časti miest: Bratislava, Pezinok, Malacky, Trnava, Sered', Nitra, Trenčín, Nová Dubnica a Dubnica nad Váhom.

Spoločnosť Slovanet, a.s.

Spoločnosť Slovanet, a.s. poskytuje služby prostredníctvom optickej siete typu FTTB, ale len v určitých častiach mesta Bratislava, Prešov, Poprad, Banská Bystrica a Brezno. Spoločnosť Slovanet, a.s. tiež skupuje káblové siete v menších mestách, či obciach a technologicky ich upravuje pre poskytovanie širokopásmových služieb.

Ostatné spoločnosti, ktoré budovali a budujú optické siete, majú tiež pokrytie len na lokálnej úrovni. V mnohých prípadoch išlo len o sídlisko, resp. jeho časť v určitom meste.

Podiely najväčších vybraných poskytovateľov a to podľa počtu aktívnych pripojení sú znázornené v grafe č. 13.

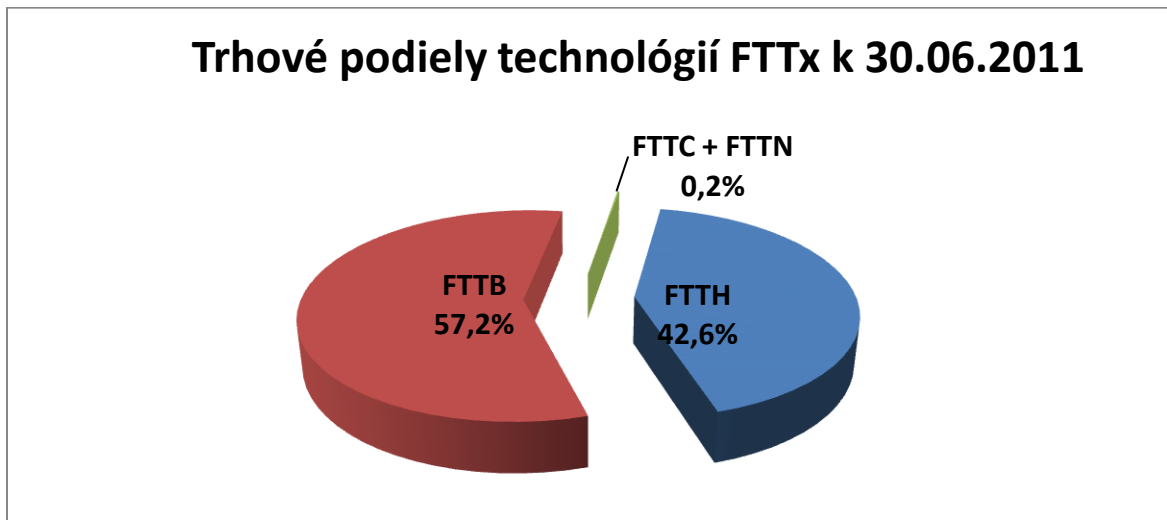
Graf č. 13 Podiel poskytovateľov služieb prostredníctvom sietí FTTx podľa počtu aktívnych pripojení k 30.06.2011 (predmet OT)

Z grafu č. 13 je zrejmé, že na celkovom počte pripojení prostredníctvom FTTx (podľa doručených údajov) mala k 30.06.2011 spoločnosť

Čo sa týka územného rozmiestnenia, resp. oblastí, v ktorých tieto podniky poskytujú služby prostredníctvom optickej siete – spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytuje služby v 17 mestách, spoločnosť ST, a.s. poskytuje služby prostredníctvom optickej siete v 35 mestách a obciach, spoločnosť Swan, a.s. v 10 mestách, spoločnosť Antik Telecom, s.r.o. v 7 mestách, spoločnosť Slovanet, a.s. v 6 mestách.

Podiel optických technológií na území Slovenskej republiky do konca júna 2011 je znázornený v grafe č. 14. K tomuto obdobiu, podľa počtu aktívnych pripojení, bola prevažujúcou technológiou technológia FTTB s 57,2 % podielom. Podiel technológie FTTH predstavoval 42,6 % a v porovnaní s FTTB a FTTH mala zanedbateľný podiel technológia FTTN+FTTC.

Graf č. 14 Podiel jednotlivých optických technológií k 30.06.2011

Pokiaľ ide o pokrytie územia Slovenskej republiky optickou sieťou, ku koncu júna 2011 dosiahla najväčšie pokrytie spoločnosť ST, a.s., ktorá od konca roka 2010 do polovice roka 2011

Úrad ďalej zistil, že pokiaľ ide o efektívnosť investovania do optickej siete vyjadrenú pokrytím domácností optickou sieťou a počtom aktívne pripojených domácností, tak

Ostatné spoločnosti vlastniace optické siete mali, vzhľadom na viac-menej lokálne vybudovanú optickú sieť, podstatne menšie pokrytie domácností a teda aj územia.

Na základe uvedených skutočností úrad dospel k záveru, že podľa § 17 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách na relevantnom trhu č. 4 nie je efektívna súťaž, nakoľko na predmetnom trhu pôsobí jeden podnik – spoločnosť ST, a.s., ktorá poskytuje ostatným podnikom služby prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu. Úrad nepredpokladá, že spoločnosť ST, a.s. realizuje v časovom období maximálne do 2-3 rokov zásadné rozšírenie optickej siete, pretože vo svojich informáciách uviedla, že „ďalšie strednodobé, resp. dlhodobé plány,

(predmet OT).

Len spoločnosť ST, a.s. poskytuje služby na relevantnom trhu č. 4 na predaj ďalším podnikom. Spoločnosť ST, a.s. vďaka nezájmu ostatných podnikov o uzatvorenie zmluvy o prístupe k účastníckemu vedeniu si naďalej udržiava významné postavenie aj na súvisiacich veľkoobchodných a maloobchodných trhoch.

Pre celkové vyhodnotenie stavu súťaže na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 4 je najpodstatnejším faktom skutočnosť, že zatiaľ len jeden podnik podpísal so spoločnosťou ST, a.s. zmluvu o prístupe k účastníckemu vedeniu, pričom táto zmluva nadobudla účinnosť 9.05.2009. Postavenie spoločnosti ST, a.s. na trhu vyplýva z dlhodobého pôsobenia na predmetnom trhu a naďalej je dané vlastníctvom unikátneho zariadenia.

Neexistencia súťaže na veľkoobchodnom trhu č. 4 v plnom rozsahu ovplyvňuje stav súťaže na súvisiacich veľkoobchodných trhoch, ktoré súvisia s poskytovaním služieb v sieti v pevnom umiestnení a v konečnom dôsledku sa premieťa na súvisiace maloobchodné trhy vo vzťahu ku koncovému zákazníkovi pri poskytovaní širokopásmových a hlasových služieb.

Na základe posúdenia jednotlivých kritérií úrad dospel k týmto záverom:

1. Spoločnosť ST, a.s. vlastní takmer celú časť infraštruktúry pevných sietí, ktorá pokrýva takmer celé územie Slovenskej republiky a bude aj naďalej kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry analyzovaného trhu. Rozširovanie optických sietí vzhľadom na ekonomické podmienky podlieha zo strany podnikov určitej neistote a minimálne do ďalšej analýzy nedôjde k rozšíreniu optických sietí v širšom rozsahu.
2. Spoločnosť ST, a.s. je vlastníkom a prevádzkovateľom najrozsiahlnejšej a ťažko duplikovateľnej infraštruktúry. Úrad predpokladá, že prístupová sieť spoločnosti ST, a.s. zostane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou v časovom horizonte minimálne 3 rokov.
3. Väčší ale aj menší a lokálni operátori postupne budujú optickú infraštruktúru.
4. Infraštruktúra xDSL prevádzkovaná spoločnosťou ST, a.s. v kombinácii s modernou optickou infraštruktúrou predstavujú technologickú výhodu na predmetnom trhu.
5. Vzhľadom k tomu, že koncom marca 2009 iba jeden podnik podpísal so spoločnosťou ST, a.s. rámcovú zmluvu o prístupe k účastníckemu vedeniu, vyjednávací sila podnikov na predmetnom trhu bola slabá.
6. Diverzifikácia komunikačných služieb má rastúci trend.
7. Všetci prevádzkovatelia pri budovaní optických sietí resp. pri ich rozširovaní sú ovplyvňovaní stavom konkurencie na maloobchodnom trhu širokopásmových služieb na pevnom mieste prostredníctvom všetkých prístupových sietí.

8. Pri vstupe na relevantný trh č. 4 existujú bariéry a tieto sú významné.
9. Služby na báze uvoľneného prístupu prostredníctvom účastníckeho metalického vedenia poskytuje len spoločnosť ST, a.s. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytuje služby prostredníctvom FTTH v 17 mestách a obciach na území Slovenskej republiky, spoločnosť ST, a.s. v 35 mestách a obciach, Swan, a.s. v 10, Antik Telecom, s.r.o. v 7 mestách, Slovanet, a.s. v 6 mestách, resp. častiach miest. Optická sieť nemá celo územné pokrytie, hlavne v lokalitách s nízkym dopytom nie je zaistená ekonomická návratnosť a v týchto lokalitách sa zatiaľ neuvažuje s budovaním optických sietí.
10. Súťaž na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 4 neexistuje.

Podľa záverov analýzy, ktoré vychádzali z vyhodnotenia jednotlivých kritérií vyplynulo, že spoločnosť ST, a.s. má významné postavenie na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 4. Spoločnosť ST, a.s. je jedinou spoločnosťou poskytujúcou veľkoobchodný prístup k účastníckemu vedeniu. Spoločnosť GTS Slovakia, a.s. je zatiaľ jediný alternatívny operátor, ktorý túto službu odoberá a prostredníctvom sprístupnených účastníckych vedení poskytuje nebytovým zákazníkom služby. Vyhodnotením jednotlivých kritérií úrad dospel k záveru, že na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 4 sa situácia nezmenila a spoločnosť ST, a.s. si udržala postavenie významného podniku. Povinnosti uložené úradom po prvom kole analýzy v rozhodnutí č. 63/01/2005 zo dňa 14.06.2005 boli teda nedostatočné. Podľa vyjadrení alternatívnych operátorov bola najväčšou prekážkou pre odoberanie veľkoobchodného prístupu prostredníctvom účastníckeho vedenia cena za vybudovanie kolokačného priestoru resp. miesta, vysoký bol aj jednorazový poplatok za zriadenie prístupu, ale aj mesačné poplatky za používanie prístupu k účastníckemu vedeniu.

V referenčnej ponuke na prístup k účastníckemu vedeniu spoločnosť ST, a.s. stanovila nasledovné poplatky:

- a) jednorazový poplatok za zriadenie prístupu k účastníckemu vedeniu ako jednorazový poplatok (prehľad je uvedený v tabuľke č. 6), ktorý zahŕňa náklady vynaložené na zriadenie individuálneho spojenia účastníckeho vedenia ukončeného na hlavnom (resp. účastníckom) rozvádzači s prepojovacím pásikom na prepojovacom (odovzdávacom) rozvádzači oprávneného poskytovateľa,
- b) pravidelný poplatok za používanie prístupu k účastníckemu vedeniu (cenový vývoj je uvedený v tabuľke č. 5).

Spoločnosť ST, a.s. tieto poplatky v nadväznosti na celkové finančné výsledky znižovala. Celkovo síce poplatky za používanie prístupu k účastníckemu vedeniu poklesli od ich prvého zverejnenia v referenčnej ponuke v priemere o 70 % a poplatky za zriadenie prístupu až o 75 %. Spoločnosť ST, a.s. v priebehu roka 2011 úradu oznámila, že od 15.05.2011 znížila cenu len za používanie úplného uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu resp. k úseku účastníckeho vedenia takmer o polovicu. Konkrétne poplatok za používanie úplného uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu poklesol z 7,80 € na 4,20

€ a poplatok za používanie úplného uvoľneného prístupu k úseku účastníckeho metalického vedenia sa znížil z 5,65 € na 3,00 €. Ostatné poplatky zostali na rovnakej úrovni.

Cena za zriadenie kolokačného priestoru, resp. miesta bola pre podniky, ktoré mali záujem o prístup k účastníckym vedeniam spoločnosti ST, a.s. veľmi vysoká a demotivačná a kvôli tejto cene so spoločnosťou ST, a.s. ďalej nerokovali o podmienkach sprístupnenia účastníckeho vedenia. Niektoré podniky vo svojich vyjadreniach pre úrad uviedli, že cena za zriadenie kolokačného priestoru resp. miesta a poplatky za zriadenie prístupu a používanie prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu boli veľmi vysoké a stali sa prekážkou pre vytvorenie konkurencieschopných produktov aj na súvisiacich veľkoobchodných a maloobchodných trhoch. V referenčnej ponuke platnej od 1.11.2010 spoločnosť ST, a.s. upravila aj možné formy kolokácie. Od tohto dátumu je možné, že záujemca žiadajúci o prístup k účastníckemu metalickému vedeniu si môže vybudovať kolokačný priestor, resp. miesto z vlastných prostriedkov a spoločnosť ST, a.s. zabezpečí len súvisiace zariadenia – prepojovacie vedenie z vlastných priestorov spoločnosti ST, a.s.

Úrad na základe posúdenia jednotlivých kritérií v analýze veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, ktoré sú stručne zhrnuté v bode 1 až 10, dospel k záveru, že podľa § 17 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách naďalej pretrváva stav, pri ktorom má spoločnosť ST, a.s. na relevantnom trhu č. 4 významný vplyv a také postavenie, že nie je vystavená efektívnej súťaži a ekonomický vplyv jej v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Odôvodnenie uložených povinností

Uloženie všetkých povinností pre spoločnosť ST, a.s., ako významný podnik na relevantnom trhu č. 4, považuje úrad za opodstatnené za účelom zlepšenia podmienok pri poskytovaní veľkoobchodného fyzického prístupu prostredníctvom účastníckeho metalického vedenia alebo optických vedení a predovšetkým pre zabezpečenie efektívnej súťaže na súvisiacich maloobchodných trhoch hlasových a širokopásmových služieb a zabezpečenie prospechu pre koncových užívateľov.

Uložením všetkých povinností uvedených vo výroku rozhodnutia chce úrad zabezpečiť prístup k infraštruktúre významného podniku, t.j. spoločnosti ST, a.s., pretože ak ľubovoľný podnik, ktorý nemá vybudovanú vlastnú prístupovú sieť a má záujem vstúpiť na spodný trh hlasových a/alebo širokopásmových služieb, tak jednou z možností ako to realizovať, je odoberanie prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu resp. k optickej prístupovej sieti od spoločnosti ST, a.s. Predaj služby z vrchného trhu (veľkoobchodný fyzický prístup k infraštruktúre na pevnom mieste) zabezpečuje a spôsobuje zvýšenie konkurencie na spodných maloobchodných trhoch tak hlasových, ako aj širokopásmových služieb. V takomto prípade môže byť v ekonomickom záujme vertikálne integrovaného podniku, podniku vlastniaceho tento nevyhnutný vstup, brániť vstupu konkurencie na spodné trhy, pretože zisk z predaja veľkoobchodnej služby by bol nižší, ako zisk z predaja služieb na spodných maloobchodných trhoch. V záujme zabezpečenia rovnocenných podmienok medzi vstupujúcimi podnikmi a významným podnikom je preto nevyhnutné, aby bol tento

prístup poskytovaný za úplne rovnocenných podmienok. Z tohto dôvodu musí významný podnik ostatným podnikom poskytnúť všetky potrebné informácie o charakteristikách infraštruktúry a uplatňovať rovnaké postupy pri objednávaní a poskytovaní služieb fyzického prístupu, ako ich poskytuje svojej vlastnej maloobchodnej úrovni, čiže svojej vlastnej maloobchodnej vetve. Vyššie uvedené skutočnosti, spolu s predpokladaným možným správaním sa vertikálne integrovaného podniku, boli dôvodom pre uloženie povinností, ktoré sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Za najdôležitejšiu povinnosť úrad považuje uloženie povinnosti **prístupu k určitým sieťovým prostriedkom**. Plnenie tejto povinnosti považuje úrad za základný predpoklad pre zriadenie úspešného prístupu pre všetkých potenciálnych odberateľov, ktorí majú záujem poskytovať vlastné hlasové a/alebo širokopásmové služby. Nakoľko je spoločnosť ST, a.s. významným podnikom a vlastní účastnícke metalické vedenia na takmer celom území SR, len ona môže poskytnúť službu prístupu na báze uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu alebo jeho úseku, a preto je nevyhnutné, aby spoločnosť ST, a.s. umožnila podľa § 22 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách sprístupnenie takých sieťových prostriedkov a pridružených prostriedkov, ktoré sú v jej vlastníctve a sú nevyhnutné pre uvoľnený prístup k účastníckym vedeniam tvorených skrúcaným metalickým párom pre úplný alebo spoločný prístup.

Cieľom uloženej povinnosti prístupu je na jednej strane vytvoriť podmienky na to, aby spoločnosť ST, a.s. rokovala s každým záujemcom žiadajúcim o prístup nie len do metalickej, ale aj optickej siete a na druhej strane určiť podmienky pre odôvodnené a opodstatnené fyzické sprístupnenie metalického a optického vedenia, sprístupnenie zariadení, infraštruktúry, priestorov a pod. tak, aby sa dosiahla vyššia efektívnosť pri poskytovaní služieb pre koncových užívateľov. Úrad jednotlivé časti tejto povinnosti presne špecifikoval, aby predišiel prípadným sporom ohľadom obsahu jednotlivých častí povinnosti prístupu. Pokiaľ ide o povinnosť prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu, všetky povinnosti boli uložené už v citovanom rozhodnutí úradu vydanom po prvom kole analýzy trhu.

Úplný a spoločný uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu

Táto povinnosť bola spoločnosti ST, a.s. uložená po prvom kole analýzy veľkoobchodného poskytovania služieb prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu. Úrad rozhodol uložiť povinnosť zabezpečenia úplného a spoločného uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu smerom ku koncovému užívateľovi na úrovni DSLAM a MSAN na hlavnom rozvážači (MDF) (Main Distribution Frame) aj naďalej a to hlavne z dôvodu zabezpečenia poskytovania služieb koncovým užívateľom.

Uvedenú povinnosť úrad uložil z dôvodu zabezpečenia úplného a spoločného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu v prípade poskytovania hlasových a/alebo širokopásmových služieb xDSL alternatívnym operátorom.

Úplný a spoločný uvoľnený prístup k úseku účastníckeho metalického vedenia

Aj túto povinnosť mala spoločnosť ST, a.s. uloženú už po prvom kole analýzy veľkoobchodného trhu č. 4. Úrad rozhodol uložiť povinnosť zabezpečenia úplného a spoločného prístupu k úseku účastníckeho metalického vedenia smerom ku koncovému užívateľovi na úrovni mini-DSLAM v mieste špecifikovaného prístupového bodu účastníckeho vedenia z dôvodu zabezpečenia poskytovania služieb koncovým užívateľom.

Uvedenú povinnosť úrad uložil z dôvodu zabezpečenia úplného a spoločného prístupu k úseku účastníckeho metalického vedenia v prípade poskytovania telefónnej služby a/alebo služby xDSL alternatívnym operátorom.

Úplný uvoľnený prístup pre optické siete typu bod – multibod

Úrad uložil povinnosť úplného uvoľneného prístupu v metropolitnom prístupovom bode - MPoP na základe Odporúčania Komisie o regulovanom prístupe k prístupovým sieťam novej generácie (NGA), ktoré v článku 22 hovorí, že podľa zásad ustanovených v smernici 2002/19/ES (1) by NRO v prípade, že operátor s významným vplyvom na trhu zavedie sieť FTTH, mal by nariadiť povinné zabezpečenie uvoľneného prístupu k optickému vedeniu. Úplný uvoľnený prístup je úplný prístup k prenosovému pásmu pridelenému jednotlivým účastníkom a umožňuje spoločné zdieľanie prenosovej kapacity jednotlivých systémov GPON. Uloženie povinnosti poskytnúť uvoľnený prístup k optickému vedeniu by mali sprevádzať primerané opatrenia zabezpečujúce spoločné umiestnenie technických zariadení - kolokáciu. Prístup by sa mal poskytnúť na vhodnom mieste siete, ktoré normálne predstavuje metropolitný prístupový bod (MPoP).

Úrad rozhodol uložiť povinnosť zabezpečenia úplného uvoľneného prístupu formou virtuálneho uvoľneného lokálneho prístupu (VULA) (Virtual Unbundled Local Access), a to z dôvodov, že VULA umožňuje alternatívnym operátorom, po dohode s významným podnikom, poskytovať prostredníctvom NGA siete významného podniku služby s takým stupňom riadenia, ktorý je adekvátny možnostiam poskytovania služieb a stupňu riadenia dosiahnutých pri fyzickom uvoľnenom prístupe. Uvedené riešenie vyžaduje nižšie náklady pre alternatívneho operátora v porovnaní s fyzickým uvoľneným prístupom.

Úplný uvoľnený prístup pre optické siete typu bod – bod

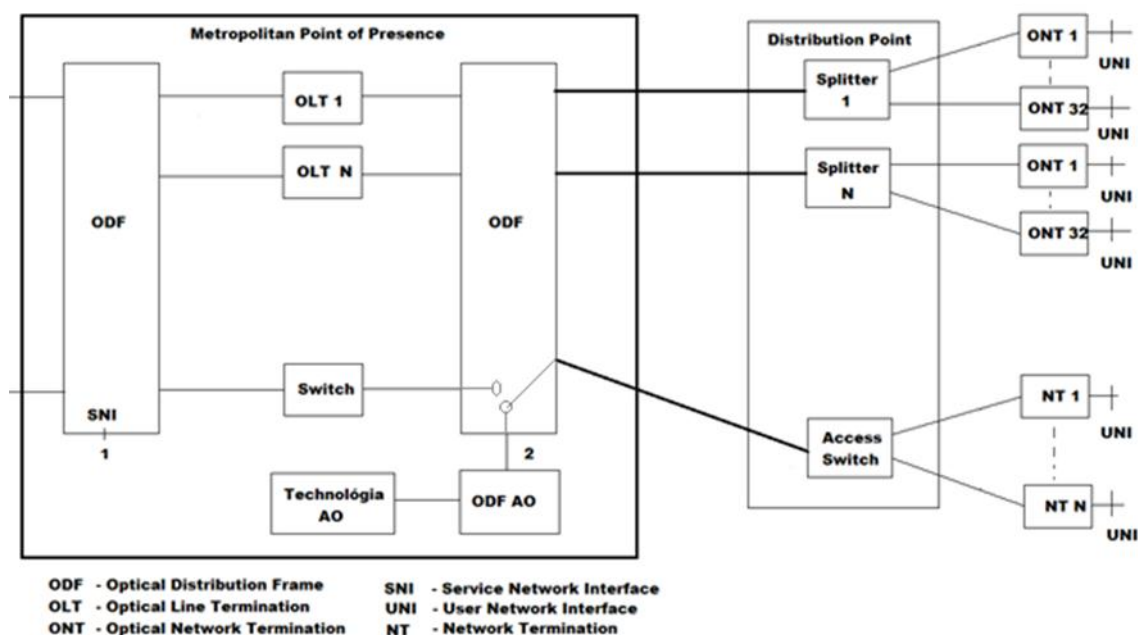
Úrad rozhodol uložiť povinnosť zabezpečenia úplného uvoľneného prístupu pre optické siete typu bod – bod formou úplného uvoľneného prístupu k optickému vláknu tak, aby bol zabezpečený prístup v metropolitnom prístupovom bode - MPoP na ODF a zároveň poskytnúť prístup umožňujúci využiť celé prenosové pásmo optického vlákna v rozsahu od rozhrania na ODF až po užívateľské rozhranie v priestoroch užívateľa. Uloženie povinnosti poskytnúť uvoľnený prístup k optickému vláknu by mali sprevádzať primerané opatrenia zabezpečujúce spoločné umiestnenie technických zariadení - kolokáciu.

Uvedenú povinnosť úrad uložil napriek tomu, že siete typu bod – bod buduje v Slovenskej republike významný podnik v menšom rozsahu. V prípade uvedeného prístupu ide o prepojenie celého vlákna do siete alternatívneho operátora. Napriek menšiemu počtu takéhoto typu sietí môže ísť o významných zákazníkov (firemní zákazníci, developerske projekty, atď.).

V súlade s uloženou povinnosťou je významný podnik povinný poskytnúť všetkým podnikom, ktoré majú záujem poskytovať vlastné služby vrátane vlastných hlasových a širokopásmových služieb, prístup k optickému vláknu v metropolitnom prístupovom bode s využitím celého prenosového pásma optického vlákna. Možnosti prístupu podľa uloženej povinnosti sú znázornené na obrázku č. 9 nižšie.

Povinnosť poskytovať tretím osobám úplný uvoľnený prístup uvedený vo výroku v ods. I. podods. 1. písm. c) zodpovedá na nasledujúcom obrázku č. 9 bodu 1. Poskytovanie úplného uvoľneného prístupu s využitím celého prenosového pásma optického vlákna na optickom rozvádzači spájajúcom užívateľské rozhranie uvedené vo výroku v ods. I. podods. 1. písm. d) zodpovedá na obrázku č. 9 bodu 2.

Obrázok č. 9 Úplný uvoľnený prístup pre optické siete

Uvoľnený prístup na splittri

Úrad zvažoval uloženie povinnosti uvoľneného prístupu na splittri. Ako sa píše v BEREC dokumente (10) 08 v prípade pasívnych optických sietí (PON) môže byť realizovaný uvoľnený prístup iba na ukončovacej časti, pozostávajúcej výhradne z optického vlákna bod – bod (PtP) medzi priestormi koncového užívateľa a posledným splitterom, v tomto prípade nachádzajúceho sa v koncentračnom bode (viď. obrázok č. 10). V dôsledku nevybudovania viacvláknových optických káblov v ukončovacej časti optickej siete NGA a použitia pevných optických spojok

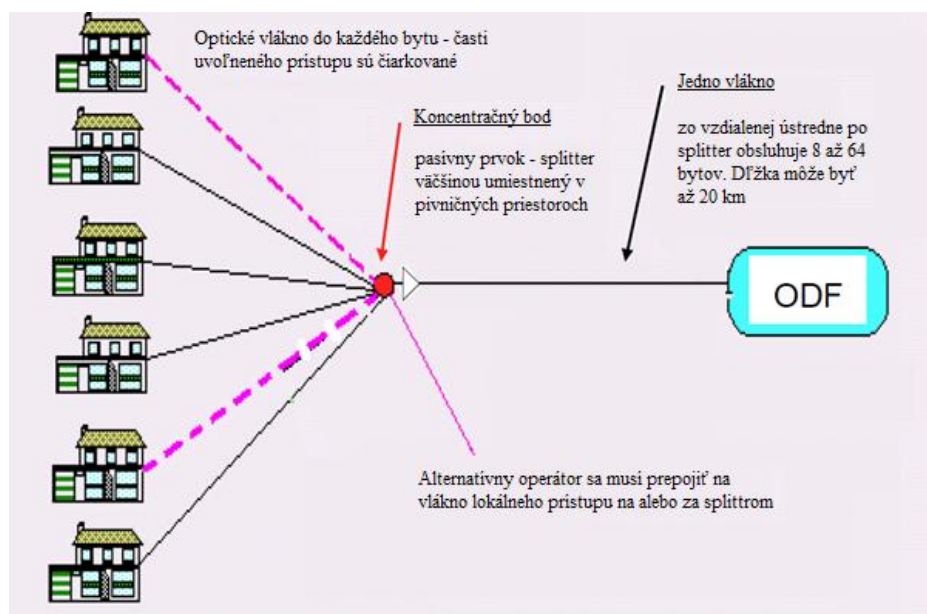
v splittroch, úrad dospel k záveru, že realizácia prístupu k uvedenej časti optickej prístupovej siete FTTH je problematická.

Pri uložení povinnosti uvoľneného prístupu na splittri úrad zvažoval a preveroval viaceré skutočnosti. Úrad vychádzal z predpokladu, že znížený počet dosiahnuteľných zákazníkov ovplyvní úspory z rozsahu, na základe čoho sa naruší ekonomická rentabilita významného podniku.

Úrad tiež zvažoval a posudzoval investičnú náročnosť a technickú realizáciu uvoľneného prístupu na úrovni splitttra. Úrad zistil, že vzdialenosť medzi metropolitným prístupovým bodom (MPoP) a splittrom na optickej sieti spoločnosti ST, a.s. je až do 20 km a vzdialenosť medzi splittrom a koncovým užívateľom je maximálne niekoľko sto metrov. V prípade uloženia tejto povinnosti by alternatívny operátor budoval paralelnú infraštruktúru medzi metropolitným prístupovým bodom (MPoP) a splittrom vo vlastnej réžii a na jej vybudovanie by vynaložil nemalé investičné náklady. Úrad zistil, že spoločnosť ST, a.s. v ukončovacej časti nemá vybudovanú viacvláknovú infraštruktúru a pouličné skrinky tejto spoločnosti neposkytujú dostatok miesta pre umiestnenie splitttra alternatívneho operátora.

Z vyššie uvedených dôvodov sa úrad rozhodol pre významný podnik neuložiť povinnosť uvoľneného prístupu na splittri.

Obrázok č. 10 Uvoľnený prístup na splittri

Uvoľnený prístup prostredníctvom technológie WDM

Úrad rovnako zvažoval aj uloženie povinnosti uvoľneného prístupu prostredníctvom technológie WDM. Ako sa uvádza v dokumente BEREC (10) 08 WDM technológia, teda multiplexovanie s delením podľa vlnovej dĺžky, sa v súčasnej dobe používa prevažne v transportných sieťach, alebo vo veľkých podnikových sieťach. S ohľadom na nízku mieru nasadenia technológie WDM-PON v členských

štátoch úrad dospel k záveru, že v krátkodobom časovom horizonte minimálne dvoch rokov nebude možné považovať WDM technológiu za realizovateľnú pre komerčné rozmiestňovanie v riešeniach uvoľneného prístupu v prístupových sieťach pre rezidenčný trh.

Operátor s významným vplyvom na trhu doteraz v Slovenskej republike nemá vybudovanú ani nevlastní WDM PON technológiu. Podľa informácií, ktoré má úrad k dispozícii, ani nie je v blízkej budúcnosti plánované jej rozmiestňovanie. Hlavným dôvodom, prečo nie je WDM technológia rozmiestňovaná, sú vysoké náklady na pokrytie koncových užívateľov. Rozmiestňovanie WDM technológie v prístupovej sieti pre poskytovanie služieb na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 4 je ekonomicky nevýhodné vzhľadom na vysoké investičné náklady a potenciálne pokrytie koncových užívateľov.

Z vyššie uvedených dôvodov sa úrad rozhodol pre významný podnik povinnosť uvoľneného prístupu prostredníctvom technológie WDM neuložiť.

Poskytnúť tretím stranám prístup ku káblovodom a infraštruktúre znamená, že v prípade existujúcej voľnej kapacity významný podnik musí poskytnúť ostatným podnikom prístup k takýmto káblovodom a infraštruktúre za účelom zatahnutia metalických a zafúknutia optických káblov. Informácie o umiestnení takýchto káblovodov a voľnej kapacite je významný podnik povinný zverejniť v referenčnej ponuke na základe povinnosti transparentnosti.

Prístup ku káblovodom a infraštruktúre znižuje náklady na výstavbu siete a umožňuje alternatívnemu operátorovi efektívnejšie a rýchlejšie realizovať jej výstavbu, čím sa zvýši konkurencia na súvisiacich veľkoobchodných a maloobchodných trhoch.

Zabezpečenie otvoreného prístupu k rozhraniam, protokolom a kódovacím zariadeniam potrebných na prevádzku služieb (povinnosť uložená v ods. I. podods. 5.) znamená, že spoločnosť ST, a.s. ako významný podnik zabezpečí otvorený prístup k rozhraniu na optickom rozvážači - ODF, k rozhraniu služieb - SNI a k užívateľskému rozhraniu - UNI. Za účelom kompatibilnosti je spoločnosť ST, a.s. ako významný podnik zároveň povinná špecifikovať protokoly príslušných rozhraní a rovnako aj sprístupniť kódovacie zariadenia použité na šifrovanie a zabezpečenie prenášaných dát v príslušnej časti siete.

Zabezpečením otvoreného prístupu k rozhraniam, protokolom a kódovacím zariadeniam, ktoré sú potrebné na interoperabilitu služieb sa zabezpečuje otvorený prístup k rozhraniu na ODF, k rozhraniu SNI a UNI. Za účelom kompatibilnosti je zároveň nutné špecifikovať protokoly príslušných rozhraní a rovnako aj sprístupniť kódovacie zariadenia použité na šifrovanie a zabezpečenie prenášaných dát v príslušnej časti siete.

Umožniť spoločné používanie infraštruktúry, vrátane stavieb, priestorov a častí vedení (povinnosť uložená v ods. I. podods. 6.) znamená, že významný podnik musí umožniť spoločné používanie infraštruktúry v súvislosti s poskytovaním služieb uvedených v povinnosti prístupu k určitým sieťovým prostriedkom uvedených v ods. I. podods. 1. písm. a) až e) a kolokáciou.

Spoločné používanie infraštruktúry, vrátane stavieb, priestorov a častí vedení znižuje náklady alternatívneho operátora na zriadenie siete, skracuje čas potrebný na vybudovanie siete a tým aj čas na zriadenie služieb, čo sa prejaví na zvýšení konkurencie na súvisiacich veľkoobchodných a maloobchodných trhoch.

Poskytnúť špecifikované služby potrebné na interoperabilitu služieb medzi koncovými užívateľmi, vrátane poskytnutia zariadení pre služby inteligentných sietí (povinnosť uložená v ods. I. podods. 7.) znamená, že spoločnosť ST, a.s. ako významný podnik zabezpečí služby riadenia, služby zabezpečenia QoS, služby systému služobných správ, služby manažmentu a kontroly rozhraní, služby zabezpečenia prevádzky, údržby a administrácie, atď. Pre podporu funkčnosti uvedených služieb je spoločnosť ST, a.s. povinná zabezpečiť prístup k službám inteligentných sietí.

Zabezpečením prístupu k systémom na podporu prevádzky alebo k podobným softvérovým systémom nevyhnutným na zabezpečenie efektívnej súťaže pri poskytovaní služieb prístupu (povinnosť uložená v ods. I. podods. 8.) úrad zabezpečí prístup k informáciám, ktoré zahŕňajú najmä informácie o:

- budove, v ktorej je umiestnený metropolitný prístupový bod - MPoP,
- spôsobe vstupu káblov do budovy,
- vnútorných rozvodoch sietí,
- elektroinštalácii budovy,
- elektroenergetických zariadeniach a elektrických prípojkách, káblovodoch, káblových šachtách, rúrach, vstupných šachtách a rozvodných skrinách.

Informácie o softvérových systémoch zahŕňajú informácie o softvérových platformách a použitých operačných systémoch zariadení a sú nevyhnutné z dôvodu zabezpečenia ich kompatibility. Všetky informácie sú dôležité z hľadiska vypracovania návrhu a realizácie prepojenia s významným podnikom.

Cieľom úradu pri uložení povinnosti podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách je, aby významný podnik zabezpečil sprístupnenie takých sieťových prostriedkov v jeho vlastníctve, ktoré sú potrebné pre prístup k metalickej a optickej prístupovej sieti. Povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom optickej siete podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách úrad uložil hlavne z toho dôvodu, aby zabezpečil, že významný podnik bude predávať služby za veľkoobchodných podmienok ostatným podnikom, ktoré tieto služby budú predávať tretím stranám, ktoré budú schopné efektívnejšie realizovať poskytovanie služieb pre koncových užívateľov. Uloženie tejto povinnosti je preto zásadnou podmienkou pre zabezpečenie prístupu tak k účastníckej metalickej prístupovej sieti, ako aj k optickej prístupovej sieti a v konečnom dôsledku pre zabezpečenie interoperability služieb pre koncového užívateľa.

Úrad uložil povinnosť podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách s tým cieľom, aby pre koncových užívateľov zabezpečil :

- ✓ v prípade prístupu k infraštruktúre a káblovodom podstatné urýchlenie a zlacnenie poskytovaných služieb

- ✓ v prípade prístupu k prístupovým sieťam skrátenie času na zriadenie služieb, alebo rozšírenie poskytovaných služieb
- ✓ šetrenie nákladov na výstavbu prístupovej siete pri investovaní do špičkových technológií.

Uložením povinnosti **transparentnosti** prístupu úrad zabezpečí zverejňovanie referenčnej ponuky na fyzický prístup k infraštruktúre významného podniku a teda aj k účastníckemu metalickému vedeniu, k optickej sieti a ku káblovodom významného podniku. Táto referenčná ponuka musí byť dostatočne štruktúrovaná (minimálne v takom rozsahu, ako je uvedené v Minimálnom zozname položiek, ktorý je súčasťou výroku rozhodnutia) a musí obsahovať informácie o miestach fyzického prístupu a dostupnosti účastníckeho metalického a optického vedenia v konkrétnych častiach prístupovej siete, technické podmienky týkajúce sa prístupu a využívania metalických a optických vedení vrátane technických charakteristík metalického a optického vedenia. Rovnako musí obsahovať aj informácie o umiestnení káblovodov a voľnej kapacity v káblovodoch, vrátane technických podmienok prístupu ku káblovodom. V referenčnej ponuke musia byť uverejnené body prístupu určené významným podnikom, v ktorých je možné uskutočniť kolokáciu. Významný podnik v určených prístupových bodoch uvedie aj predpokladané lehoty realizácie kolokácie a podmienky sprístupnenia, vrátane cien.

Uložením povinnosti zverejniť zmeny zmluvných podmienok referenčnej ponuky na prístup úrad zabezpečí, aby podniky, ktoré majú uzatvorenú zmluvu o prístupe so spoločnosťou ST, a.s. mohli v dostatočnom predstihu reagovať na zmeny zmluvných podmienok. Zverejňovanie uvedených špecifikovaných informácií má prioritne za cieľ zabezpečiť, aby významný podnik nevyžadoval od podnikov zaujímajúcich sa o sprístupnenie vedení platenie za tie zariadenia, ktoré nie sú potrebné na poskytovanie služby fyzického prístupu k infraštruktúre a teda aj k účastníckemu metalickému a optickému vedeniu. Zverejňovaním špecifikovaných informácií významným podnikom úrad zabezpečí to, aby podniky, ktoré majú záujem o sprístupnenie metalických a optických vedení významného podniku, získali základné informácie o podmienkach poskytovania prístupu spoločnosťou ST, a.s., vrátane cien.

Úrad súčasne vo výroku rozhodnutia uviedol minimálny zoznam položiek, ktoré má príslušná referenčná ponuka obsahovať. Tento minimálny zoznam vychádza zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení v platnom znení (prístupová smernica), podľa ktorej by, okrem iného, informácie o príslušných miestach významného podniku mali zahŕňať minimálne určité stanovené podrobnosti a detaily.

Spoločnosť ST, a.s., aj v súlade s citovanou smernicou, by mala všetkým ostatným vstupujúcim podnikom, záujemcom o prístup k infraštruktúre poskytovať rovnaké množstvo informácií o svojej inžinierskej infraštruktúre, ktoré je k dispozícii na jej internej úrovni.

Spoločnosť ST, a.s. je v referenčnej ponuke povinná poskytnúť informácie o usporiadaní infraštruktúry inžinierskych sietí, ako aj technické charakteristiky jednotlivých častí, z ktorých sa infraštruktúra skladá. Súčasne musí obsahovať

príslušné postupy a nástroje pre získanie informácií o infraštruktúre inžinierskych sietí, popisovať podmienky fyzického prístupu a využívania jednotlivých častí, ktoré tvoria inžiniersku infraštruktúru, popisovať postupy a nástroje pre objednávanie fyzického prístupu, poskytovanie služieb a riešenie problémov spojených s poruchami, zmluvné pokuty a sankcie, podmienky obmedzujúce fyzický prístup a jeho používanie a ďalšie zmluvné podmienky dodávania a používania služby fyzického prístupu k metalickej a optickej infraštruktúre, vrátane cenových podmienok fyzického prístupu, informácií o miestach fyzického prístupu, rozvodných skríň a rozvádzačov, informácie o umiestnení káblovodov s voľnou kapacitou a veľkosti voľnej kapacity v jednotlivých káblovodoch a pod. (v súlade s Minimálnym zoznamom položiek referenčnej ponuky na veľkoobchodný fyzický prístup). Podmienky referenčnej ponuky na prístup by mali byť rovnaké tak pre interné použitie, ako aj pre tretie strany.

Spoločnosť ST, a.s. podľa už citovaného právoplatného rozhodnutia úradu (vydaného po ukončení prvého kola analýzy veľkoobchodného trhu č. 4) zverejnila referenčnú ponuku na prístup k účastníckemu metalickému vedeniu a k úseku účastníckeho metalického vedenia. Úrad uviedol, aby spoločnosť ST, a.s. referenčnú ponuku, po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o uložení povinností, upravila v súlade s Minimálnym zoznamom položiek tak, aby obsahovala aj informácie o miestach fyzického prístupu a dostupnosti metalického vedenia v konkrétnych častiach prístupovej siete, technické podmienky týkajúce sa prístupu a využívania metalických vedení vrátane technických charakteristík metalického skrúcaného páru účastníckeho metalického vedenia. Do referenčnej ponuky musí doplniť informácie o umiestnení káblovodov, voľnej kapacity v káblovodoch spolu s technickými podmienkami týkajúcimi sa prístupu ku káblovodom. Rovnako musí referenčná ponuka obsahovať body prístupu určené spoločnosťou ST, a.s., v ktorých je možné uskutočniť kolokáciu. Spoločnosť ST, a.s. v určených prístupových bodoch je povinná uviesť aj predpokladané lehoty realizácie kolokácie a podmienky sprístupnenia, vrátane cien.

Zastupiteľnou alternatívou k úplnému uvoľnenému prístupu k metalickému účastníckemu vedeniu je poskytovanie uvoľneného prístupu k optickému vedeniu a to v metropolitnom prístupovom bode – MPoP na optickom rozvádzači. Metropolitný prístupový bod (MPoP) je miesto prepojenia medzi prístupovou a transportnou sieťou operátora siete NGA (NGA je prístupová sieť novej generácie). V prípade prístupovej siete s medenými káblami je toto miesto identické s hlavným rozvádzačom (MDF). Všetky pripojenia účastníkov siete NGA v danej oblasti (obyčajne mesto alebo časť mesta) sú centralizované na MPoP na optickom rozvádzači (ODF). Z optického rozvádzača sú účastnícke vedenia siete NGA pripojené k zariadeniu transportnej siete operátora NGA alebo iných operátorov.

V prípade optickej prístupovej siete je koncový bod siete v priestoroch účastníka (v súlade s odporúčaním ITU-T pre sieť NGA) užívateľské rozhranie (ďalej len „UNI“). Rovnocenným zariadením hlavného rozvádzača - MDF je optický rozvádzač – ODF, ktorý spája optickú prístupovú sieť NGA s rozhraním služieb (ďalej len „SNI“) a je umiestnený v metropolitnom prístupovom bode - MPoP.

V referenčnej ponuke musia byť uvedené, podľa Minimálneho zoznamu položiek, informácie o príslušných miestach fyzického prístupu vrátane rozvodných

skriň a rozvádzačov významného podniku a možnosti spoločného umiestnenia v týchto miestach významného podniku, vrátane fyzickej a vzdialenej kolokácie. Za miesta fyzického prístupu sa považujú miesta, budovy, nehnuteľnosti určené adresou. Referenčná ponuka preto musí obsahovať zoznam ústrední a RSU/DLU, alebo topologickú štruktúru siete s informáciami o type dostupného rozvádzača v rámci daného miesta a aj o formách možnej kolokácie. Dostupnosť týchto informácií môže byť obmedzená len v prípade verejných bezpečnostných záujmov (napr. podľa zákona o ochrane utajovaných skutočností), čo je v súlade s Prílohou č. 1 k zákonu o elektronických komunikáciách. To znamená, že dostupnosť informácií môže byť obmedzená len pri niektorých vybraných ústredniach, ktoré povinný podnik nezaradí do ponuky na fyzickú kolokáciu.

Referenčná ponuka na fyzický prístup musí byť preto doplnená o informácie týkajúce sa účastníckeho metalického vedenia v súlade s vyššie uvedeným a pokiaľ ide o optickú sieť uvádzame nasledovné spresnenie.

Vlastnosti siete a topológia siete musia obsahovať základné informácie o sieti a to:

- optická alebo metalická sieť,
- architektúra siete (FTTB, FTTH)
- topológia siete (hviezdicová, stromová, kruhová)
- použitá technológia (GPON, ETHERNET, WDM, xDSL)
- rozsah podporovaných služieb
- hierarchia
- bezpečnosť a integrita
- geografické rozloženie

Uvedené informácie o vlastnostiach siete sú základnými informáciami pre alternatívnych operátorov, aby v prípade nenasvietených vlákien vedeli nasadiť príslušnú technológiu. Po nasadení príslušnej technológie môže alternatívny operátor poskytovať užívateľom požadované služby.

Konkrétne v prípade úplného uvoľneného prístupu k optickému vedeniu sú informácie o použitej technológii rozhodujúce pre špecifikovanie rozsahu poskytovaných služieb alternatívnym operátorom pre koncových účastníkov. Znalosť topológie siete dáva alternatívne operátorovi možnosť zvoliť vhodnú technológiu a z toho vyplývajúci rozsah služieb.

Pod pojmom „všetky špecifické informácie týkajúce sa zriadenia, poskytovania a používania fyzického prístupu k infraštruktúre“ sa rozumie typ ODF, typy konektorov, typ použitej technológie, počet voľných vedení vrátane nenasvietených vlákien, typ splitteru.

Spojenie, resp. pojem „backhaul v špecifických častiach prístupovej siete“ použité v minimálnom zozname položiek v časti A. Podmienky uvoľneného prístupu k infraštruktúre v bode 1-(b): uvoľnený prístup k úseku účastníckeho metalického vedenia (úplný a spoločný) vrátane prístupu k sieťovým prvkom, ktoré sú neaktívne, za účelom rozvoja sietí backhaul (spojenie medzi koncovým bodom prístupovej siete a ďalším bodom chrbticovej alebo transportnej siete), je použité v zmysle získania informácií potrebných pre dimenzovanie vyššej úrovne siete alternatívneho

operátora za účelom zabezpečenie kapacity pri plánovanom rozšírení prístupovej siete.

Spojenie, resp. pojem „backhaul v špecifických častiach prístupovej siete“ použité v minimálnom zozname položiek v časti A. Podmienky uvoľneného prístupu k infraštruktúre v bode 2, t.j. informácie o umiestnení fyzických miest prístupu, vrátane rozvodných skríň a rozvádzačov, dostupnosti účastníckeho metalického a optického vedenia, úseku účastníckeho metalického vedenia a backhaul (bodov prístupu medzi koncovým bodom prístupovej siete a ďalším bodom chrbticovej alebo transportnej siete) v špecifických častiach prístupovej siete a informácie o umiestnení káblovodov a voľnej kapacity v káblovodoch, je použité v zmysle získania informácií potrebných pre návrh zariadenia pre vyššiu úroveň siete alternatívneho operátora, ktoré musí byť kompaktné s technológiou prístupovej siete ST, a.s. Rovnako v tomto bode uvedené spojenie „...a informácie o umiestnení káblovodov a voľnej kapacity v káblovodoch“ znamená, že spoločnosť ST, a.s. je povinná uviesť tieto informácie, pretože sú rozhodujúce pri výstavbe optickej káblovej trasy. Na základe dostupnosti týchto informácií sa zjednoduší a skráti územné konanie, čím sa zefektívnia investície, pre alternatívnych operátorov umožnia efektívnejšie a rýchlejšie realizovať výstavbu, čím sa zvýši konkurencia na súvisiacich veľkoobchodných a maloobchodných trhoch. Dostupnosť týchto informácií môže byť obmedzená len v prípade verejných bezpečnostných záujmov, napr. podľa zákona o ochrane utajovaných skutočností, čo je v súlade s Prílohou č. 1 k zákonu o elektronických komunikáciách.

Miesta fyzického prístupu predstavujú fyzický prístup v metropolitnom prístupovom bode MPoP na ODF, na hlavnom rozvádzači - MDF a v miestach špecifikovaných prístupových bodov účastníckeho vedenia – na úrovni účastníckeho rozvádzača. Informácie o miestach fyzického prístupu sú nevyhnutné pre alternatívnych operátorov z dôvodu návrhu najefektívnejšieho spôsobu prístupu k sieti, riešenia spoločného umiestnenia (kolokácie) zariadenia a vypracovania špecifikácie zariadení potrebných na prístup.

Informácie o umiestnení káblovodov a voľnej kapacity v káblovodoch sú rozhodujúce pri výstavbe optickej káblovej trasy a umožňujú alternatívnym operátorom efektívnejšie a rýchlejšie realizovať ich výstavbu.

Pokiaľ ide o zverejnenie informácií, ktoré sa týkajú zámeru ukončiť poskytovanie prístupu prostredníctvom metalických vedení z dôvodu prechodu na optické siete, úrad zabezpečil aj to, aby už existujúci kolokačný priestor/miesto bolo v prevádzke minimálne 5 rokov, aby sa vložené náklady operátora „umorili“. Doba na zverejnenie informácií môže byť kratšia ako päť rokov v takom prípade, ak sa spoločnosť ST, a.s. dohodne so všetkými podnikmi využívajúcimi prístup prostredníctvom metalických vedení, že v existujúcom kolokačnom priestore/mieste sa metalické vedenia nahradia riešením na báze optiky (operátor vymení svoj metalický DSLAM za optický multiplexor). Takéto riešenie zachová prístup pre všetkých existujúcich účastníkov.

Rozsiahlejšia náhrada metalickej prístupovej siete optickou na väčšom území (napr. sídlisko, mestská časť) je záležitosťou dlhšej doby. Úrad predpokladá, že od prvotného zámeru cez obdobie návrhu siete, voľby technológie, vyriešenia majetkových práv (prístup na pozemky), získania potrebných povolení (rozkopávky, záber verejného priestranstva), súhlasov obyvateľov bytových domov a pod. až po aktiváciu prípojok uplynie obdobie, ktoré reálne môže byť v rozsahu minimálne

jedného a viac rokov. Úrad ďalej predpokladá, že počas zimného obdobia sa nedá uskutočňovať fyzická výstavba (výkopové práce atď.), čím sa tiež predlžuje proces výstavby.

Čo sa týka otázky paralelnej prevádzky optickej a metalickej siete pri zohľadnení súčasného stavu rozvoja technológií, úrad reálne očakáva skôr scenár, pri ktorom metalická sieť stále zostane čiastočne prevádzkovaná a optická sieť sa nevybuduje v rozsahu plnej náhrady metalickej prístupovej siete. Úrad predpokladá, že prevažujúcou naďalej zostane metalická sieť a optická sieť sa bude budovať hlavne v lokalitách, kde existuje dostatočná koncentrácia koncových účastníkov, ako predpoklad na pokrytie nákladov výstavby takejto siete.

Úrad zastáva názor, že z nákladového hľadiska nie je prevádzka už existujúcich a vybudovaných metalických prístupov takým bremenom, ktoré by zásadne narušilo nákladový model výstavby optickej siete. Obe siete môžu bez výrazného zvýšenia nákladov fungovať naďalej a v prípade lokalít s redším osídlením, resp. menšími nárokmi na komunikačné služby a z toho dôvodu úrad predpokladá, že metalická sieť môže byť naďalej používaná pre poskytovanie maloobchodných komunikačných služieb aj v budúcnosti. Podľa názoru úradu by podnik konal neefektívne, ak by budoval optickú prístupovú sieť do lokality, kde náklady na výstavbu sú vysoké a existujúca metalická sieť dostatočne pokrýva komunikačné potreby v tejto oblasti. Na základe uvedených faktov úrad konštatuje, že paralelná prevádzka oboch typov sietí zostane na území Slovenskej republiky určite dlhšiu dobu, a to práve z dôvodu efektivity. Výstavba nových sietí viaže vysoké investičné náklady s dlhodobou návratnosťou, prevádzka existujúcej siete, aj keď s horšími technickými parametrami, je stále v mnohých prípadoch lacnejšia.

Ako už úrad uviedol, aj keď sa v súčasnosti budujú nové siete takmer výlučne ako optické, metalické siete stále plnia a budú ešte desiatky rokov plniť svoju funkciu. Moderné technológie umožňujú aj cez metalické siete prenášať dostatočné prenosové kapacity (napr. ponuka Telefónica Česká republika – VDSL s rýchlosťou až 25 Mbit/s k účastníkovi). Prenosy cez metalické vedenia sú v súčasnosti stále z hľadiska spoľahlivosti a nízkeho oneskorenia kvalitnejšie, ako napr. bezdrôtové siete. Takže nie je možné existujúce metalické vedenia “zahodiť“ a v krátkej dobe nahradiť optickou sieťou, aj v prípade obrovských investícií by úplná náhrada metalických vedení trvala roky až desaťročie a stále by sa našli lokality, kde by ponechanie metalickej siete bolo efektívnejšie.

Pri nákladovom porovnávaní metalickej a optickej siete treba zväžiť aj dobu amortizácie kapitálových nákladov na výstavbu príslušnej siete; metalická sieť je vo väčšine prípadov už dávno amortizovaná, ale optická sieť ešte roky ponesie náklady na jej výstavbu. Prevádzkové náklady v porovnaní k investičným nákladom sú pomerne marginálne, teda nepredstavujú rádoovo zásadný rozdiel medzi oboma technológiami.

Doteraz len jeden alternatívny operátor podpísal so spoločnosťou ST, a.s. zmluvu o prístupe k účastníckemu vedeniu a v budúcnosti to môžu byť ďalší. Tento operátor (a prípadní ďalší operátori) na zriadenie kolokačných miest, technológie a kabelážne práce vynaložil určité prostriedky. V prípade, ak by úrad stanovil lehotu kratšiu ako jeden rok a dohoda o pláne migrácie medzi významným podnikom a alternatívnym operátorom bude existovať, mohli by byť existujúce prístupy na

metalickej sieti zrušené a tento operátor by mohol utrpieť škodu tak zo straty zákazníkov, ako aj z nutnosti vynaložiť náklady na iné prístupové siete.

V nadväznosti na vyššie uvedené úrad trvá na dodržaní päťročnej lehoty v takom prípade, ak neexistuje dohoda o pláne migrácie medzi významným podnikom a alternatívnym operátorom. V prípade, že existuje dohoda o migrácii existujúcich uvoľnených vedení, úrad považuje za primeranú lehotu obdobie jedného roka. Jeden rok úrad považuje za limitné obdobie pre realizáciu podobného projektu a spoločnosť ST, a.s. bude musieť v takomto prípade rok vopred oznámiť a dohodnúť s alternatívnym operátorom/operátormi, kde bude nahrádzať metalické vedenia optickými.

V prípade, ak by návrh na riešenie bol iný a takáto náhradná možnosť výmeny nebude existovať, zúčastnené strany sa nedohodnú na podmienkach ukončenia poskytovania prístupu a riešení kolokačného priestoru/miesta, potom musí významný podnik dodržať 5 ročnú lehotu na zverejnenie informácií týkajúcich sa zámeru ukončiť poskytovanie prístupu prostredníctvom metalických vedení.

Podľa prílohy II Odporúčania Komisie o regulovanom prístupe k prístupovým sieťam novej generácie z 20.9.2010 by referenčná ponuka prístupu k inžinierskej infraštruktúre operátora s významným vplyvom na trhu mala minimálne obsahovať „príslušné postupy a nástroje pre získanie informácií o inžinierskych aktivitách; popisovať podmienky prístupu a využívania jednotlivých častí tvoriacich inžiniersku infraštruktúru“. V BEREC dokumente BoR (10) 08 sa na strane 43 uvádza, že referenčná ponuka by mala obsahovať napr. jasné popísanie dostupnej infraštruktúry, definovanie ako obsadzovať káblovody a či je v nich dostatočná voľná kapacita. Na strane 31 vyššie spomínaného dokumentu sa uvádza, že referenčná ponuka by mala obsahovať technický popis optických rozvádzačov (ďalej len „ODF“), v ktorých sa uskutočňuje fyzický uvoľnený prístup a rovnako by referenčná ponuka mala obsahovať aj podrobný popis ponuky pre prístup a pridružené zariadenia (kolokácia/backhaul).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že operátor s významným vplyvom na trhu by vo svojej referenčnej ponuke mal uvádzať informácie o určitých rozvádzačoch, v tomto prípade o rozvádzačoch, v ktorých sa uskutočňuje fyzický uvoľnený prístup a rovnako aj informácie o káblovodoch a o tom, či je v nich dostatočná voľná kapacita. Referenčná ponuka by taktiež mala obsahovať informácie o kolokačných miestach.

Informácie o ODF by mali byť uvedené z toho dôvodu, že na základe týchto informácií alternatívny podnik určuje vhodnú technológiu pre prepojenie ODF v miestach prístupu. Rovnako informácie o káblovodoch sú rozhodujúce pri výstavbe optickej káblovej trasy a umožňujú alternatívnym operátorom efektívnejšie a rýchlejšie realizovať ich výstavbu, čo podporí konkurenciu na súvisiacich trhoch. Informácie o kolokačných miestach v MPoP sú pre alternatívnych operátorov potrebné z dôvodu vypracovania návrhu spôsobu a realizácie prepojenia a stanovenia požiadaviek na technológiu použitú na prístup v MPoP.

Rozsah informácií uvedený v ods. II. podods. 2 v uloženej povinnosti transparentnosti, t.j. zverejniť v referenčnej ponuke na fyzický prístup všetky špecifické informácie týkajúce sa zariadenia, poskytovania a používania fyzického

prístupu v súlade s Minimálnym zoznamom položiek referenčnej ponuky, predstavuje, aj podľa článku 9 ods. 4 prístupovej smernice, najmenší prípustný rozsah informácií, ktoré je významný podnik povinný zverejňovať v prípade, ak mu je uložená povinnosť transparentnosti.

Transparentnosť prístupu je základným predpokladom pre zabezpečenie **nediskriminácie** prístupu. Úrad v súvislosti s uvedeným podľa § 20 ods. 1 a ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách preto uložil povinnosť nediskriminácie prístupu. Základným princípom nediskriminácie je, že významný podnik je povinný uplatňovať voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako ich poskytuje pre vlastnú potrebu, alebo ich poskytuje podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať. Neuloženie povinnosti nediskriminácie by mohlo mať za následok možnosť uplatňovania diskriminačných podmienok s cieľom vylúčiť alebo obmedziť súťaž. Uloženie transparentnosti a následnej nediskriminácie je účinným nástrojom na zabezpečenie rovnakých podmienok pri poskytovaní tých istých služieb. Transparentnosť podmienok prístupu zverejnením referenčnej ponuky na prístup fyzického prístupu prostredníctvom účastníckeho metalického vedenia, alebo jeho úseku a prostredníctvom optického vedenia na pevnom mieste významným podnikom slúži na jednej strane k urýchleniu rokování významného podniku s tretími stranami, na druhej strane bráni rozporom a v konečnom dôsledku posilňuje dôveru potenciálnych odberateľov služby v to, že nie sú diskriminovaní pri poskytovaní služby fyzického prístupu významným podnikom. Podľa zákona o elektronických komunikáciách je úrad tzv. sektorový regulátor a jeho úlohou je rozhodovať ex ante, t.j. povinnosťou úradu je určiť rámec a konkrétne pravidlá budúceho správania sa významného podniku.

S uložením povinnosti **cenovej regulácie a povinnosti nákladovej orientácie** súvisí aj uloženie povinnosti viesť **oddelenú evidenciu** za účelom získania informácií o štruktúre nákladov, výnosov a vloženom kapitáli, ktoré súvisia s poskytovaním služieb kolokácie, zriadenia a používania účastníckeho metalického vedenia, resp. jeho úseku, zariadenia a používania optického vedenia a zriadenia a používania prístupu ku káblovodom významného podniku. Úrad preto uložil v súlade s § 21 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách vedenie oddelenej evidencie spoločnosti ST, a.s. súvisiacej s prípravou kolokácie, so zriadením kolokačného priestoru resp. miesta, ale aj oddelenej evidencie súvisiacej so zriadením a poskytovaním fyzického prístupu k infraštruktúre na pevnom mieste.

Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitáli za predchádzajúce ročné účtovné obdobie je spoločnosť ST, a.s. povinná prvýkrát predložiť úradu najneskôr do 60 dní odo dňa platnosti príslušného rozhodnutia, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien vydaná podľa § 12 ods. 3 písm. c) a ods. 5 zákona o elektronických komunikáciách a následne vždy najneskôr 30. júna. Náklady musia byť členené v súlade s platnými rozhodnutiami o metóde kalkulácie cien.

Cenová regulácia zriadenia kolokačného priestoru, resp. miesta vychádza z nákladov, ktoré súvisia s poskytovaním služby na jeho zriadenie a na druhej strane zabezpečuje, aby náklady na zriadenie kolokačného priestoru, resp. miesta nemuseli byť hradené jednorázovo v plnej výške prvým podnikom žiadajúcim o prístup

k účastníckemu metalickému a optickému vedeniu a o zriadenie kolokačného priestoru resp. miesta. Uložením povinnosti cenovej regulácie podľa určenej metódy kalkulácie cien za služby kolokácie úrad zabezpečí, aby spoločnosť ST, a.s. do ceny za zriadenie kolokačného priestoru, resp. miesta započítala len nevyhnutné náklady potrebné pre doplnenie a dovybavenie týchto priestorov, ktoré sú vo vlastníctve spoločnosti ST, a.s. a sú potrebné pre kolokáciu. Cenovou reguláciou zriadenia kolokačného miesta resp. priestoru úrad vyrieši základný problém pri poskytovaní služby na báze uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému a optickému vedeniu v takom prípade, ak vybudovanie kolokačného priestoru resp. miesta zabezpečuje významný podnik.

Vzhľadom k tomu, že spoločnosť ST, a.s. má na relevantnom trhu č. 4 také postavenie, ktoré jej vzhľadom na neexistujúcu súťaž na tomto trhu umožňuje požadovať neprímerane vysoké ceny za služby zriadenia kolokačného priestoru resp. miesta, ktorých budovanie zabezpečuje vo svojej vlastnej réžii, preto jej úrad uložil povinnosť regulácie cien pre zriadenie kolokačného priestoru, resp. miesta, pretože kolokácia je nevyhnutná tak pre uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu, ako aj pre uvoľnený prístup k optickému vedeniu. Cenovou reguláciou kolokácie (ktorú vybuduje spoločnosť ST, a.s.) úrad zabezpečí, aby ceny za služby kolokácie pri poskytovaní prístupu k účastníckemu metalickému a optickému vedeniu boli nákladovo orientované.

Úrad podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách pri regulácii cien na účel podpory efektivity a súťaže, ak nepostačuje uloženie jednej alebo viacerých povinností podľa § 19 až 22 zákona o elektronických komunikáciách, môže regulovať ceny významného podniku podľa § 12 zákona o elektronických komunikáciách. Doteraz boli spoločnosti ST, a.s. ako významnému podniku uložené všetky povinnosti, okrem povinnosti cenovej regulácie a ako už úrad uviedol, tieto boli nedostatočné. Z tohto dôvodu úrad uložil cenovú reguláciu poplatkov za zriadenie a používanie prístupu k účastníckemu metalickému a optickému vedeniu. S cieľom zabezpečenia čo najväčšieho prospechu pre koncových užívateľov úrad uložil cenovú reguláciu poplatkov za zriadenie a používanie prístupu tak k metalickému, ako aj optickému vedeniu.

Úrad ukladá cenovú reguláciu poplatkov za zriadenie a používanie prístupu k metalickej a optickej prístupovej sieti, preto je nevyhnutné uloženie oddelenej evidencie pri poskytovaní prístupu k metalickej a optickej prístupovej sieti za tým účelom, aby boli k dispozícii podklady za jednotlivé služby, ako aj na overenie plnenia uloženej povinnosti nediskriminácie.

Rovnako úrad ukladá cenovú reguláciu poplatkov za zriadenie a používanie prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknutie optických káblov.

Návrhy rozhodnutia o príslušnej metóde kalkulácie cien budú predmetom národných a nadnárodných konzultácií a následne úrad rozhodnutia zverejní vo Vestníku v súlade s § 12 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách.

Všetky uložené povinnosti vychádzajú zo zisteného stavu na predmetnom veľkoobchodnom relevantnom trhu, sú efektívne a primerané účelu a princípom regulácie, slúžia na podporu vnútorného trhu a podporujú záujmy koncových

užívateľov. Úrad ukladá tieto povinnosti podľa zákona o elektronických komunikáciách z dôvodu, aby na súvisiacich trhoch hlasových a širokopásmových služieb boli vytvorené podmienky pre vznik konkurenčného prostredia a na skutočnú podporu súťaže na tomto trhu. Uložením všetkých povinností je cieľom úradu vytvoriť podmienky pre otvorenú a funkčnú súťaž na súvisiacich maloobchodných trhoch hlasových volaní a širokopásmových služieb pre bytových a nebytových zákazníkov. Jednotlivé povinnosti úrad riadne zdôvodnil a vysvetlil, čo uložením týchto povinností sleduje. Úrad pokladá uloženie týchto povinností za objektívne a odôvodnené na riešenie potenciálnych aj existujúcich súťažných trhových problémov a primerané stavu súťaže. Povinnosti uvedené vo výroku tohto rozhodnutia naplňajú v súlade s regulačným rámcom účel ex ante regulácie. Uloženie všetkých povinností je v súlade so stavom súťaže a ich efekt naplňa vyššie uvedené princípy.

Národné konzultácie

Úrad dňa 16. januára 2012 zverejnil na konzultačnom mieste svojho verejne dostupného webového sídla výsledky analýzy relevantného trhu č. 4 a stanovil tridsaťdňovú lehotu na zaslanie písomných pripomienok k tejto analýze. Analýza bola podľa § 8 ods. 1 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách doručená aj Protimonopolnému úradu SR.

V stanovenej lehote bolo úradu doručené stanovisko Protimonopolného úradu SR a pripomienky spoločnosti ST, a.s. Žiadne iné stanovisko od iného subjektu v predmetnej veci nebolo úradu doručené.

Protimonopolný úrad SR vo svojom stanovisku uviedol, že k záverom analýzy relevantného trhu č. 4 nemá žiadne pripomienky.

Pripomienky spoločnosti ST, a.s. úrad v čo najväčšej miere zohľadnil a doplnil do analýzy a upravenú analýzu predložil na nadnárodné konzultácie.

Spoločnosť ST, a.s. listom č. 13780/SRZ/2012-III zo dňa 17.2.2012, ktorý úrad zaevidoval pod číslom 217/5/2012 zaslala svoje pripomienky k jednotlivým častiam analýzy relevantného trhu č. 4 spolu s návrhom na zmenu príslušnej časti.

Úrad sa zaoberal každou pripomienkou a návrhom spoločnosti ST, a.s. na doplnenie, zmenu, nahradenie vlastným textom, alebo vypustenie textu z analýzy relevantného trhu č. 4 a svoje stanovisko uviedol v dokumente: Vyhodnotenie pripomienok k výsledku analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, ktorý bol spolu s upravenou analýzou a ostatnými dokumentmi predložený na nadnárodné konzultácie. Pripomienky a návrhy spoločnosti ST, a.s. na doplnenie, zmenu, nahradenie vlastným textom, alebo vypustenie textu z analýzy relevantného trhu č. 4 spolu so stanoviskom úradu boli nasledovné:

1. I.1.4.1 Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 4 (s. 11 a 12)

Návrh ST:

Úrad by mal ešte raz dôkladne vykonať test zastupiteľnosti zo strany ponuky a dopytu, keďže chýba aspoň minimálne exaktné vyhodnotenie zastupiteľnosti dopytu na základe testu zastupiteľnosti SSNIP.

Stanovisko úradu k bodu 1.

Podľa Pokynov Komisie týkajúcich sa analýzy trhov a stanovenia významnej trhovej sily v súlade s regulačným rámcom EÚ pre elektronické komunikačné siete a služby (2002/C165/03) zo dňa 11.07.2002 (ďalej len „Pokyny Komisie“), článok 40, Hypotetický monopolistický test (SSNIP) je jednou možnou cestou posudzovania existencie zastupiteľnosti dopytu a ponuky. Výsledky môžu následne pomôcť pri určovaní, či existujú na danom relevantnom trhu zastupiteľné produkty. Následne v článku č. 42 Pokynov Komisie je uvedené, že SSNIP test je relevantný len v prípade takých služieb, ktorých cena je voľne určená a nie je predmetom regulácie. Predpokladom je, že dané ceny sú určené na konkurenčných úrovniach. Ak je však regulácia zabezpečená prostredníctvom nákladovo orientovanej veľkoobchodnej ceny, predpokladá sa, že takáto cena by bola konkurenčnou cenou aj v prípade absencie regulácie. To však nie je prípad regulácie v podmienkach Slovenskej republiky na danom relevantnom trhu, kde sa uplatňuje regulácia veľkoobchodnej ceny prostredníctvom metódy retail minus. Navyše, pokiaľ je cenová elasticita vysoká pri súčasných cenách, môže to znamenať, že daný podnik skutočne uplatňuje svoju trhovú silu do úrovne, že ďalšie zvýšenie ceny by neprinieslo zvýšenie zisku. V tomto prípade by SSNIP test mohol viesť k odlišným výsledkom, ako pri cenách stanovených na konkurenčnej úrovni. Z vyhodnocovania zastupiteľnosti jednotlivých technológií na maloobchodnej úrovni v predloženej analýze vyplynulo a je evidentné, že maloobchodné koncové priemerné ceny za lehotu viazanosti sú výrazne vyššie ako u všetkých porovnávaných technológií, ktoré majú rozsiahlejšie využitie (FTTx, káblový modem, WiFi). Tento rozdiel je vyšší, ako odporúčané posudzovanie trvalého zvýšenia ceny v rámci SSNIP testu na úrovni 5-10 %, čo je ďalším sporným argumentom pri posudzovaní potenciálnej výslednej výpovednej hodnoty hypotetického testu posudzovania zastupiteľnosti jednotlivých technológií vzhľadom na podmienky relevantného trhu v Slovenskej republike.

Podľa článku 50 Pokynov Komisie možnosť užívateľov nahradit' jeden produkt, alebo službu inou, na základe trvalého zvýšenia ceny, môže byť obmedzená významnými nákladmi prechodu. Užívatelia napríklad môžu byť zviazaní dlhodobými kontraktmi a následne vysokými poplatkami za nedodržanie zmluvných podmienok. To je zaužívaná prax v Slovenskej republike, kde by tieto významné náklady prechodu mali tiež výrazný vplyv na vypovedaciu hodnotu hypotetického testu. Užívatelia väčšinou zistia až pri snahe o prechod k inému poskytovateľovi, aké vysoké sankcie musia znášať pri nedodržaní zmluvných podmienok. Pri existencii významných nákladov prechodu by sa nakoniec tento prechod vo väčšine prípadov stal pre užívateľa finančne nezaujímavým. Ak by užívateľ v prípade trvalého zvýšenia ceny prejavil záujem zmeniť poskytovateľa, vzhľadom na existujúce náklady prechodu by v konečnom dôsledku nedošlo k substitúcii jednej služby za druhú. Následne by tieto dve služby nemali byť zahrnuté do rovnakého relevantného trhu.

Podľa článku 48 Pokynov Komisie v prípade potreby by mal úrad na dokončenie vymedzenia relevantného trhu pri službách a tovaroch preukázaných ako zastupiteľné na základe objektívnych charakteristík, cien a účelu použitia, posúdiť tiež zastupiteľnosť prostredníctvom hypotetického SSNIP testu.

Na základe vyššie uvedeného sa úrad rozhodol neuskutočniť prieskum zastupiteľnosti na základe hypotetického testu SSNIP, ktorého výsledky by mohli byť veľmi „skreslené“ a s veľkou pravdepodobnosťou by viedli k nesprávnemu

vymedzeníu relevantného trhu. Úrad na základe vyššie uvedených dôvodov uskutočnil analýzu zastupiteľnosti jednotlivých maloobchodných služieb na základe charakteristík služieb podľa ich technických charakteristík, ceny a účelu použitia. Táto analýza zastupiteľnosti je v súlade s ustanovením § 3 zákona č. 136/2011 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov.

Pripomienka k bodu 1. neakceptovaná

2. I.1.4.1 Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 4 (s. 11 a 12)

Návrh ST:

Navrhujeme, aby Úrad doplnil stať o vecnom vymedzení trhu o skúmanie naplnenia troch kritérií nevyhnutných na to, aby bola odôvodnená regulácia ex ante.

Stanovisko úradu k bodu 2.

*Podľa článku 15 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (ďalej len „rámcová smernica“) sa vyžaduje, aby Európska komisia definovala trhy v súlade so zásadami právnych predpisov o hospodárskej súťaži, pričom dané zásady sú použité v revidovanom odporúčaní na stanovenie hraníc trhu výrobkov v rámci sektora elektronických komunikácií. Určenie alebo výber trhov definovaných pre reguláciu ex ante závisí od trhov s vlastnosťami, ktoré môžu oprávniť zavedenie regulačných povinností ex ante. Vymedzenie relevantných trhov sa v priebehu času môže zmeniť a aj sa mení v dôsledku vývoja vlastností výrobkov a služieb a nových možností zameniteľnosti na strane dopytu a ponuky. Konečným cieľom akéhokoľvek regulačného zásahu ex ante je zabezpečiť výhody pre koncových užívateľov pomocou zabezpečenia konkurencieschopnosti maloobchodných trhov na dlhodobom udržateľnom základe. Na základe uvedeného **Európska komisia prijala** (dňa 17.12.2007) **Odporúčanie o relevantných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronických komunikácií umožňujúcich reguláciu ex ante** (ďalej len „**revidované odporúčanie**“), ktorého účelom bolo určenie trhov výrobkov a služieb, na ktorých **môže byť opodstatnená regulácia ex ante**.*

*Podľa ods. (17) revidovaného odporúčania **sa trhy uvedené v prílohe revidovaného odporúčania určili na základe troch kumulatívnych kritérií**. Vnútroštátne regulačné orgány by mali **pri trhoch, ktoré nie sú uvedené v tomto odporúčaní, uplatniť test troch kritérií**. Súčasne v ods. (19) revidovaného odporúčania je uvedené, že bolo predmetom verejnej konzultácie a konzultácie s vnútroštátnymi regulačnými orgánmi a vnútroštátnymi orgánmi pre hospodársku súťaž. Európska komisia odporučila všetkým vnútroštátnym regulačným orgánom, že pri určovaní primeraných trhov by mali analyzovať trhy výrobkov a služieb uvedených v prílohe k tomuto odporúčaní. Iba pri určovaní trhov neuvedených v prílohe, by sa tieto orgány mali uistiť, že sú splnené tri kumulačné kritériá.*

V tomto bode spoločnosť ST, a.s. navrhuje, aby úrad „doplnil do analýzy stať o vecnom vymedzení trhu o skúmanie naplnenia troch kritérií nevyhnutných na to, aby bola odôvodnená regulácia ex-ante“. Ďalej v texte k tomuto bodu v poslednom odstavci na strane 3 uvádza, „že Komisia pri relevantných trhoch uvedených v novom odporúčaní o relevantných trhoch vytvorila predpoklad, že tri kritériá sú splnené,

a preto národné regulačné orgány nemusia skúmať ich naplnenie.“ Ak sú tri kritériá splnené, úrad nemusí skúmať ich naplnenie.

Úrad postupoval v súlade s vyššie uvedeným podľa revidovaného odporúčania a **test splnenia troch kritérií uplatnil len pri trhoch, ktoré neboli uvedené v prílohe revidovaného odporúčania** a súčasne bol na nich určený významný podnik. Po vykonaní trojkritériálnych testov úrad zrušil rozhodnutie úradu zo dňa 28. januára 2004, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov v znení neskorších rozhodnutí a vydal nové rozhodnutie zo dňa 20. januára 2011, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov (ďalej len „rozhodnutie o určení zoznamu relevantných trhov“). V citovanom rozhodnutí sú definované dva samostatné veľkoobchodné trhy, preto je tvrdenie spoločnosti ST, a.s. irelevantné.

Argumentáciu spoločnosti ST, a.s., že desať členských štátov (nespomína ďalších 16 členských štátov) vykonalo kombinovanú analýzu, nemôže úrad prijať za smerodajnú, nakoľko úrad nie je povinný postupovať obdobne. V samotnom rozhodnutí o relevantných trhoch sú tieto obidva veľkoobchodné trhy definované ako samostatné trhy č. 4 a č. 5 a to ako veľkoobchodný fyzický prístup, vrátane spoločného uvoľneného prístupu alebo úplného uvoľneného prístupu, poskytovaný prostredníctvom infraštruktúry na pevnom mieste a veľkoobchodný širokopásmový prístup definovaný ako sprístupnenie elektronických komunikačných sietí umožňujúcich prenos signálu rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s. V prípade veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 úrad samozrejme posudzoval maloobchodný širokopásmový prístup, ale v tomto prípade je podstatné ovplyvnenie trhu koncových užívateľov širokopásmových a hlasových služieb z pohľadu poskytovania služieb na veľkoobchodnej úrovni.

Úrad súhlasí s tvrdením spoločnosti ST, a.s., že pre skúmanie situácie na trhu fyzického prístupu bude najdôležitejšia dôkladná analýza situácie na súvisiacom maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Pri analýze relevantných trhov, tak pri relevantnom trhu č. 4 ako aj pri relevantnom trhu č. 5, úrad postupoval presne v súlade s uvedeným, to znamená, že hlavným východiskovým bodom v analýze oboch trhov bola veľmi podrobná analýza súvisiaceho maloobchodného trhu širokopásmového prístupu. Úrad prihliadal aj na druhý súvisiaci maloobchodný trh a to trh pripojenia k verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení a analýza tohto trhu bude v najbližšej dobe predložená do národných konzultácií. Spoločnosť ST, a.s. síce uviedla, že na tomto trhu má „možno podiel vyšší“, ale jej trhový podiel na súvisiacom maloobchodnom trhu pripojenia do verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení je dlhodobo podstatne vyšší a podľa posledného zberu dát uskutočneného úradom bol tento podiel k 31.12.2011 vyšší ako 80 %.

V analýze predloženej do národných konzultácií v časti Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 4, resp. Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 5 úrad zohľadnil a dodržal princíp technologickej neutrality. V súlade s týmto princípom vyhodnotil fyzické prístupy prostredníctvom všetkých relevantných infraštruktúr na území Slovenskej republiky. Úrad podrobne analyzoval zastupiteľnosť jednotlivých služieb tak na veľkoobchodnej úrovni, ako aj maloobchodnej úrovni. V samostatných častiach úrad posudzoval prístup prostredníctvom rozvodov káblovej televízie - CATV, bezdrôtových technológií FWA,

prístup prostredníctvom siete WiFi, prístup prostredníctvom mobilnej prístupovej siete, satelitu, PLC a prenajatých okruhov.

Pripomienka k bodu 2. – neakceptovaná

3. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni (s. 12 až 33)

Návrh ST:

Navrhujeme, aby Úrad vypracoval alebo aspoň vzal do úvahy analýzu subjektívneho zákaznického správania, postoja a spokojnosti koncového užívateľa k jednotlivým technológiám širokopásmového prístupu predložené ST a minimálne doplnil túto časť analýzy o zistenia ST založené na prieskume trhu vykonanom [REDACTED].

Stanovisko úradu k bodu 3.

Spoločnosť ST, a.s. [REDACTED]

Pripomienka k bodu 3. – neakceptovaná

4. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni (s. 12 až 33)

Návrh ST:

Navrhujeme, aby Úrad doplnil úvod tejto časti analýzy v súlade s pripomienkami ST k analýze veľkoobchodného trhu širokopásmového prístupu (ďalej len „Analýzy VOT5“) Rast bezdrôtových prístupov svedčí o rozvoji infraštruktúry fixného širokopásmového prístupu v rozsiahlych oblastiach, ktoré obýva podstatná časť populácie Slovenskej republiky.

Stanovisko úradu k bodu 4.

Tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že úrad vôbec nevzal do úvahy situáciu na súvisiacich maloobchodných trhoch, nie je pravdivé, pretože úrad uviedol aj sumárne podiely na súvisiacom maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Úrad v časti I.1.4.1

Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 4 podrobne analyzoval v bode A) zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni. V tejto časti je uvedená podrobná analýza prístupov prostredníctvom všetkých infraštruktúr v pevnom mieste na celom území Slovenskej republiky na maloobchodnej úrovni spolu s vyhodnotením zastupiteľnosti z pohľadu koncového užívateľa. Úrad podrobne analyzoval širokopásmový prístup prostredníctvom:

- FTTx
- CATV
- FWA
- WiFi
- satelitu, PLC a prenajatých okruhov
- mobilnej siete.

Relatívne vysoký podiel služieb prostredníctvom WiFi sietí podľa názoru úradu súvisí s nízkou dostupnosťou alternatívnych infraštruktúr vo vidieckych oblastiach Slovenskej republiky. V niektorých, hlavne v riedko osídlených oblastiach, zákazník často nemá na výber žiadnu inú alternatívu, pretože WiFi je jediná možnosť získania služieb v danej oblasti.

Na základe veľmi podrobnej analýzy pri geografickom vymedzení trhu (táto je uvedená v analýze veľkoobchodného relevantného trhu č. 5) úrad konštatoval, že v mestách s dostupnou zastupiteľnou infraštruktúrou, v ktorých má spoločnosť ST, a.s. trhovú podiel menší ako 50 %, žije až 16,45 % obyvateľov Slovenskej republiky. Tento vysoký podiel opodstatnil úrad k tomu, aby geograficky vymedzil veľkoobchodný relevantný trh celým územím Slovenskej republiky. Geografickým zúžením trhu širokopásmového prístupu by úrad predovšetkým eliminoval existujúce konkurenčné prostredie vytvorené vďaka malým alternatívnym poskytovateľom, ktorí ovplyvňujú cenovú úroveň širokopásmových prístupov nie len v samotnej lokalite ich pôsobenia.

Úrad preto dospel k záveru, že územným vymedzením pre širokopásmový prístup, t.j. relevantného trhu č. 5 je územie celej Slovenskej republiky.

Pri geografickom vymedzení veľkoobchodného trhu č. 4 úrad skúmal homogenitu súťažných podmienok veľkoobchodného prístupu prostredníctvom účastníckych metalických a optických vedení. Podľa získaných údajov úrad konštatoval, že v súčasnosti neexistuje v rámci územia Slovenskej republiky také územie, na ktorom by vybudované optické siete podstatným spôsobom zmenili súťažné podmienky pre poskytovanie služieb fyzického prístupu.

Pripomienka k bodu 4. – neakceptovaná

5. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni (s. 12 až 33)

Návrh ST:

Je však potrebné doplniť informáciu, že najvyššie pokrytie majú bezdrôtové širokopásmové technológie, najmä FWA a WiFi a mobilné širokopásmové technológie. Skutočné technické pokrytie ADSL 2+ s parametrami 12 Mbps/526 Kbps v sieti Slovak Telekom bolo na konci roka 2010 iba na úrovni 14, 2 % domácností, Úrad by mal preto analýzu zastupiteľnosti vykonať vo vzájomnej súvislosti všetkých dostupných technológií tak, aby „štartovacím bodom pri analýze zastupiteľnosti boli všetky dostupné širokopásmové technológie a ich porovnanie vo vzájomnej súvislosti.“

Stanovisko úradu k bodu 5.

Úrad pri zastupiteľnosti jednotlivých služieb každú jednotlivú službu širokopásmového prístupu na maloobchodnej úrovni vyhodnotil z pohľadu zastupiteľnosti tejto služby k službe poskytovanej prostredníctvom technológie xDSL a to porovnaním buď kvalitatívnych alebo kvantitatívnych parametrov. Úrad postupoval v súlade s revidovaným odporúčaním pri definovaní relevantného trhu a tento posudzoval v súlade s princípom technologickej neutrality. Úrad vychádzal zo súčasného stavu rozvoja sietí a služieb a aplikoval prístup zameraný do budúcnosti (forward looking approach), na ktorý kladie dôraz bod 2.1 Vysvetľujúceho memoranda k odporúčaniam o relevantných trhoch.

Tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že: „

[Redacted text block]

“ je úplne irelevantné.

Úrad disponuje presnou databázou podnikov prevádzkujúcich optické siete s presným pokrytím každého jednotlivého podniku. Úrad pri geografickom vymedzení veľkoobchodného trhu č. 5 uviedol, že urobil veľmi podrobnú analýzu širokopásmových prístupov na regionálnej úrovni. V časti analýzy relevantného trhu č. 5 týkajúcej sa vidieka úrad konštatoval, že: “Ak by sa brali do úvahy všetky maloobchodné prístupy, bez ohľadu na zastupiteľnosť jednotlivých technológií, trhovú podiel spoločnosti ST, a.s. vo vyššie spomenutých obciach by sa znížil na 58,79 %. V najmenších obciach má spoločnosť ST, a.s. výrazne nižšie pokrytie a mnohé domácnosti nemajú možnosť zariadenia xDSL prístupu, čo do značnej miery skresľuje zistený podiel. Napriek tomu to však svedčí o dominantnosti spoločnosti ST, a.s. na vidieku, kde lokálni poskytovatelia aj napriek výrazne nižším ponukovým cenám vlastných, zväčša bezdrôtových prístupov, neohrozujú pozíciu spoločnosti ST, a.s.”.

Technológia xDSL je prevažujúcou technológiou na maloobchodnom trhu s najvyšším trhovým podielom až 43,4 % celkového počtu maloobchodných prístupov. Druhou najrozšírenejšou technológiou na Slovensku je bezdrôtový širokopásmový prístup prostredníctvom WiFi s podielom 20,6%. Významné postavenie má ešte FTTx s trhovým podielom 20,4%, ako aj prístup prostredníctvom rozvodov káblovej televízie s podielom 11,1%. Od roku 2005 klesol podiel xDSL technológie z 57,56 % na súčasných 43,42 % k 30.06.2011. Napriek tomu však technológia xDSL zostáva najrozšírenejšou technológiou. Vyše 50 % užívateľov širokopásmového prístupu k internetu využívalo prístupové rýchlosti v rozmedzí od 2 do 10 Mb/s. Z toho dôvodu bola analýza zastupiteľnosti zameraná primárne na prístupy v uvedených rýchlostných rozmedziach, aby tak v najväčšej možnej miere odrážala reálnu situáciu na maloobchodnom trhu. Na základe analýzy využívania technológií širokopásmového prístupu na maloobchodnom trhu sa úrad rozhodol pre určenie technológie xDSL ako úvodnej štartovacej technológie pre analýzu zastupiteľnosti, s ktorou boli následne porovnávané ostatné technológie, ktoré nemajú také rozšírenie, ako technológia xDSL. Pripomienka, že technické pokrytie xDSL infraštruktúry spoločnosti ST a.s. umožňujúce rýchlosť sťahovania 12 Mb/s nie je relevantná,

nakoľko na účely analýzy zastupiteľnosti bola primárna pozornosť venovaná prístupom na internet s rýchlosťou 2 Mb/s.

Štartovacím bodom úradu, ako uviedla spoločnosť ST, a.s., pri analýze zastupiteľnosti širokopásmového prístupu na maloobchodnej úrovni boli skutočne všetky dostupné širokopásmové technológie, ktoré boli porovnávané s najvyužívanejšou technológiou na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu.

Nie je pravdivé ani odôvodnenie spoločnosti ST, a.s., že: „Pri projekcii ďalšieho predpokladaného poklesu v čase sa pri uplatnení princípu forward looking analysis dostaneme do stavu, že Úrad vykonáva analýzu zastupiteľnosti s technológiou, ktorá sa stane menšinou.“ Podľa § 17 ods. 6 písm. a) zákona o elektronických komunikáciách úrad vypracuje analýzu relevantného trhu a oznámi návrh opatrenia podľa § 10 ods. 4 do troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia úradu o určení významného podniku. Spoločnosť ST, a.s. bola **rozhodnutím úradu č. 63/01/2005** z 14.06.2005 určená za významný podnik pri poskytovaní služby veľkoobchodného uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu za účelom poskytovania širokopásmových a hlasových služieb (pôvodná definícia **veľkoobchodného trhu č. 4**) a boli jej uložené povinnosti transparentnosti prístupu, nediskriminácie, oddelenej evidencie a prístupu k určitým sieťovým prostriedkom a ďalej rozhodnutím úradu **č. 3/01/2009** zo dňa 30. januára 2009 určená za významný podnik na trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu (**veľkoobchodný trh č. 5**) a na tomto trhu jej boli uložené povinnosti: povinnosť transparentnosti prístupu, nediskriminácie, oddelenej evidencie, prístupu k určitým sieťovým prostriedkom a nákladovej orientácie a cenovej regulácie. Spoločnosť ST, a.s. využíva všetky možnosti aby si čo najdlhšie zachovala svoje postavenie na maloobchodnom trhu tak hlasových ako aj širokopásmových služieb.

Úrad v analýzach relevantného trhu č. 4 a relevantného trhu č. 5 predložených na národné konzultácie na základe argumentov doložených údajmi získanými zo zberu dát od všetkých podnikov poskytujúcich hlasové a širokopásmové služby dospel k záveru, že **prístupová sieť spoločnosti ST, a.s. zostane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou a spoločnosť ST, a.s. bude minimálne do ďalšieho kola analýzy kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry tak na relevantnom trhu č. 4, ako aj na relevantnom trhu č. 5.**

Pripomienka k bodu 5. – neakceptovaná

6. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - c) Širokopásmový prístup prostredníctvom FWA (s. 22)

„Rozsah takto poskytovaných služieb na maloobchodnom trhu je minimálny. K 30.06.2011 bol podiel maloobchodných prístupov FWA nižší ako 2 %.

Úrad nepovažuje služby poskytované prostredníctvom fixného bezdrôtového prístupu FWA za zastupiteľné na maloobchodnej úrovni, t.j. z pohľadu koncového užívateľa, k službám poskytovaným prostredníctvom technológie xDSL.“

Návrh ST:

ST navrhuje doplniť tieto odseky o nasledovné informácie: „“

ST žiada úrad preformulovať zhodnotenie o zastupiteľnosti FWA na strane 22 nasledovne: „Úrad považuje služby poskytované prostredníctvom fixného bezdrôtového prístupu FWA za zastupiteľné na maloobchodnej úrovni, t.j. z pohľadu koncového užívateľa, k službám poskytovaným prostredníctvom technológie xDSL a k ostatným širokopásmovým technológiám“

Stanovisko úradu k bodu 6.

Úrad zdôvodnil nezahrnutie technológie FWA v časti I.1.4.1 písm. A) na stranách 21 – 22 v návrhu opatrenia. Technické charakteristiky, cena ako aj charakteristika typického užívateľa preukázali oprávnenosť nezahrnutia tejto technológie do vymedzenia relevantného trhu. Úrad považuje tvrdenie spoločnosti ST, a.s., ktorá porovnáva objemy dát skutočne prenesené zákazníkmi spoločnosti ST, a.s. s objemami ponúkanými v rámci platnej ponuky spoločnosti Slovanet, a.s., za zavádzajúce. Odlišné technické charakteristiky porovnávaných ponúk prostredníctvom technológií FWA a xDSL, ako je napríklad uplatňovanie dátových limitov, výrazným spôsobom vplyvajú na rozhodovanie užívateľa pri výbere konkrétneho poskytovateľa. Aj napriek nižšej cene, ktorá môže sčasti kompenzovať odlišné technické charakteristiky služby poskytovanej prostredníctvom technológie FWA, užívatelia preukázali a preukazujú odlišné preferencie, ktorých výsledkom je minimálna penetrácia tejto technológie v Slovenskej republike. Aj napriek vysokému pokrytiu technológie FWA sú prístupy roztrúsené naprieč celým územím Slovenskej republiky, v drvivej väčšine v malých obciach s nedostupnou alternatívnou fixnou infraštruktúrou.

Pripomienka k bodu 6. – neakceptovaná

7. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - d) širokopásmový prístup prostredníctvom WiFi (s. 23, tabuľka č. 4 a súvisiaci text)

„Porovnanie najvyužívanejších produktov spoločnosti ST, a.s. a priemeru 100 najväčších WiFi poskytovateľov platných ku dňu 31.12.2010“- Vyššie uvedené porovnanie naznačuje porovnateľné teoretické rýchlosti oboch technológií, ceny prístupov WiFi sú však výrazne odlišné od technológie xDSL. Úrad si túto skutočnosť vysvetľuje nižšou kvalitou prístupov WiFi, ktoré sú poskytované vo voľných pásmach. Týmto sa stáva táto služba nekonkurencieschopná v porovnaní s technológiou xDSL. Tieto kvalitatívne nedostatky sú zodpovedajúcim spôsobom odzrkadlené v cene za používanie WiFi prístupov. Takýto prístup nižšej kvality môže byť akceptovateľný pre koncového užívateľa, ktorý sa svojím spotrebiteľským správaním odlišuje od priemerného užívateľa xDSL prístupu a vyhovuje mu aj prístup nižšej kvality, ktorý má možnosť získať za nižšiu cenu.“

Návrh ST:

Navrhujeme, aby úrad preformuloval uvedenú stať analýzy nasledovne: „Vyššie uvedené porovnanie naznačuje porovnateľné teoretické rýchlosti oboch technológií, ceny prístupov WiFi sú však výrazne odlišné od technológie xDSL. Pre

zastupiteľnosť je z pohľadu súťažného práva podstatné, aby bol zachovaný pomer cena - výkon. Ak je tento pomer zachovaný, produkty spadajú s veľkou pravdepodobnosťou na ten istý relevantný trh. Úrad si skutočnosť nižších cien vysvetľuje nižšou prístupovou rýchlosťou WiFi, ktoré sú poskytované vo voľných pásmach, čo svedčí v prospech zastupiteľnosti s xDSL s nižšími prístupovými rýchlosťami, čo je obmedzenie relevantné pre väčšinu zákazníkov xDSL. Týmto sa stáva táto služba konkurencieschopná v porovnaní s technológiou xDSL pre väčšinu koncových užívateľov. Takýto prístup môže byť akceptovateľný pre koncového užívateľa, ktorý sa svojím spotrebiteľským správaním odlišuje iba od náročného užívateľa xDSL alebo FTTx prístupu (tzv. heavy users) a vyhovuje mu aj prístup teoreticky nižšej kvality, ktorý však má možnosť získať za nižšiu cenu. WiFi tak efektívne konkuruje xDSL kvalitou a cenou porovnateľnou s absolútnou väčšinou xDSL služieb predávaných na Slovensku, a to platí pre veľmi významnú časť populácie Slovenskej republiky.“

Stanovisko úradu k bodu 7.

Úrad rovnako zdôvodnil aj nezahrnutie technológie WiFi v časti I.1.4.1. písm. A) v návrhu opatrenia. Na základe technických charakteristík, ceny ako aj charakteristiky typického koncového užívateľa úrad preukázateľne zdôvodnil, prečo túto technológiu nepovažuje za zastupiteľnú na maloobchodnej úrovni. Preto ju úrad nezahrnul ani do vymedzenia relevantného trhu.

*Rozdielne technické charakteristiky porovnávaných ponúk prostredníctvom technológií WiFi a xDSL, ako je napríklad uplatňovanie dátových limitov, výrazným spôsobom vplývajú na rozhodovanie užívateľa pri výbere konkrétneho poskytovateľa. Aj napriek nižšej cene, ktorá môže sčasti kompenzovať odlišné technické charakteristiky služby poskytovanej prostredníctvom technológie WiFi a FWA, užívatelia preukázali a preukazujú odlišné preferencie, ktorých výsledkom je aj minimálna penetrácia technológie FWA, alebo prevažne vidiecky charakter technológie WiFi v Slovenskej republike. Pokiaľ ide o technológiu WiFi, až **741 obcí** Slovenskej republiky **má k dispozícii len bezdrôtový prístup** na internet a nie je tu dostupná technológia xDSL. Z toho dôvodu úrad pri posudzovaní zastupiteľnosti služieb zohľadnil túto skutočnosť a **do celkového počtu širokopásmových prístupov** pri posudzovaní zastupiteľnosti týchto technológií **nezahrnul prístupy** poskytované prostredníctvom technológie WiFi v obciach s nedostupnou xDSL technológiou.*

Konštatovanie úradu, že „venoval primárny dôraz na analýzu širokopásmového prístupu k internetu“ neznamená, že nebral do úvahy možný vplyv ostatných širokopásmových služieb poskytovaných na maloobchodnom trhu. Skutočnosť, že spoločnosť ST, a.s. umožňuje väčšine svojich zákazníkov využiť popri prístupe na internet aj službu IPTV, môže vo veľkej miere ovplyvniť rozhodovanie užívateľa na maloobchodnom trhu o voľbe poskytovateľa týchto služieb. Na toto rozhodovanie výrazne vplýva aj rozdielnosť cien jednotlivých služieb, kde užívateľ môže na kombinácií viacerých služieb od jedného poskytovateľa získať výrazné zľavy. Možnosť využívania IPTV ako doplnkovej služby sa ukázala ako jeden z možných dôvodov, prečo užívatelia z oblastí v dostupnosti širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL a WiFi preferujú technológiu xDSL aj napriek vyššej cene. Zameranie úradu na širokopásmový prístup k internetu vyplýva zo zistení, že takmer všetky prístupy širokopásmových služieb VoIP, resp. IPTV sú evidované ako doplnkové prístupy popri službe prístupu na internet, či už

prostredníctvom kombinácie týchto služieb so zľavou, alebo v rámci balíčkov. Ďalším dôvodom absencie podrobnejšej analýzy týchto služieb bola skutočnosť, že uvedené širokopásmové služby poskytujú užívateľovi hlasovú službu, resp. televízne vysielanie, ktoré sú poskytované aj iným spôsobom, nie len prostredníctvom širokopásmového prístupu.

Úrad svoje zdôvodnenie uviedol v predchádzajúcej časti. Úrad na základe posledného zberu údajov analyzoval zistené rozdiely jednotlivých technológií v určitých geografických oblastiach. Úrad na základe týchto rozdielov dospel k záveru, že širokopásmový prístup poskytovaný prostredníctvom technológie WiFi je len vo veľmi obmedzenej miere schopný konkurovať technológií xDSL. Tieto zistenia sa pritom opierajú o skutočné údaje, nie o hypotézy, prípadné telefonické prieskumy na obmedzenej vzorke užívateľov, ktoré sú vo väčšine prípadov diametrálne odlišné od rozhodovania užívateľov. V oblastiach, v ktorých majú koncoví užívatelia na výber bezdrôtového poskytovateľa a poskytovateľa cez xDSL, jednoznačne preferujú technológiu xDSL a to aj napriek vyššej cene.

Úrad odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že posudzovanie zastupiteľnosti prezentované v analýze je nekonzistentné. Úrad uskutočnil analýzu zastupiteľnosti na základe charakteristík tovarov, resp. služieb na základe ich technických charakteristík, ceny a účelu použitia v súlade s ustanovením § 3 zákona č. 136/2011 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov. Následne v rámci analýzy jednotlivých kritérií úrad vykonal podrobné šetrenie, aby zistil reálne užívateľské preferencie podložené konkrétnymi skutočnosťami. Koncový užívateľ na maloobchodnom trhu sa môže pri výbere konkrétnej technológie rozhodovať na základe rôznych kritérií, ktorými môže byť cena, dostupnosť služby, kvalita, určité technické parametre služby, prípadne iné kritériá. Úrad zbral do úvahy penetráciu a jej vývoj v čase, pokrytie územia, ako aj konkurencieschopnosť služby, či kvalitu služieb pri všetkých posudzovaných technológiách. Preto tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že posudzovanie zastupiteľnosti nie je konzistentné, nie je pravdivé. Pokiaľ má určitá technológia na území Slovenskej republiky nízke rozšírenie, dôvodom môže byť nízka dostupnosť, vysoká cena, nízka kvalita..., t. z. treba presne identifikovať tieto dôvody a úrad postupoval pri vyhodnotení zastupiteľnosti v súlade s uvedeným.

Pripomienka k bodu 7. – neakceptovaná

8. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - d) širokopásmový prístup prostredníctvom WIFI (s. 24, druhý a tretí odsek a s. 25, prvý odsek)

Návrh ST:

Navrhujeme, aby úrad preformuloval uvedené state analýzy nasledovne: „Podiel tejto technológie na maloobchodnom trhu je vysoký, k 30.06.2011 tvoril viac ako 20 %. Kvalita tohto prístupu sa môže porovnávať z fixným širokopásmovým prístupom v pevnom mieste, ako aj z fixným garantovaným bezdrôtovým širokopásmovým prístupom prostredníctvom FWA. Maximálna rýchlosť prenosu dát v smere k užívateľovi je porovnateľná, a hoci tento prístup je väčšinou zdieľaný, niekedy aj medzi niekoľkými desiatkami zákazníkov, čo môže znížiť kvalitu služby v dobe väčšej vyťaženia siete, rovnakému obmedzeniu čelia aj iné širokopásmové technológie vrátane xDSL. Rovnako ako technológia FWA, ani siete vo voľných pásmach nie sú

schopné ponúknuť zákazníkovi doplnkové služby širokopásmového prístupu (napr. IPTV) .

Rozšírené využitie WiFi technológie súvisí s nízkou dostupnosťou alternatívnych infraštruktúr vo vidieckych oblastiach krajiny a v menej zaľudnených častiach miest, ktoré však predstavujú veľmi významnú časť Slovenskej republiky, v ktorej žije veľká časť populácie, pričom v niektorých riedko osídlených oblastiach zákazník často nemá na výber žiadnu inú alternatívu. Hoci približne 60 % všetkých maloobchodných prístupov poskytovaných prostredníctvom WiFi technológie je evidovaných v obciach a len necelých 7 % maloobchodných WiFi prístupov je poskytovaných v krajských mestách Slovenska, vyše 30 % prístupov poskytovaných prostredníctvom WiFi je poskytovaných v menších mestách, kde žije najväčšia časť obyvateľstva Slovenskej republiky. Preto je potrebné WiFi považovať za zastupiteľnú technológiu s technológiou xDSL.“

Stanovisko úradu k bodu 8.

Úrad sa odvoláva na svoje stanovisko k predchádzajúcemu bodu č. 7.

Pripomienka k bodu 8. – neakceptovaná

9. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - d) širokopásmový prístup prostredníctvom WIFI (s. 25)

Návrh ST:

ST žiada doplniť nasledovné vyjadrenie: „Vyššie uvedený graf č. 4 potvrdzuje predchádzajúce tvrdenia o konkurencieschopnosti technológie WiFi v porovnaní s xDSL. Hoci prístupy prostredníctvom technológie WiFi nemajú porovnateľnú penetráciu ani v krajských mestách a v najmenších mestách porovnávaných aj v prípade technológie FWA. V každej zo sledovaných oblastí technológia WiFi ohrozuje pozíciu technológie xDSL v segmente nižších prístupových rýchlostí a a nižšej ceny, ktorou je typická práve väčšina xDSL zákazníkov. Zároveň je možné vidieť vyššiu úroveň penetrácie xDSL prístupu v menších mestách (prvá strana grafu), kde nie sú dostupné iné fixné alternatívne infraštruktúry. Technológia WiFi si však vďaka svojej konkurencieschopnosti udržuje stabilné úrovne penetrácie naprieč všetkými mestami, nakoľko sa orientuje prevažne na pokrytie oblastí, kde absentuje prehustená alternatívna fixná infraštruktúra. WiFi predstavuje nezanedbateľný prostriedok širokopásmového prístupu k internetu pre významnú časť obyvateľstva Slovenskej republiky. Jeho význam je na Slovensku podobný najmä situácii v Českej republike, kde je táto technológia považovaná za plnohodnotný substitút xDSL technológie pri absolútnej väčšine poskytovaných WiFi služieb.“

Stanovisko úradu k bodu 9.

Platí rovnaké zdôvodnenie ako v stanovisku úradu k bodu 7. Úrad nemá k dispozícii podklady, na základe ktorých by pozmenil svoj komentár ku grafu č. 4 (uvedený na

str. 24 analýzy relevantného trhu č. 4, t.j. návrhu opatrenia). Úrad svoje zdôvodnenie uviedol v predchádzajúcej časti. Úrad na základe posledného zberu údajov analyzoval zistené rozdiely jednotlivých technológií v určitých geografických oblastiach. Úrad na základe týchto rozdielov dospel k záveru, že širokopásmový prístup poskytovaný prostredníctvom technológie WiFi je len vo veľmi obmedzenej miere schopný konkurovať technológii xDSL. Tieto zistenia sa pritom opierajú o skutočné údaje, nie o hypotézy, prípadné telefonické prieskumy na obmedzenej vzorke užívateľov, ktoré sú vo väčšine prípadov diametrálne odlišné od rozhodovania užívateľov. V oblastiach, v ktorých majú koncoví užívatelia na výber bezdrôtového poskytovateľa a poskytovateľa cez xDSL, jednoznačne preferujú technológiu xDSL a to aj napriek vyššej cene.

Pripomienka k bodu 9. – neakceptovaná

10.1.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - d) širokopásmový prístup prostredníctvom WIFI (s. 25, druhý odsek)

„Úrad nepovažuje služby poskytované prostredníctvom WiFi sietí za zastupiteľné na maloobchodnej úrovni (z pohľadu koncového užívateľa) k službám poskytovaným prostredníctvom technológie xDSL.“

Návrh ST:

Navrhujeme túto vetu preformulovať nasledovne: „Úrad z vyššie uvedených dôvodov považuje širokopásmový prístup poskytovaný prostredníctvom technológie WiFi za zastupiteľný s technológiou xDSL, resp. ostatnými širokopásmovými technológiami.“

Stanovisko úradu k bodu 10.

Úrad odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že posudzovanie zastupiteľnosti prezentované v analýze je opačné, ako je objektívna realita. Toto tvrdenie je opäť zavádzajúce a irelevantné. Úrad uskutočnil analýzu zastupiteľnosti na základe charakteristík tovarov, resp. služieb na základe ich technických charakteristík, ceny a účelu použitia v súlade s ustanovením § 3 zákona č. 136/2011 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov. Následne v rámci analýzy jednotlivých kritérií úrad vykonal podrobné šetrenie, aby zistil reálne užívateľské preferencie podložené konkrétnymi skutočnosťami. Koncový užívateľ na maloobchodnom trhu sa môže pri výbere konkrétnej technológie rozhodovať na základe rôznych kritérií, ktorými môže byť cena, dostupnosť služby, kvalita, určité technické parametre služby, prípadne iné kritériá. Úrad zbral do úvahy penetráciu a jej vývoj v čase, pokrytie územia, ako aj konkurencieschopnosť služby, či kvalitu služieb pri všetkých posudzovaných technológiách. Preto tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že posudzovanie zastupiteľnosti nie je konzistentné, nie je pravdivé. Pokiaľ má určitá technológia na území Slovenskej republiky nízke rozšírenie, dôvodom môže byť nízka dostupnosť, vysoká cena, nízka kvalita..., t.z. treba presne identifikovať tieto dôvody a úrad postupoval pri vyhodnotení zastupiteľnosti v súlade s uvedeným.

Pripomienka k bodu 10. – neakceptovaná

11.1.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - Analýza širokopásmových prístupov prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (s. 28 až 32)

Návrh ST:

ST navrhuje, aby Úrad prehodnotil celú stať o zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu a použil rovnaké skúmané kritéria ako na všetky ostatné dostupné technológie.

Stanovisko úradu k bodu 11.

Úrad v analýze relevantného trhu č. 5 v časti 2.2.5 konštatoval, že mobilný širokopásmový prístup je vo väčšine krajín považovaný za doplnkový k fixnému prístupu a jeho užívatelia sa vyznačujú odlišným užívateľským správaním v porovnaní s fixným prístupom. Rovnako aj hypotetické testy potvrdili tieto tvrdenia, vďaka čomu nebol mobilný širokopásmový prístup označený za súčasť relevantného trhu v jednotlivých krajinách. Úrad uskutočnil analýzu zastupiteľnosti na základe charakteristík tovarov, resp. služieb na základe ich technických charakteristík, ceny a účelu použitia, ako vyplýva z ustanovení § 3 Zákona č. 136/2011 o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov. Pre potvrdenie zistení z ostatných členských krajín ohľadom komplementarity, popri ostatných kritériách, sa úrad dodatočne rozhodol uskutočniť analýzu užívateľského správania aj prostredníctvom objemov prenesených dát. Zistenia tejto analýzy, popri ostatných skutočnostiach zistených v rámci posudzovania potenciálnej zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu, poukázali na oprávnenosť nezahrnutia tejto technológie do vymedzenia relevantného trhu. Prípadná aplikácia tejto analýzy na ostatné technológie by nemala vplyv na navrhované vymedzenie relevantného trhu v rámci predloženého návrhu opatrenia.

Pripomienka k bodu 11. – neakceptovaná

12.1.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - Analýza širokopásmových prístupov prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (s. 31 prvý odsek)

„Z uvedeného vyplýva, že mobilný širokopásmový prístup je využívaný príležitostne, resp. obmedzene a je skôr doplnkovou službou umožňujúcou mobilitu užívateľa, alebo alternatívou prístupu na internet s nižšou kvalitou.“

Návrh ST:

Žiadame, aby vypustil z textu analýzy uvedené konštatovanie, nakoľko sa nezakladá na reálnom podklade.

Stanovisko úradu k bodu 12.

Úrad odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že uvedené konštatovanie sa nezakladá na reálnom podklade. Priemerná spotreba je vhodný parameter na porovnanie užívateľského správania naprieč jednotlivými technológiami, nakoľko skreslenia spomínané spoločnosťou ST, a.s. sa nevyskytujú len pri xDSL či FTTx technológii,

ale s veľkou pravdepodobnosťou aj pri mobilnom širokopásmovom prístupe. Navyše nejde len o „heavy userov“, ale aj o tzv. „light userov“, ktorí naopak prenášajú mesačne podstatne menej dát, ako priemerný užívateľ prístupu danej technológie. Spoločnosť ST, a.s. porovnáva dva diametrálne odlišné parametre, ktoré sú neporovnateľné z časového hľadiska. Na jednej strane uvádza dátové limity pre nových zákazníkov pri mobilnom širokopásmovom prístupe a na druhej strane uvádza užívateľov s objemom prenesených dát za minulé obdobie. Úrad v návrhu opatrenia postupoval aj v súlade s princípom prístupu zameraného do budúcnosti. Práve na základe tohto princípu zohľadnil aj možný budúci vývoj mobilného širokopásmového prístupu. Úrad zastáva názor, že nielen technológia mobilného širokopásmového prístupu, ale aj ostatné technológie posudzované v rámci zastupiteľnosti, majú potenciál pre ďalšie zvyšovanie kvalitatívnych parametrov pri poskytovaní a dostupnosti širokopásmových služieb. Úrad zistil, že v analyzovanom období bol mobilný prístup využívaný príležitostne, resp. obmedzene a bol na jednej strane viac menej len doplnkovou službou umožňujúcou mobilitu užívateľa a na druhej strane alternatívou širokopásmového prístupu na internet s nižšou kvalitou. Na základe zhodnotenia relácie „cena a objem prenesených dát“ úrad dospel k záveru, že do ďalšieho kola analýzy relevantného trhu nepredpokladá porovnateľnú úroveň mobilného prístupu a prístupu xDSL vzhľadom na uvedenú reláciu. Súčasná cenová úroveň mobilného širokopásmového prístupu je neporovnateľne vyššia v porovnaní s cenovou úrovňou prístupu xDSL a ponuky pre nových zákazníkov mobilného prístupu s objemom spotreby na úrovni 10 až 12 GB mesačne sa len čiastočne približujú v minulosti nameranej priemernej spotrebe pri technológii xDSL.

Pripomienka k bodu 12. – neakceptovaná

13.I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - Analýza širokopásmových prístupov prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (s. 29, posledný odsek, s. 30, prvý odsek)

„Z porovnania vo vyššie uvedenej tabuľke vyplýva, že ponuky mobilného širokopásmového prístupu sú cenovo porovnateľné len v prípade programov s dátovými limitmi, resp. FUP na úrovni 6-10 GB mesačne. Maximálne teoretické rýchlosti sťahovania, ako aj odosielania dát sú síce výrazne vyššie, reálne sa však približujú parametrom porovnateľnej služby Turbo 2, poskytovanej prostredníctvom technológie xDSL. Najaktuálnejšia ponuka mobilných prístupov naznačuje postupné zvyšovanie prevádzky pri pohľade smerom do budúcnosti vzhľadom na neustále sa zvyšujúce nároky užívateľov, ako aj pokrok v oblasti internetových aplikácií, Úrad predpokladá, že je možné očakávať výrazný nárast objemov prevádzky aj v prípade prístupov v pevnej sieti, či už prostredníctvom technológie xDSL, alebo prostredníctvom FTTx. Súčasná dátové limity ponúkané poskytovateľmi mobilných širokopásmových prístupov, ktoré začnú koncoví užívatelia využívať až v horizonte do 2 rokov (najvyužívanejšia doba viazanosti je 24 mesiacov) sa začnú približovať objemom prevádzky nameranej v pevnej sieti prostredníctvom xDSL technológie už v roku 2010. V tom čase však budú objemy prevádzky aj v pevnej sieti s veľkou pravdepodobnosťou na oveľa vyššej úrovni. Úrad preto nepredpokladá výrazné zblížovanie užívateľského správania, ktoré sa medzi porovnávanými technológiami v súčasnosti výrazne odlišuje.“

Návrh ST:

ST žiada navrhovaný text upraviť nasledovne: „Z porovnania vyplýva, že ponuky mobilných širokopásmových prístupov sú cenovo porovnateľné, alebo aj výhodnejšie ako DSL produkty. Síce len v prípade programov s dátovými limitmi, resp. FUP na úrovni 6-10 GB mesačne, avšak rovnaký objem dát prenáša podstatná časť zákazníkov xDSL. Maximálne proklamované prenosové rýchlosti sú síce výrazne vyššie, reálne sa však približujú parametrom porovnateľnej služby Turbo 2, poskytovanej prostredníctvom technológie xDSL. Najaktuálnejšia ponuka mobilných flatových prístupov naznačuje reakciu operátorov na konštantné zvyšujúce sa nároky na prevádzku pri pohľade smerom do budúcnosti vzhľadom na neustále sa zvyšujúce nároky užívateľov, ako aj pokrok v oblasti internetových aplikácií, Úrad predpokladá, že je možné očakávať výrazný nárast objemov prevádzky aj v prípade prístupov v pevnej sieti, či už prostredníctvom technológie xDSL, alebo prostredníctvom FTTx. Súčasné dátové limity ponúkané poskytovateľmi mobilných širokopásmových prístupov (resp. prenosové objemy) sú porovnateľné s objemom prevádzky nameranej v pevnej sieti prostredníctvom xDSL technológie v prípade väčšiny užívateľov xDSL. Úrad v horizonte budúcich 2 – 3 rokov očakáva, že objemy prevádzky v pevnej sieti s veľkou pravdepodobnosťou na oveľa vyššej úrovni ako pri mobilných širokopásmových prístupoch len pri minoritnej skupine užívateľov xDSL a FTTx, a že sa objemy prenesených dát priblížia pevným sieťam. Úrad predpokladá výrazné zblížovanie užívateľského správania u väčšiny užívateľov mobilného a xDSL širokopásmového prístupu a nepredpokladá to iba pri aj tak minoritnej skupine heavy userov na xDSL a FTTx, pri ktorých sa objem prenesených dát medzi porovnávanými technológiami v súčasnosti výrazne odlišuje. Pri väčšine užívateľov mobilného širokopásmového prístupu a xDSL je možné očakávať výrazné zblížovanie.“

Stanovisko úradu k bodu 13.

Platí to isté, ako v stanovisku úradu k bodom 11. a 12.

Pripomienka k bodu 13. – neakceptovaná

14.1.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - Analýza širokopásmových prístupov prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (s. 31)

Návrh ST:

Žiadame Úrad o doplnenie nasledovných informácií: „Napriek nižšej penetrácii predstavuje mobilný širokopásmový prístup významný prostriedok pre takmer 35 % užívateľov širokopásmového prístupu na Slovensku. Určujúcim pre zastupiteľnosť s pevným širokopásmovým prístupom je práve vysoký podiel na všetkých širokopásmových prístupoch, pretože penetrácia je nízka nielen v prípade mobilného širokopásmového prístupu, ale aj v prípade širokopásmového prístupu poskytovaného výlučne prostredníctvom typicky fixných prístupových infraštruktúr.

Stanovisko úradu k bodu 14.

Úrad zásadne odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s. o prítomnosti skutočností typických pre mobilný širokopásmový trh v Rakúsku aj v Slovenskej republike a považuje ho za irelevantné. Rakúsky regulátor síce neoznačil úroveň penetrácie za rozhodujúce kritérium pre určenie zastupiteľnosti, to však neznamená, že úroveň penetrácie neovplyvnila jednotlivé kritériá pri posudzovaní zastupiteľnosti. Spoločnosť ST, a.s. zámerne poukazuje na postup rakúskeho regulátora pri vyhodnotení zastupiteľnosti mobilného a fixného širokopásmového prístupu, avšak argumentuje účelovo. Pokiaľ by v Rakúsku nebola vysoká úroveň penetrácie mobilného širokopásmového prístupu, rakúsky regulátor by o potenciálnej zastupiteľnosti týchto dvoch prístupov neuvažoval. Skutočnosť je ale taká, že penetrácia fixného širokopásmového prístupu v Rakúsku je o 50 % vyššia ako penetrácia na Slovensku, ale aj penetrácia mobilného širokopásmového prístupu je v Rakúsku podstatne vyššia a to o 179 %. Úrad v analýze zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu preukázal odlišnosti charakteristík mobilných a fixných služieb, preto odkazuje na vyššie uvedené časti stanoviska, ktoré sa týkajú zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu a prístupu xDSL.

Pripomienka k bodu 14. – neakceptovaná

15.1.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - Analýza širokopásmových prístupov prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (s. 31 až 32)

„...Úrad konštatuje, že na základe posúdenia a vyhodnotenia všetkých vyššie uvedených charakteristík, sa mobilný širokopásmový prístup nemôže považovať za zastupiteľný voči prístupu prostredníctvom xDSL, Úrad považuje mobilný širokopásmový prístup skôr za doplnkovú službu umožňujúcu mobilitu užívateľa vyžadujúceho prístup na internet kdekoľvek sa nachádza, alebo ako alternatívu prístupu na internet nižšej kvality.

Na základe vyššie uvedeného úrad nepovažuje mobilný širokopásmový prístup za zastupiteľný so širokopásmovým prístupom prostredníctvom xDSL.“

Návrh ST:

Žiadame preformulovať prvú uvádzanú vetu nasledovne: „Porovnávané služby disponujú neporovnateľnými kvalitatívnymi parametrami iba pri minoritnej skupine heavy userov na xDSL technológii. V súlade s tým žiadame preformulovať záverečné hodnotenie: „Mobilný širokopásmový prístup preto je súčasťou relevantného trhu a považuje sa za substitút širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL, resp. ostatných širokopásmových technológií.“

Stanovisko úradu k bodu 15.

Tvrdenie spoločnosti ST, a.s. ohľadom prenesených objemov dát najaktívnejších „heavy userov“ pri xDSL technológií považuje úrad za absolútne skreslené a nepravdivé. Úrad uskutočnil teoretický **prepočet** na základe maximálnej rýchlosti sťahovania a odosielania dát pri najvyužívanejšom programe spoločnosti ST, a.s. s parametrami 2 Mbps prijímanie dát a 384 kbps odosielanie dát. Pri maximálnom 24-

hodinovom využití siete, čo síce v reálnych podmienkach nie je možné, by dokázal užívateľ za jeden deň preniesť 25 GB dát, čím by dosiahol FUP dátový limit za 4,8 dňa. Nasledujúcich 25,2 dní v bežnom mesiaci by mal k dispozícii zníženú rýchlosť pre prijímanie a odosielanie dát 0,256/0,128 Mbps. Počas týchto zvyšných dní bežného mesiaca (25,2 dní) by mohol opäť pri maximálnom teoretickom 24-hodinovom využití siete preniesť ďalších 102 GB. Mesačne by teda mohol užívateľ (vysoko teoreticky) preniesť maximálne 120+102 GB. To znamená maximálne 222 GB a nie, ako tvrdí spoločnosť ST, a.s. 1 TB. Avšak reálne po zohľadnení možných sieťových obmedzení (vyplývajúcich napríklad z agregácie), alebo obmedzeniach externých zariadení zabezpečujúcich komunikáciu a prenos údajov od/k užívateľovi, by podľa názoru úradu tento dokázal preniesť mesačne podstatne menej dát, čo potvrdzujú aj skutočné podmienky. Úrad na základe tohto prepočtu dedukuje, že podobné chyby a skreslenia môžu obsahovať aj ďalšie prepočty objemov prenesených dát pre 40 %, resp. 60 % xDSL užívateľov prezentovaných spoločnosťou ST, a.s. Na základe uvedeného teoretického prepočtu sa úrad pokúsil dokázať, že údaje spoločnosti ST, a.s. nezodpovedajú realite, nie sú preukázateľné spoločnosťou ST, a.s. a preto sú podľa názoru úradu nesprávne.

Úrad tiež považuje za potrebné poukázať na nesprávne uvedenú cenu spoločnosti Orange Slovensko, a.s., konkrétne v súčasnosti ponúkaného programu Klasik + za 15,99 eur. Úrad podotýka, že táto cena je platná iba pre tých užívateľov, ktorí sú zákazníkmi spoločnosti Orange Slovensko, a.s. 8 a viac rokov. Platná cena pre nových zákazníkov a súčasných zákazníkov od 0 do 2 rokov nie je 15,99 eur ale 18,99 eur, teda cena vyššia o celé 3 eurá. Rovnako pre produkt Premium + pre nových a súčasných zákazníkov od 0 do 2 rokov platí ponuková cena 22,99 eur. Úrad považuje túto cenu za relevantnú pre účely porovnávania ponúk prostredníctvom jednotlivých technológií.

Úrad považuje obrázok č. 2 vypovedajúci o

za nedostatočný a nezodpovedajúci realite. Spoločnosť ST, a.s. nepredložila úradu komplexné výsledky zisťovania, z ktorých by bolo možné jednoznačne určiť výpovednú hodnotu jednotlivých čiastkových porovnaní. Spoločnosť ST, a.s. disponuje najväčšou zákazníckou bazou na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Z toho dôvodu subjektívny názor ■ užívateľov nemôže byť pre úrad na účely posudzovania potenciálnej zastupiteľnosti objektívny a potvrdzujúci skutočnú situáciu. Navyše výsledky takýchto prieskumov, ktoré môžu byť spojené s reklamnými aktivitami smerujúcimi k získaniu potenciálnych zákazníkov, bývajú často skreslené respondentmi, ktorí z dôvodu nezájmu o alternatívnu ponuku úmyselne vylepšujú svoje odpovede o spokojnosti s využívanou službou.

Vysoký konkurenčný potenciál, či vysoké pokrytie siete ešte neznamená, že určitá technológia patrí do vymedzenia relevantného trhu. Úrad prihliada aj na rozvoj každej technológie a zohľadňuje možnosti budúceho vývoja. Vráťane tohto aspektu bol analyzovaný aj mobilný širokopásmový prístup. Na základe podrobnej analýzy zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu a prístupu xDSL úrad zásadne odmieta tvrdenia spoločnosti ST, a.s. o zastupiteľnosti tejto technológie.

Súčasne úrad odkazuje aj na stanovisko k bodu 12. uvedené vyššie.

Pripomienka k bodu 15. – neakceptovaná

16.1.1.4.1 B) Zastupiteľnosť služieb na veľkoobchodnej úrovni (s. 37, posledný odsek)

„Úrad ďalej zistil, že vertikálne integrovaný podnik, ktorý poskytuje veľkoobchodné služby iným operátorom, poskytuje rovnaké služby svojim maloobchodným divíziám. Ako už úrad uviedol, na maloobchodnom trhu pôsobí veľa malých lokálnych operátorov, ktorí poskytujú hlasové a širokopásmové služby hlavne prostredníctvom optickej siete. Tieto podniky väčšinou nemajú záujem pôsobiť na veľkoobchodnom trhu a pôsobia a budú pôsobiť len na obmedzenom území. Nezahrnutie vlastných veľkoobchodných dodávok týchto podnikov by mohlo spôsobiť nadhodnotenie trhovej sily (vyjadrenej cez trhové podiely) na veľkoobchodnom trhu, na ktorom je prítomná v podstate len spoločnosť ST, a.s. Ak sú do definície trhu zahrnuté aj vlastné veľkoobchodné dodávky lokálnych poskytovateľov, trhová sila vertikálne integrovaného podniku bude vyhodnotená presnejšie“

Návrh ST:

ST navrhuje preformulovať uvedený odsek nasledovne: „Za vertikálne integrované firmy je potrebné považovať aj spoločnosti, ktoré neposkytujú veľkoobchodné služby iným operátorom, hoci by mohli, ale vyhradzuju si vlastnú technológiu výlučne pre poskytovanie služieb svojim maloobchodným divíziám. Ponuku a dopyt na veľkoobchodnej úrovni vytvárajú aj spoločnosti, ktoré si budujú širokopásmovú infraštruktúru výlučne pre poskytovanie vlastných maloobchodných služieb, a preto je potrebné do úvahy vziať všetky technológie zastupiteľné na maloobchodnej úrovni. Úrad preto pokladá tzv. self-supply za súčasť produktového trhu všetkých zastupiteľných technológií tak na maloobchodnej ako aj na veľkoobchodnej úrovni. Definície oboch trhov sú z ponukového a dopytového hľadiska úplne symetrické, pretože veľkoobchodný dopyt a ponuka sú len dopytom a ponukou v plnej miere odvodenou od maloobchodného dopytu a ponuky.“

Stanovisko úradu k bodu 16.

Úrad nerozumie pripomienke spoločnosti ST, a.s., pretože v žiadnej časti návrhu opatrenia neoznačil za vertikálne integrované firmy len podniky, ktoré poskytujú veľkoobchodné služby iným operátorom. Z toho dôvodu nie je potrebné upravovať prvú časť textu podľa návrhu spoločnosti ST, a.s., nakoľko v návrhu opatrenia je jednoznačne uvedené, že self-supply je považovaná za súčasť predmetného veľkoobchodného trhu. Úrad na str. 37 v časti I.1.4.1 B) analýzy uviedol, že „na maloobchodnom trhu pôsobí veľa malých lokálnych operátorov, ktorí poskytujú hlasové a širokopásmové služby hlavne prostredníctvom optickej siete. Tieto podniky väčšinou nemajú záujem pôsobiť na veľkoobchodnom trhu... Nezahrnutie vlastných veľkoobchodných dodávok týchto podnikov by mohlo spôsobiť nadhodnotenie trhovej sily na veľkoobchodnom trhu, na ktorom je prítomná v podstate len spoločnosť ST, a.s.“ Z tohto dôvodu úrad konštatoval, že pokladá self-supply za súčasť produktového trhu, ale len zastupiteľných technológií. Uvedená metodika posudzovania je plne v súlade so zaužívanou praxou v rámci členských krajín pri posudzovaní self-supply na relevantnom trhu. Úrad v návrhu opatrenia prezentoval stav súťaže na maloobchodnej úrovni bez ohľadu na zastupiteľnosť jednotlivých technológií. Zistený trhový podiel spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu signalizuje významnú možnosť existencie významného vplyvu. Pri porovnaní trhových podielov zastupiteľných technológií na maloobchodnom trhu je podiel spoločnosti ST, a.s. ešte výraznejší.

Pripomienka k bodu 16. – neakceptovaná

17.I.1.4.1 B) Zastupiteľnosť služieb na veľkoobchodnej úrovni (s. 35-37, pod písm. a) až d) a záver)

Návrh ST:

ST navrhuje, aby úrad tieto časti z analýzy vymazal, nakoľko v prípade zobrať do úvahy všetkých zastupiteľných infraštruktúr zastupiteľných na maloobchodnej úrovni už nie je potrebné skúmať zastupiteľnosť na veľkoobchodnej úrovni. Definície oboch trhov by mali byť symetrické. V prípade asymetrickej definície veľkoobchodného trhu Úrad ignoruje významnejšiu časť veľkoobchodnej ponuky a dopytu založenú na samozásobovaní (self-supply), prostredníctvom ktorej podniky poskytujú širokopásmové služby prevažnej väčšine užívateľov širokopásmového prístupu v Slovenskej republike.

Stanovisko úradu k bodu 17.

Úrad zásadne odmieta návrh spoločnosti ST, a.s. a nesúhlasí s jej tvrdením, že nie je potrebné skúmať zastupiteľnosť aj na veľkoobchodnej úrovni. Z tohto tvrdenia je viditeľné, že spoločnosť ST, a.s. odmieta zobrať na vedomie rozhodnutie úradu o určení relevantných trhov. Podstata vymedzenia veľkoobchodného trhu spočíva v odlišnostiach ponuky a dopytu na veľkoobchodnom trhu v porovnaní s maloobchodným trhom. Predaj služby z vrchného – veľkoobchodného trhu zabezpečuje a spôsobuje zvýšenie konkurencie na spodných – maloobchodných trhoch. Preto nebolo postačujúce, aby sa úrad zamerlal len na technológie, prostredníctvom ktorých je už poskytovaný veľkoobchodný širokopásmový prístup. Pri posudzovaní zastupiteľnosti jednotlivých technológií na veľkoobchodnom trhu úrad zohľadnil vplyvy, ktoré by mohli ovplyvniť zastupiteľnosť jednotlivých technológií. Tieto vplyvy môžu vznikáť od užívateľov veľkoobchodného prístupu podniku s významným vplyvom, od užívateľov využívajúcich uvoľnený prístup k infraštruktúre podniku s významným vplyvom, od alternatívnych poskytovateľov veľkoobchodného prístupu, ako aj od poskytovateľov maloobchodného prístupu, ktorí sú schopní poskytovať vlastný veľkoobchodný prístup tretej strane. V prípade posudzovania vplyvu týchto vertikálne integrovaných firiem je potrebné zohľadniť nasledovné fakty: schopnosť poskytovania veľkoobchodnej služby v krátkom čase a bez veľkých investícií, dostatočné pokrytie a kapacita siete, existencia dopytu po týchto službách. Na základe všetkých týchto faktov úrad rozhodol, že na predmetný trh môže zahrnúť len technológie xDSL a FTTx. Podľa názoru Komisie, k analýzam trhov uskutočnených ostatnými členskými krajinami, je preferované zohľadnenie nepriamych vplyvov až vo fáze posudzovania existencie podniku s významným vplyvom na danom trhu.

Pripomienka k bodu 17. – neakceptovaná

18.I.1.4.2 Územné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 4 (s. 38 až 40)

Návrh ST:

ST navrhuje

Stanovisko úradu k bodu 18.

Platí to isté stanovisko ako k bodu 4., 16. a 17.

Pripomienka k bodu 18. – neakceptovaná

19.II. 2. Významný podnik – vyhodnotenie kritérií (s. 46-69)

Návrh ST:

Túto časť analýzy navrhujeme Úradu podstatne prepracovať v súlade s reálnou situáciou na tomto relevantnom trhu. Trh je typický vysokým stupňom súťaže založenej na infraštruktúre a geografickými odlišnosťami.

Stanovisko úradu k bodu 19.

Úrad sa k vlastným veľkoobchodným dodávkam vyjadril vyššie v bode 16. stanoviska úradu, kde bola táto problematika dostatočne vysvetlená. Úrad v plnej miere zohľadnil situáciu v rámci všetkých členských krajín, vrátane odlišností vyplývajúcich s rôznej infraštruktúrnej vybavenosti a charakteristík jednotlivých relevantných trhov. Spoločnosť ST, a.s. zámerne poukazuje na vybrané prípady konkrétnych krajín, aj keď zaužívaná prax v rámci väčšiny krajín EÚ môže byť podstatne iná. Komisia je názoru, že nepriame cenové tlaky by mohli byť zohľadnené až pri posudzovaní existencie významného vplyvu na relevantnom trhu, môžu však byť zohľadnené už vo vymedzení trhu, pokiaľ sú dostatočným spôsobom analyzované všetky podstatné náležitosti a možné dôsledky prípadných korekcií vo vymedzení trhu. Prípadné nesprávne určené príliš široké vymedzenie trhu môže v konečnom dôsledku viesť k podhodnoteniu skutočnej pozície podniku s významným vplyvom na danom trhu. Preto je vhodnejšie tieto vplyvy zobrať do úvahy až pri posudzovaní významného vplyvu v analýze relevantného trhu. Spoločnosť ST, a.s. zároveň poukazuje na stanovisko komisie z roku 2004, ktoré v súčasnej dobe už vôbec nemusí byť relevantné vzhľadom na vývoj telekomunikačného sektora a regulácie.

Prostredníctvom xDSL technológie je poskytovaných viac ako 40 % všetkých maloobchodných širokopásmových prístupov v Slovenskej republike. Napriek tomu, že súčet prístupov všetkých alternatívnych technológií je väčší ako počet prístupov xDSL, technológia xDSL je dominantnou technológiou na predmetnom maloobchodnom trhu. Pripomienky spoločnosti ST, a.s. k tomuto bodu úrad vysvetľoval už v predchádzajúcich bodoch tohto stanoviska. Spoločnosť ST, a.s. prezentuje skreslené výsledky o situácii na danom maloobchodnom trhu. Úrad pri analýze relevantného trhu zohľadnil všetky technológie bez ohľadu na to, či sú súčasťou vymedzenia predmetného trhu, alebo nie. Zároveň spoločnosť ST, a.s. argumentuje údajmi z prieskumu, ktorý bol vykonaný len na určitej obmedzenej vzorke respondentov. Výsledky tohto prieskumu sú diametrálne odlišné od skutočných údajov, ktorými disponuje úrad na základe vykonaného zberu.

Úrad odmieta tvrdenia spoločnosti ST, a.s. o existencii súťaže na predmetnom trhu, čoho dôkazom sú zistenia prezentované v návrhu opatrenia, na základe čoho si spoločnosť ST, a.s. udržiava významné postavenie na tomto trhu a naďalej disponuje významným vplyvom. Úrad nevyklučuje regionálne odlišnosti v rámci územia Slovenskej republiky, čo však bolo detailne zohľadnené v časti 2.6 návrhu opatrenia. Ku konzistentnosti posudzovania zastupiteľnosti sa úrad vyjadril v predošlých bodoch stanoviska.

Pripomienka k bodu 19. – neakceptovaná

20.II. 2. Významný podnik – vyhodnotenie kritérií - Veľkosť podnikov (s. 46, predposledný odsek)

„Spoločnosť ST, a.s. vlastní celoplošnú elektronickú komunikačnú sieť, ...“

Návrh ST:

Žiadame úrad, aby prvú vetu tohto odseku naformuloval nasledovne: „Spoločnosť ST vlastní sieť, ktorá pokrýva približne [REDAKOVANÉ] a nie je dominantnou širokopásmovou infraštruktúrou na väčšine územia Slovenskej republiky.“

Stanovisko úradu k bodu 20.

Predmetný relevantný trh je definovaný ako služba veľkoobchodného fyzického prístupu, vrátane spoločného a úplného uvoľneného prístupu, poskytovaného prostredníctvom infraštruktúry na pevnom mieste. To znamená, že tento trh zahŕňa služby fyzického prístupu k infraštruktúre v pevnom umiestnení na veľkoobchodnej úrovni tak, aby každý podnik, ktorý uzavrie so spoločnosťou zmluvu o prístupe, mohol na tejto infraštruktúre poskytovať svoje vlastné nie len širokopásmové, ale aj hlasové služby. Z uvedeného vyplýva, že úrad nemôže súhlasiť s navrhovanou formuláciou spoločnosti ST, a.s., pretože by v konečnom dôsledku úplne pozmenil definovanie samotného trhu.

Úrad nemá k dispozícii poklady, ktoré by svedčili o opaku a na základe ktorých by zmenil svoju formuláciu. Platí rovnaké stanovisko ako v predchádzajúcom bode. Infraštruktúra spoločnosti ST, a.s. s technológiou xDSL je prevažujúca a dominantná na súvisiacom maloobchodnom trhu.

Pripomienka k bodu 20. - neakceptovaná

21.II. 2. Významný podnik – vyhodnotenie kritérií - Infraštruktúra, ktorá nie je jednoducho duplikovateľná (s. 49-50)

Návrh ST:

ST navrhuje zmeniť názov tejto state nasledovne: „Infraštruktúra, ktorá je duplikovateľná.“

ST navrhuje celú túto časť preformulovať nasledovne: „Mobilný prístup má porovnateľný výkon, porovnateľné ceny, porovnateľné pokrytie, porovnateľné využitie a služby, a to tak pri poskytovaní širokopásmových ako aj pri poskytovaní služby pripojenia k pevnej verejnej telefónnej sieti za účelom poskytovania pevnej verejnej telefónnej služby, kde je cena maloobchodného prístupu konkurencie dokonca 2-krát nižšia, a to so 100 % pokrytím na celom území Slovenska oproti len približne [REDACTED] pokrytiu metalickej siete ST.“

Dôležité je, či sú konkurenti spolu schopní ponúkať služby s rovnakým pokrytím, čo jednoznačne sú, a to tak jednotlivo (napr. Orange) ako aj spoločne. Alternatívy sú na celom území Slovenska. Úspech operátorov ako Antik, či Imafex a množstva ďalších ukazuje, že lokálna hustota siete je oveľa dôležitejšia ako celoštátne pokrytie.

Úrad taktiež potvrdzuje, že na strane podnikov zvýšený záujem o budovanie optických sietí.

Pokiaľ ide o spúšťanie optiky, ST nemá žiadnu výhodu oproti iným operátorom, ktorá by vyplývala z jej vlastníctva metalickej prístupovej siete. ST čelí rovnakým konkurenčným bariéram pri zavádzaní svojej optickej siete ako všetci ostatní operátori na trhu. Je to preukázané dátami o spúšťaní optiky v Slovenskej republike, podľa ktorých ST sledovalo trendy trhu na držanie kroku so svojimi konkurentmi: Orange začal rozmiestňovať svoju optickú prístupovú sieť v roku 2006, kým ST začal s jej nasadzovaním až o rok neskôr v roku 2007.

ST nevlastní infraštruktúru, ktorá by nebola duplikovateľná a čelí efektívnej konkurencii, o čom svedčia jedny z najnižších cien v OECD. Ceny za prenájom účastníckeho vedenia sú jedny z najnižších v celej EÚ a aj tak po tejto službe existuje iba minimálny dopyt.“

Stanovisko úradu k bodu 21.

Úrad opakovane uvádza, že v predkladanej analýze vychádzal z definície relevantného trhu č. 4, čiže ide o veľkoobchodné poskytovanie služby fyzického prístupu poskytovaného prostredníctvom infraštruktúry na pevnom mieste. Úrad trvá na svojom vyjadrení, že v súčasnosti je realizácia fyzického prístupu na pevnom mieste prostredníctvom mobilnej prístupovej siete z technického a technologického hľadiska nerealizovateľná. Dôvody technickej a technologickej nerealizovateľnosti úrad podrobne uviedol v analýze. Spojenie vzduchom nie je fyzické, ale elektromagnetické a technické riešenie zdieľaním rádiovkej prístupovej siete nie je v mobilných sieťach možné realizovať. Žiadne nové argumenty úrad nepovažuje za potrebné doplniť do analýzy.

Prístup k účastníckemu vedeniu nie je v súčasnosti inak možný, len na základe uzatvorenia zmluvy so spoločnosťou ST, a.s., pretože spoločnosť ST, a.s. je vlastníkom a prevádzkovateľom celoplošnej elektronickej komunikačnej siete vrátane rozsiahlej siete účastníckych vedení. Od uverejnenia referenčnej ponuky na prístup k účastníckemu vedeniu len jeden podnik, spoločnosť GTS Slovakia, a.s., získal prístup k nemu. Prístupová sieť metalických účastníckych vedení je prevažujúcou

prístupovou sieťou a v súlade aj s vyjadrením spoločnosti ST, a.s. pre obdobie 3-5 rokov zostane prevažujúcou infraštruktúrou. Úrad uviedol len takúto minimálnu dobu, ale reálne budú metalické siete ešte aj niekoľko desiatok rokov plniť svoju funkciu a prenosy cez tieto siete sú a budú z hľadiska spoľahlivosti a nízkeho oneskorenia kvalitnejšie, ako napr. cez bezdrôtové siete. Reálne nie je možné existujúce metalické vedenia len tak „zahodiť“ a v krátkej dobe nahradiť optickou sieťou. Aj v prípade masívnych investícií by úplná náhrada metalických vedení trvala roky až desaťročia a aj v takomto prípade by na území Slovenska zostali lokality, na ktorých by poskytovanie služieb prostredníctvom metalickej siete bolo efektívnejšie. Tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že závery úradu sú chybné, je irelevantné a zavádzajúce.

Relevantný trh č. 4, v súlade s rozhodnutím o určení relevantných trhov a revidovaným odporúčaním, je definovaný ako veľkoobchodný fyzický prístup k infraštruktúre v pevnom mieste a to vrátane úplného a spoločného uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu. V analýze v časti I.1.4.1 Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 4 úrad zohľadnil a dodržal princíp technologickej neutrality. V súlade s týmto princípom úrad vyhodnotil fyzické prístupy ku všetkým existujúcim infraštruktúram na území Slovenskej republiky v pevnom mieste, prostredníctvom ktorých je možné poskytovať zastupiteľné služby k službám poskytovaným prostredníctvom metalických účastníckych vedení.

Jednotlivé infraštruktúry z pohľadu zastupiteľnosti na veľkoobchodnej úrovni sú uvedené v samostatných častiach analýzy. Podrobná analýza zastupiteľnosti prístupov na maloobchodnej úrovni je obsiahnutá tiež v samostatných častiach a je spracovaná veľmi podrobne. Vzhľadom na argumentáciu spoločnosti ST, a.s. v korešpondencii doručovanej k analýze VOT 4 a aj VOT 5, analýza obsahuje samostatnú časť, v ktorej sa úrad zaoberá zastupiteľnosťou mobilného širokopásmového prístupu a širokopásmového prístupu prostredníctvom xDSL. Na základe vyhodnotenia tak kvalitatívnych ako aj kvantitatívnych ukazovateľov úrad dospel k záveru, že mobilný prístup nepovažuje za zastupiteľný s technológiou xDSL.

Úrad považuje odôvodnenie spoločnosti ST, a.s.: „V tejto súvislosti je zarážajúce, že mobilný prístup je vylúčený, pretože veľkoobchodný fyzický prístup nie je možný. Neexistuje žiadna analýza konkurencie zo strany mobilného prístupu na maloobchodnej úrovni.“ za irelevantné a zmätočné.

Spoločnosť ST, a.s. v bodoch 12., 13., 14. a 15. namietala práve k zastupiteľnosti služieb na maloobchodnej úrovni týkajúcej sa širokopásmových prístupov prostredníctvom mobilnej telefónnej siete. Súčasne si úrad dovoľuje podotknúť, že pokrytie územia mobilnou sieťou spoločnosti Orange Slovensko, a.s. dosahovalo k 30.6.2011 úroveň 90%. a nie 100%, ako uvádza spoločnosť ST, a.s. vo svojom návrhu.

Návrh spoločnosti ST, a.s., že: „Dôležité je, či sú konkurenti spolu schopní ponúkať služby s rovnakým pokrytím, čo jednoznačne sú, a to tak jednotlivo (napr. Orange) ako aj spoločne. Alternatívy sú na celom území Slovenska“ nie je správny a spoločnosť ST, a.s. v celom svojom vyjadrení argumentuje súťažou a substitúciou služieb stále len z pohľadu maloobchodnej úrovne. Odmieta otvoriť trh fyzického prístupu a trh širokopásmového prístupu na veľkoobchodnej úrovni prostredníctvom účastníckych metalických, ale aj optických vedení a naďalej si chce udržať svoju pozíciu. Z argumentácie spoločnosti ST, a.s. je evidentné, že využíva všetky možnosti, aby zabránila potenciálnym poskytovateľom služieb využívať jej vybudovanú infraštruktúru, pretože zisk z predaja veľkoobchodnej služby by mohol

byť nižší, ako zisk z predaja hlasových a širokopásmových služieb na maloobchodnej úrovni.

Pripomienka k bodu 21. – neakceptovaná

22.II. 2. Významný podnik – vyhodnotenie kritérií (s. 50-69)

Návrh ST:

ST navrhuje podstatne preformulovať celú túto stať ST v súlade s reálnou situáciou na tomto relevantnom trhu v súlade s predchádzajúcimi pripomienkami a vyjadreniami ST.

Stanovisko úradu k bodu 22.

Jednotlivé kritériá, ktoré sú vyhodnotené v analýze – existencia technologicky podmienených výhod, zodpovedajúca vyjednávacía sila na strane dopytu, miera diverzifikácie služieb, existencia potenciálnej konkurencie, prekážky vstupu na relevantný trh a súčasný stav súťaže boli vyhodnotené na základe získaných informácií, doručených údajov, vlastných údajov získaných zo zberu dát. Všetky informácie a údaje boli vyhodnotené objektívne. Úrad v analýze uviedol všetky v súčasnosti existujúce maloobchodné služby, ktoré sú poskytované koncovým užívateľom prostredníctvom optických sietí, sietí CATV, FWA bezdrôtových technológií, WIFI sietí, satelitu, PLC a prenajatých okruhov, ale aj mobilných prístupových sietí a následne každú porovnal so službou xDSL poskytovanou spoločnosťou ST, a.s. Úrad pri vyhodnotení kritérií použil dostupné aktuálne údaje a informácie. Najpodstatnejším faktom vyhodnotenia súťaže na analyzovanom relevantnom trhu č. 4 je skutočnosť, že od vydania rozhodnutia úradu č. 63/01/2005 z 14.06.2005, ktorým bola spoločnosť ST, a.s. určená za významný podnik pri poskytovaní služieb uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu a bola jej, okrem povinnosti transparentnosti, nediskriminácie a oddelenej evidencie, uložená aj povinnosť prístupu, spoločnosť ST, a.s. uzatvorila zmluvu o prístupe len s jediným podnikom. Závery tejto analýzy v plnom rozsahu podporujú správnosť vyhodnotených kritérií.

Pripomienka k bodu 22. – neakceptovaná

23.III.1 Závery opakovanej analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, bod 1. (s. 70)

„Spoločnosť ST, a.s. vlastní takú časť infraštruktúry pevných sietí, ktorá pokrýva najväčšiu časť územia Slovenskej republiky a bude aj naďalej kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry analyzovaného trhu. Úrad do ďalšieho kola analýzy nepredpokladá rozšírenie optických sietí vo väčšom rozsahu.“

Návrh ST:

Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Spoločnosť ST, a.s. nevlastní takú časť infraštruktúry pevných sietí, ktorá pokrýva najväčšiu časť územia Slovenskej republiky a nebude kontrolovať

rozhodujúcu časť infraštruktúry analyzovaného trhu ani v budúcnosti. Úrad do ďalšieho kola analýzy nepredpokladá rozšírenie optických sietí vo väčšom rozsahu.

Stanovisko úradu k bodu 23.

Úrad nemá také podklady, ktoré by svedčili o opaku a na základe ktorých by zmenil záver uvedený v bode 1. Tento záver vyplynul z vyhodnotenia kritéria veľkosť podnikov, ktorého súčasťou sú aj grafické zobrazenia jednotlivých fixných maloobchodných širokopásmových prístupov na území Slovenska k 30.06.2011 a pokrytie optickou sieťou najväčších slovenských podnikov tiež k 30.06.2011. Záver teda plne korešponduje s podielom spoločnosti ST, a.s. uvedenom na jednoduchom grafickom obrázku.

Pripomienka k bodu 23. - neakceptovaná

24.III.1 Závěry opakovanej analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, bod 2. (s. 70)

„Spoločnosť ST, a.s. je vlastníkom a prevádzkovateľom najrozsiahlejšej a ťažko duplikovateľnej infraštruktúry. Úrad predpokladá, že prístupová sieť spoločnosti ST, a. s. zostane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou v časovom horizonte 3 rokov.“

Návrh ST:

Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Spoločnosť ST, a.s. nie je vlastníkom a prevádzkovateľom najrozsiahlejšej a ťažko duplikovateľnej infraštruktúry. Úrad nepredpokladá, že prístupová sieť spoločnosti ST, a. s. sa stane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou v časovom horizonte 3 rokov.“

Stanovisko úradu k bodu 24.

Stanovisko úradu je totožné ako je uvedené k bodu 21.vyššie.

Pripomienka k bodu 24. – neakceptovaná

25.III.1 Závěry opakovanej analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, bod 3. (s. 70)

„Väčší, ale aj menší a lokálni operátori postupne budujú optickú infraštruktúru.“

Návrh ST:

Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Väčší, ale aj menší a lokálni operátori budujú optickú infraštruktúru, pričom optická infraštruktúra viacerých operátorov sa v podstatnom rozsahu prekrýva a títo operátori spolu efektívne súťažia.“

Stanovisko úradu k bodu 25.

Úrad nesúhlasí s návrhom spoločnosti ST, a.s. o efektívnej súťaži lokálnych operátorov s vybudovanou optickou infraštruktúrou. Práve nefunkčnosť veľkoobchodného prístupu k historicky vybudovanej sieti, alebo presnejšie cenové podmienky pre zabezpečenie uvoľneného prístupu k metalickej sieti zo strany ST, a.s. donútili aj lokálnych hráčov, aby radšej začali vo vybraných oblastiach budovať svoje vlastné lokálne optické siete aj napriek tomu, že kapitálové náklady a súčasne časová náročnosť sú najvyššie pri budovaní optickej siete. Návrh spoločnosti ST, a.s. považuje úrad za neopodstatnený. Tvrdenie, že budovaná optická infraštruktúra sa v určitom rozsahu prekrýva je irelevantné vo vzťahu k záverom opakovanej analýzy.

Pripomienka k bodu 25. - neakceptovaná

26.III.1 Závery opakovanej analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, bod 4. (s. 70)

„Infraštruktúra xDSL prevádzkovaná spoločnosťou ST, a.s. v kombinácii s modernou optickou infraštruktúrou predstavujú technologickú výhodu na predmetnom trhu.“

Návrh ST:

Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Infraštruktúra xDSL prevádzkovaná spoločnosťou ST, a.s. v kombinácii s modernou optickou infraštruktúrou sú minoritné a nepredstavujú technologickú výhodu na predmetnom trhu.“

Stanovisko úradu k bodu 26.

Aj napriek tomu, že sa v súčasnosti budujú nové siete takmer výlučne ako optické, metalické siete stále plnia a budú ešte desiatky rokov plniť svoju funkciu. Moderné technológie umožňujú aj cez metalické siete prenášať dostatočné prenosové kapacity. Prenosy cez metalické vedenia sú v súčasnosti stále z hľadiska spoľahlivosti a nízkeho oneskorenia kvalitnejšie, ako napr. cez bezdrôtové siete. Podľa zistení úradu nie je možné existujúce metalické vedenia “zahodiť” a v krátkej dobe nahradiť optickou sieťou. Aj v prípade obrovských investícií by úplná náhrada metalických vedení trvala roky až desaťročia a stále by sa našli lokality, kde by ponechanie metalickej siete bolo efektívnejšie.

Pri zohľadnení súčasného stavu rozvoja technológií, úrad reálne očakáva, že metalická sieť stále zostane čiastočne prevádzkovaná a optická sieť sa nevybuduje v rozsahu plnej náhrady metalickej prístupovej siete. Úrad predpokladá, že prevažujúcou naďalej zostane metalická sieť a optická sieť sa bude budovať hlavne v lokalitách, kde existuje dostatočná koncentrácia koncových účastníkov, ako predpoklad na pokrytie nákladov výstavby takejto siete.

Podľa názoru úradu by podnik konal neefektívne, ak by budoval optickú prístupovú sieť do lokality, kde náklady na výstavbu sú vysoké a existujúca metalická sieť dostatočne pokrýva komunikačné potreby v tejto oblasti. Na základe uvedených faktov úrad konštatuje, že paralelná prevádzka oboch typov sietí zostane na území Slovenskej republiky určite dlhšiu dobu, a to práve z dôvodu efektivity. Výstavba nových sietí viaže vysoké investičné náklady s dlhodobou návratnosťou, zatiaľ čo prevádzka existujúcej siete, aj keď s horšími technickými parametrami, je stále v mnohých prípadoch lacnejšia.

Úrad trvá na svojom závere o existencii technologicky podmienených výhod. Tieto vyplývajú z veľkosti podniku, existencie rozsiahlej a ťažko duplikovateľnej infraštruktúry, stavu súťaže, ako aj z ďalších skutočností uvedených v rámci vyhodnotenia kritérií. V Slovenskej republike je síce prítomný veľký počet konkurentov na súvisiacom maloobchodnom trhu, títo však boli zahrnutí do daného relevantného trhu len na základe zahrnutia ich vlastných veľkoobchodných dodávok (tzv. self-supply). Takmer všetci konkurenti disponujú vlastnou infraštruktúrou menšieho rozsahu a táto je neporovnateľná s infraštruktúrou spoločnosti ST, a.s. Podľa názoru úradu, práve v prípade týchto roztrieštených alternatívnych infraštruktúr s malým pokrytím, je veľmi ťažké hovoriť o existencii určitých technologicky podmienených výhod.

Pripomienka k bodu 26. - neakceptovaná

27.III.1 Závery opakovanej analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, bod 5. (s. 70)

„Vzhľadom k tomu že koncom marca 2009 iba jeden podnik podpísal so spoločnosťou ST, a.s. rámcovú zmluvu o prístupe k účastníckemu vedeniu, vyjednávací sila podnikov na predmetnom trhu bola slabá.“

Návrh ST:

Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Vyjednávací sila podnikov na predmetnom trhu bola veľmi silná. Všetky podniky na Slovensku disponujú aj infraštruktúrou, ktorá je nezávislá od ST.“

Stanovisko úradu k bodu 27.

Spoločnosť ST, a.s. podľa už citovaného rozhodnutia úradu (o určení za významný podnik a uloženia povinností) na základe uloženej povinnosti transparentnosti zverejnila referenčnú ponuku na prístup k účastníckemu metalickému vedeniu (ďalej aj „RUO“) v roku 2005. Následne šesť podnikov prejavilo záujem a začalo rokovania o prístupe so spoločnosťou ST, a.s. Päť podnikov podpísalo dohodu o ochrane dôverných informácií a skutočností tvoriacich obchodné tajomstvo, ale rokovania boli úplne prerušené. Spoločnosť ST, a.s. síce uvádzala, že dôvodom prerušenia rokovaní bolo to, že „podniky boli zaneprázdnené zavádzaním prepojenia sietí do praxe a nemali kapacity na realizovanie ďalšieho náročného procesu.“ a že „očakávaná týchto podnikov boli spojené s novými veľkoobchodnými produktmi spoločnosti ST, a.s. a regulačnými opatreniami uloženými na iných relevantných trhoch (najmä na trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu)“. Na druhej strane úrad zisťoval, prečo týchto päť podnikov prerušilo rokovania. Tieto uviedli, že ich vyjednávací pozícia voči spoločnosti ST, a.s. bola veľmi slabá až nulová. Pre každý podnik bola najdôležitejšou a rozhodujúcou otázkou cena za prístup k účastníckemu vedeniu, predovšetkým cena za prístup k infraštruktúre vrátane stavieb, priestorov a častí vedení sietí (ďalej len „zriadenie kolokačného priestoru, resp. miesta“). A práve táto bola pre každý podnik vysoká a demotivačná. V rokovaníach o prístupe k účastníckemu vedeniu so spoločnosťou ST, a.s. pokračoval len jediný podnik a to spoločnosť GTS Slovakia, a.s. Rokovania prebiehali už počas roka 2007 a pokračovali aj v roku 2008. Po úspešnom ukončení rokovaní bola medzi spoločnosťou ST, a.s. a GTS Slovakia, a.s. podpísaná rámcová zmluva a to až

koncom marca 2009 s účinnosťou od 9. mája 2009. Zmeny dohodnuté v rámci bilaterálnych rokovaní boli premietnuté aj do referenčnej ponuky na prístup k účastníckemu vedeniu.

Úrad oslovil významnejšie podniky poskytujúce hlasové a širokopásmové služby a zisťoval, či by mali aj v súčasnosti záujem o prístup k účastníckemu metalickému vedeniu v prípade, že cena kolokácie by bola regulovaná úradom a teda nákladovo orientovaná. Podľa odpovedí od oslovených podnikov úrad zistil, že nie každý podnik by mal záujem o poskytovanie služieb na báze uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu. Dôvodom boli hlavne technické parametre účastníckych vedení. Niektoré z oslovených podnikov ale uviedli, že v prípade ak by cena za vybudovanie kolokačného priestoru, resp. miesta bola regulovaná, pravdepodobne by zvažovali aj túto možnosť prístupu na poskytovanie širokopásmových dátových a hlasových služieb.

V nadväznosti na uvedené skutočnosti a definíciu trhu úrad nemôže súhlasiť s návrhom spoločnosti ST, a.s. ani v tomto bode.

Pripomienka v bode 27. – neakceptovaná

28.III.1 Závery opakovanej analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, bod 8 (s. 70)

„Pri vstupe na veľkoobchodný trh č. 4 existujú bariéry a tieto sú významné.“

Návrh ST:

Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Pri vstupe na veľkoobchodný trh č. 4 neexistujú bariéry vstupu, ktoré sú významné.“

Stanovisko úradu k bodu 28.

Všetky v analýze vymenované ekonomické, časové, technické a strategické bariéry sú na tomto trhu prítomné a tomu zodpovedá aj situácia na veľkoobchodnom trhu č. 4. Návrh spoločnosti je opäť zavádzajúci a nepravdivý. Spoločnosť GTS Slovakia, a.s., ako jediná na Slovensku so spoločnosťou ST, a.s. uzatvorila zmluvu o prístupe k účastníckemu vedeniu. Vzhľadom na vysoké náklady na zriadenie a prevádzku kolokačných miest a vedení, je prístup k účastníckym vedeniam v súčasnosti používaný iba pre poskytovanie služieb pre veľkých a stredne veľkých nebytových zákazníkov a je teda obmedzená možnosť poskytovania služieb pre domácnosti prostredníctvom účastníckych vedení. Spoločnosť GTS Slovakia, a.s. pokrýva iba oblasti s koncentráciou cieľovej zákazníckej skupiny nebytových zákazníkov a z geografického hľadiska oblasti, ktoré nie je možné alebo ekonomicky výhodné pokryť optickou prístupovou infraštruktúrou alebo bezdrôtovými prístupmi – typicky sa jedná o centrá miest. Aj napriek tomu, že metalická infraštruktúra spoločnosti ST, a.s. je staršia, spoločnosť GTS Slovakia, a.s. použitou technológiou SHDSL.bis zvýšila rýchlosť širokopásmového prístupu a táto rýchlosť sa približuje parametrom optickej siete.

Pripomienka v bode 28. – neakceptovaná

29.III.1 Závěry opakovanéj analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, bod 10 (s. 70)

„Súťaž na veľkoobchodnom trhu č. 4 neexistuje.“

Návrh ST:

Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne „Na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 4 existuje efektívna hospodárska súťaž o čom svedčí množstvo navzájom si konkurujúcich infraštruktúr s veľmi nízkou úrovňou cien.“

Stanovisko úradu k bodu 29.

Návrh spoločnosti ST, a.s. je zavádzajúci a nezodpovedá skutočnej situácii na predmetnom veľkoobchodnom trhu. Rovnako aj odôvodnenie, že spoločnosť ST, a.s. predložila „jasné a presvedčivé dôkazy o úrovni súťaže založenej na infraštruktúre“ sú zavádzajúce a odôvodnenie prioritne ignoruje definíciu veľkoobchodného trhu. Dôkazy o silnej konkurencii na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu, ktoré vychádzajú z primárneho prieskumu [REDAKOVANÉ] úrad nepovažuje za dostatočné, pretože boli urobené len na obmedzenej vzorke respondentov. Úrad vykonáva pravidelný polročný zber dát a údaje uvádzané v analýze sú získané od úplnej vzorky 685 aktívnych operátorov, ktorí uviedli reálne údaje tak o technológiách, ako aj o pokrytí, počte koncových užívateľov a pod.

Pripomienky k bodu 29. – neakceptované

30.III.1 Závěry opakovanéj analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 (s. 70, posledný odsek)

„Zo záverov analýzy, ktoré vychádzajú z vyhodnotenia jednotlivých kritérií vyplynulo, že spoločnosť ST, a.s. má významné postavenie na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 4. Spoločnosť ST, a.s. je jedinou spoločnosťou poskytujúcou veľkoobchodný prístup k účastníckemu vedeniu. ....Vyhodnotením uvedených kritérií dospel Úrad k záveru, že na veľkoobchodnom trhu č. 5 sa situácia nezmenila a spoločnosť ST, a.s. si udržala postavenie významného podniku.“

Návrh ST:

Navrhujeme príslušné vyjadrenie preformulovať nasledovne: „Zo záverov analýzy, ktoré vychádzajú z vyhodnotenia jednotlivých kritérií vyplynulo, že spoločnosť ST, a.s. nemá významné postavenie na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 4. Spoločnosť ST, a.s. je síce jedinou spoločnosťou poskytujúcou veľkoobchodný prístup k účastníckemu vedeniu, ale napriek najnižším cenám za prenájom uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu v celej EU je o túto službu na Slovensku minimálny záujem. Spoločnosť GTS, jediný odberateľ uvoľneného prístupu k účastníckym vedeniam od ST túto službu navyše nevyužíva na poskytovanie maloobchodných hlasových alebo širokopásmových služieb. Na poskytovanie týchto maloobchodných služieb využívajú všetky ostatné podniky na relevantných trhoch iné alternatívy ... Vyhodnotením uvedených kritérií dospel Úrad k záveru, že na veľkoobchodnom trhu č. 4 sa situácia zmenila a spoločnosť ST, a.s. stratila postavenie významného podniku.“

Stanovisko úradu k bodu 30.

Úrad riadne zdôvodnil každý návrh spoločnosti ST, a.s. týkajúci sa vyhodnotenia kritérií a aj jednotlivo každý bod zo sumarizovaných záverov vykonaných po vyhodnotení kritérií. Úrad neakceptoval ani jednu pripomienku navrhovanú spoločnosťou ST, a.s., preto nemá dôvod zmeniť svoju formuláciu. Úrad vykonáva pravidelný polročný zber dát a údaje uvádzané v analýze sú získané od úplnej vzorky 685 aktívnych operátorov. Výsledky analýzy sú objektívne spracované a preto úrad nemôže akceptovať výsledky prieskumu, ktorý bol vykonaný len na obmedzenom počte vybraných respondentov.

Pripomienka k bodu 30. – neakceptovaná

31.III.2.2 Návrh povinností podľa § 18 až 24 a § 27 zákona (s. 76 a 83 a nadväzujúce odôvodnenie na s. 84 až 99 analýzy)

Návrh ST:

ST navrhuje úradu, aby vypustil všetky navrhované povinnosti a súvisiace odôvodnenie, a to najmä pokiaľ ide o fyzický prístup na optickej sieti ST.

Stanovisko úradu k bodu č. 31.

Zahrnutie technológie FTTx úrad riadne odôvodnil do vymedzenia relevantného trhu v časti I.1.4.1 písm. A) a B) analýzy. Úrad zdôrazňuje, že pri vyhodnocovaní existencie podniku s významným vplyvom na relevantnom trhu sa neposudzujú jednotlivé technológie samostatne, ale posudzuje sa možnosť existencie významného podniku medzi všetkými podnikmi prítomnými na predmetnom relevantnom trhu. Spoločnosť ST, a.s. disponuje na danom trhu možnosťou poskytovať prístup prostredníctvom technológie xDSL, ako aj FTTx a trhovú podiel je jedným z kritérií, na základe ktorých úrad dospel k záveru, že spoločnosť ST, a.s. na tomto trhu je významným podnikom.

Argumentácia spoločnosti ST, a.s., že budovaná infraštruktúra sa v určitom rozsahu prekrýva je irelevantná vo vzťahu k záverom analýzy predmetného trhu.

Úrad dospel k záveru, že jediným reálnym vlastníkom infraštruktúry, ktorá nie je jednoducho duplikovateľná a bez prístupu k nej by došlo, alebo mohlo dôjsť k obmedzovaniu súťaže, je spoločnosť ST, a.s. Prístupová sieť spoločnosti ST, a.s. v rámci daného relevantného trhu je tvorená metalickou a optickou infraštruktúrou. Z toho dôvodu úrad odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s. o rozporupnosti súvislostí uvedených v návrhu opatrenia ohľadom vlastníctva infraštruktúry.

Článok 22 Odporúčania Komisie o prístupe k sieťam budúcej generácie z 20. septembra 2010 hovorí o relevantnom trhu č. 4. Pokiaľ ide o geografické odlišnosti a existenciu oblastí s výskytom viacerých alternatívnych infraštruktúr, úrad tieto skutočnosti dôkladne a veľmi podrobne zmapoval a to v analýze veľkoobchodného trhu č. 5, v časti 2.6. Prítomnosť vysoko konkurenčných alternatívnych infraštruktúr pri poskytovaní širokopásmového prístupu na maloobchodnej úrovni bola zistená celkom v 22 mestách Slovenskej republiky (z celkového počtu miest 138), v ktorých žije 16,45 % obyvateľov Slovenskej republiky. Geografickým zúžením trhu širokopásmového prístupu by úrad predovšetkým eliminoval existujúce konkurenčné prostredie vytvorené vďaka malým alternatívnym poskytovateľom, ktorí ovplyvňujú

cenovú úroveň širokopásmových prístupov nie len v samotnej lokalite ich pôsobenia. Vyššie uvedené fakty opodstatňujú národné územné vymedzenie relevantného trhu. V analýze veľkoobchodného trhu č. 5, konkrétne v časti 3.2.2 úrad konštatoval, že spoločnosť ST, a.s. neohrozuje žiadna konkurenčná alternatívna infraštruktúra v 68 mestách Slovenska z celkového počtu 138 miest. Toto konštatovanie dokazuje irelevantnosť a účelovosť tvrdenia spoločnosti ST, a.s. „o veľkej miere konkurencie takmer vo všetkých mestách“. Je evidentné, že **takmer v polovici väčších miest Slovenska nie je dostupný žiadny konkurent**, takmer v polovici väčších miest Slovenskej republiky **pôsobí iba spoločnosť ST, a.s.** Uvedené sa opiera o skutočné údaje získané od poskytovateľov širokopásmových služieb na základe pravidelných zberov údajov o geografickej segmentácii jednotlivých širokopásmových prístupov naprieč územím Slovenskej republiky. Tvrdenie spoločnosti ST, a.s. úrad považuje za nepravdivé a účelové, pretože sa opiera len o prieskumy vybraných poskytovateľov na základe verejne dostupných údajov o dostupnosti alternatívnych infraštruktúr.

Konečným cieľom akéhokoľvek regulačného zásahu ex ante je zabezpečiť výhody pre koncových užívateľov pomocou zabezpečenia konkurencieschopnosti maloobchodných služieb na dlhodobu udržateľnom základe. Cieľom úradu pri navrhnutých povinnostiach tak na metalickej, ako aj optickej prístupovej sieti je zabezpečiť prístup k infraštruktúre významného podniku, t.j. spoločnosti ST, a.s., pretože ak ľubovoľný podnik, ktorý nemá vybudovanú vlastnú prístupovú sieť a má záujem vstúpiť na spodný trh hlasových a/alebo širokopásmových služieb, tak jednou z možností ako to realizovať, je odoberanie prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu resp. k optickej prístupovej sieti od spoločnosti ST, a.s. Predaj služby z vrchného trhu (veľkoobchodný fyzický prístup k infraštruktúre na pevnom mieste) zabezpečuje a spôsobuje zvýšenie konkurencie na spodných maloobchodných trhoch tak hlasových, ako aj širokopásmových služieb. V ekonomickom záujme vertikálne integrovaného podniku môže byť snaha všetkými možnými prostriedkami zabrániť vstupu ľubovoľných podnikov na spodné trhy, pretože zisk z predaja veľkoobchodnej služby by bol pre neho nižší, ako zisk z predaja maloobchodných služieb (na spodných maloobchodných trhoch). V záujme zabezpečenia rovnocenných podmienok medzi vstupujúcimi podnikmi a významným podnikom je preto nevyhnutné, aby bol tento prístup poskytovaný za úplne rovnocenných podmienok. Z tohto dôvodu musí významný podnik ostatným podnikom poskytnúť všetky potrebné informácie o charakteristikách infraštruktúry a uplatňovať rovnaké postupy pri objednávaní a poskytovaní služieb fyzického prístupu, ako ich poskytuje svojej vlastnej maloobchodnej úrovni, čiže svojej vlastnej maloobchodnej vetve.

Pripomienka k bodu 31. – neakceptovaná

32.III.2.2 Návrh povinností podľa § 18 až 24 a § 27 zákona (s. 73)

Návrh ST:

ST Navrhuje zmeniť názov state nasledovne: „Návrh povinností podľa § 19 až 23 zákona“

Pripomienka k bodu 32. - akceptovaná

33. Bod I., 1., písm. a) až e)

„I. povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 22 zákona. Spoločnosť ST, a.s. je povinná:

1. poskytovať tretím osobám:

- a) úplný a spoločný uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu, ktorý umožňuje využiť celé frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru alebo iba časť tohto frekvenčného spektra a to v mieste hlavného rozvádzača,*
- b) úplný a spoločný uvoľnený prístup k úseku účastníckeho metalického vedenia, ktorý umožňuje využiť celé frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru alebo iba časť tohto frekvenčného spektra, a to v mieste špecifikovaného prístupového bodu účastníckeho vedenia,*
- c) úplný uvoľnený prístup k optickému vedeniu typu bod - multibod v metropolitnom prístupovom bode (MPoP) na optickom rozvádzači (ODF) vrátane stanovenia podmienok pre prístup k optickému vedeniu (OLT) tak, aby bol zabezpečený prístup v rozsahu od rozhrania služieb až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa, pre poskytovanie služieb formou virtuálneho lokálneho uvoľneného prístupu (VULA),*
- d) úplný uvoľnený prístup k optickému vláknu typu bod - bod v metropolitnom prístupovom bode (MPoP) na optickom rozvádzači (ODF) tak, aby bol zabezpečený prístup od rozhrania na optickom rozvádzači (ODF) až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa,*
- e) prístup ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknutie optických káblov v prípade existujúcej voľnej kapacity,...*

Návrh ST:

ST navrhuje vypustiť slovo „najmä“ v úvodnej vete.

ST navrhuje zmeniť písm. a) a b) takto:

„I. povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 22 zákona. Spoločnosť ST, a.s. je povinná:

1. poskytovať tretím osobám:

- a) úplný a spoločný uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu, ktorý umožňuje využiť celé frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru alebo iba časť tohto frekvenčného spektra, ktoré sa nepoužíva na telefónnu službu, pričom hovorové pásmo frekvenčného spektra zostáva aj naďalej k dispozícii podniku s významným vplyvom na relevantnom trhu, a to v mieste hlavného rozvádzača,*
- b) úplný a spoločný uvoľnený prístup k úseku účastníckeho metalického vedenia, ktorý umožňuje využiť celé frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru alebo iba časť tohto frekvenčného spektra, , ktoré sa nepoužíva na telefónnu službu, pričom hovorové pásmo frekvenčného spektra zostáva aj naďalej k dispozícii podniku s významným vplyvom na relevantnom trhu, a to v mieste špecifikovaného prístupového bodu účastníckeho vedenia.“*

ST navrhuje vypustiť písm. c) až e).

Stanovisko úradu k bodu 33.

*Úrad súhlasí s návrhom spoločnosti ST, a.s., že slovíčko „najmä“ indikuje, že nejde o uzatvorený výpočet povinností prístupu. Rovnako úrad v súlade s návrhom **doplnil** do povinnosti prístupu týkajúcej sa prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu spresnenie využitia účastníckeho metalického vedenia resp. jeho úseku.*

Záver analyzy úrad urobil na základe objektívneho vyhodnotenia jednotlivých kritérií, z ktorých vyplynulo, že na tomto trhu neexistuje súťaž a spoločnosť ST, a.s. je jediným podnikom poskytujúcim veľkoobchodný prístup k účastníckemu metalickému a optickému vedeniu.

Pri ukladaní povinností prístupu k optickej sieti uvedených v bode I.1. písm. c) až e) úrad vychádzal z Odporúčania Komisie o regulovanom prístupe k prístupovým sieťam novej generácie (NGA) z 20.9.2010 (ďalej len „Odporúčanie“). Pri ich návrhu úrad zohľadnil okrem iného recitály (1), (11), (13), (22), (25), (36) a články (12), (13), (15), (23) Odporúčania. Okrem menovaných recitálov a článkov úrad bral zreteľ na článok 22, v ktorom sa píše „Podľa zásad ustanovených v smernici 2002/19/ES by NRO v prípade, že operátor s významným vplyvom na trhu zavedie sieť FTTH, malí v zásade nariadiť povinné zabezpečenie uvoľneného prístupu k optickému vedeniu,“ a na článok 24, v ktorom sa uvádza, že „aktuálna referenčná ponuka uvoľneného prístupu k účastníckej prípojke (LLU) by sa mala čo najskôr doplniť, aby zahŕňala aj uvoľnený prístup k optickému vedeniu. V smernici 2002/19/ES prílohe II. sa uvádza minimálny zoznam podmienok, ktoré musia tvoriť súčasť referenčnej ponuky LLU a ktoré by sa mali mutatis mutandis uplatňovať pre uvoľnený prístup k optickému vedeniu. Referenčná ponuka by mala byť stanovená čo najskôr, v každom prípade nie neskôr ako šesť mesiacov potom, ako NRO uložil povinnosť zabezpečiť prístup.“ Pri uložení povinností z technického hľadiska úrad zohľadnil hlavne:

1. Kompletnú štruktúru siete NGA, nie len optické vedenia.
2. Schopnosť podniku plniť uložené povinnosti.
3. Pozíciu podniku na trhu vzhľadom na personálnu a technickú vybavenosť.

Pri ukladaní povinností prístupu k pasívnej a aktívnej optickej sieti spoločnosti ST, a.s. sa úrad zaoberal tak technickou uskutočniteľnosťou, ako aj nákladovou náročnosťou.

Technické podmienky zariadenia umožňujú 1Gbit/s a 10Gbit/s optické pripojenie na vstupné optické porty OLT. Prístup alternatívneho prevádzkovateľa sa realizuje spojovacím optickým káblom, ktorý spája vyhradené body optického rozvádzača prevádzkovateľa optickej prístupovej siete a vyhradené body optického rozvádzača alternatívneho prevádzkovateľa, umiestneného v kolokačnom mieste. Na vzájomné prepojenie sa používajú optické konektory.

V povinnosti podľa bodu I.1. písm. c) prístup k optickému vedeniu typu bod-multibod, je pri realizácii potrebné pripojiť optické vlákno alternatívneho operátora na ODF, vykonať príslušnú konfiguráciu OLT a zabezpečiť prípadnú možnosť kolokácie.

Technické riešenie je totožné s ST, a.s. ponúkanou službou Optic Partner. Regulácia pre samostatné optické vedenia je prostredníctvom VULA a je nastavená podľa Odporúčania a požiadavky Európskej komisie. Vyššie uvedené technické riešenia považuje úrad za technicky uskutočniteľné.

Podrobnosti o poskytovaní uvoľneného prístupu k optickému vedeniu by mali byť súčasťou referenčnej ponuky a navrhnuté tak, aby boli technicky uskutočniteľné a nákladovo primerané.

V povinnosti podľa bodu I.1. písm. d) prístup k optickému vedeniu typu bod-bod, je pri realizácii potrebné pripojiť optické vlákno alternatívneho operátora na ODF a zabezpečiť prípadnú možnosť kolokácie (napr. v priestoroch budovy zákazníka). Tieto požiadavky úrad považuje za technicky uskutočniteľné.

K časti odôvodnenia, v ktorej spoločnosť ST, a.s. uvádza, „že prístup k optickému vláknu tzn. bod-bod je krajne neefektívne a môže pôsobiť diskriminačne voči oprávneným poskytovateľom i užívateľom“ (vrátane časti, kde ST, a.s. argumentuje, že 5 voľných vlákien s najväčšou pravdepodobnosťou obsadí iba jeden oprávnený poskytovateľ) úrad uvádza nasledovné zdôvodnenie. V povinnosti prístupu podľa bodu I.1. písm. d) úrad konkrétne stanovil prístup: „...od rozhrania na optickom rozvádzači (ODF) až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa,...“. V príklade s 12 vláknovým káblom, ktorý ST, a.s. uvádza, ide o kábel medzi ODF a splitter-om v rámci infraštruktúry typu bod-multibod a nie o infraštruktúru typu bod-bod od rozhrania na optickom rozvádzači (ODF) až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa.

V prípade povinnosti d) ide o prístup k optickým vláknám podľa prezentácie ST, a.s. (prezentácia v priestoroch úradu uskutočnená dňa 9.12.2012): „Porovnanie metallickej a optickej infraštruktúry“ časti Topologické riešenie pre GPON A ETHERNET na veľkobchodnom trhu č. 4 – FTTB (fibre to the building)/ETH a vyjadrenia ST, a.s. zo dňa 22.12.2011 vo veci „Topológia optickej prístupovej siete – žiadosť o aktualizáciu informácií – odpoveď“ kde je uvedené:

1. Spoločnosť ST využíva pri poskytovaní širokopásmových služieb topologické riešenia FTTH (GPON) a FTTB (Active ethernet)
2. Spoločnosť ST, a.s. odhaduje, že pri svojich širokopásmových službách FTTH využíva približne na [ ] % a FTTB približne na [ ] %.

Vyššie uvedené vyjadrenia ST, a.s. sú v rozpore s vyjadrením ST, a.s. k povinnosti podľa bodu d) s tým že ide o prístup k optickým vláknám, ktorý je nezávislý na spôsobe ich prevádzkovania.

Pokiaľ ide o povinnosť prístupu ku káblovodom, úrad uvádza, že táto povinnosť bola uložená v súlade s článkami (13) a (14) Odporúčania. Navyše v článku (10) – Vymedzenie pojmov sú inžinierskou infraštruktúrou chápané „fyzické zariadenia účastníckeho vedenia zriadeného podnikom elektronických komunikácií na účely umiestnenia káblov účastníckych vedení, ako sú medené drôty, optické vlákna a koaxiálne káble. Bežne, nie však výhradne, ide o podzemné alebo nadzemné časti majetku, ako sú subkanály, káblovody, šachty a stožiare.“

Ďalej v článku (10) Odporúčania je definovaný aj pojem káblovod – „podzemná rúrka alebo vedenie používané na umiestnenie káblov (optických, medených alebo koaxiálnych), či transportných alebo prístupových sietí“ a pojem šachty – „otvory, obyčajne vybavené poklopom, cez ktoré majú osoby prístup do podzemného priestoru používaného na umiestnenie prístupového bodu pre zaistenie krížového prepojenia alebo vykonávania údržby na podzemných elektronických komunikačných kábloch.“

Ide teda o prístup k voľnej kapacite fyzickej sieťovej infraštruktúry na veľkoobchodnej úrovni trhu č. 4 určenej na výstavbu a rozšírenie optických a metalických prístupových sietí.

Po zohľadnení pripomienok spoločnosti ST, a.s. preto úrad znenie uloženej povinnosti prístupu v bode I.1. upravil nasledovne:

„I. povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách.

Spoločnosť ST, a.s. je povinná:

1. *poskytovať tretím osobám:*

a) *úplný a spoločný uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu, ktorý umožňuje využiť celé frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru alebo iba časť tohto frekvenčného spektra, ktorá sa nepoužíva na telefónnu službu, pričom hovorové pásmo frekvenčného spektra zostáva aj naďalej k dispozícii spoločnosti ST, a.s. a to v mieste hlavného rozvádzača,*

b) *úplný a spoločný uvoľnený prístup k úseku účastníckeho metalického vedenia, ktorý umožňuje využiť celé frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru alebo iba časť tohto frekvenčného spektra, ktorá sa nepoužíva na telefónnu službu, pričom hovorové pásmo frekvenčného spektra zostáva aj naďalej k dispozícii spoločnosti ST, a.s. a to v mieste špecifikovaného prístupového bodu účastníckeho vedenia,*

c) *úplný uvoľnený prístup k optickému vedeniu typu bod – multibod v metropolitnom prístupovom bode (MPoP) na optickom rozvádzači (ODF) vrátane podmienok pre prístup k ukončeniu optickej linky (OLT) tak, aby bol zabezpečený prístup v rozsahu od rozhrania služieb až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa, pre poskytovanie služieb formou virtuálneho lokálneho uvoľneného prístupu (VULA),*

d) *úplný uvoľnený prístup k optickému vláknu typu bod – bod v metropolitnom prístupovom bode (MPoP) na optickom rozvádzači (ODF) tak, aby bol zabezpečený prístup od rozhrania na optickom rozvádzači (ODF) až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa,*

e) *prístup ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknutie optických káblov v prípade existujúcej voľnej kapacity,*

Pripomienky k bodu 33 – čiastočne akceptované, úrad vypustil slovíčko „najmä“ a v písm. a) a b) doplnil navrhovaný text

34. Bod I., 2

„2. poskytovať služby uvedené v podods. 1. definované v písm. a) až e) za veľkoobchodných podmienok na ďalší predaj tretími osobami, ...“

Návrh ST:

ST navrhuje nahradiť vo vyššie uvedenom texte slová „a) až e)“ slovami „a) a b)“.

Stanovisko úradu k bodu 34.

Stanovisko úradu je rovnaké ako k bodu 33.

Pripomienka k bodu 34. – neakceptovaná

35. Bod I., 3

“3. nezrušiť už poskytnutý prístup uvedený v podods. 1. písm. a) až e) bez zákonných dôvodov,”

Návrh ST:

ST navrhuje nahradiť vo vyššie uvedenom texte slová „a) až e)“ slovami „a) a b)“ a text „bez zákonných dôvodov“ nahradiť textom „ak nesplní podmienky ustanovené právnym predpisom alebo rozhodnutím“.

Stanovisko úradu k bodu 35.

K vypusteniu povinnosti prístupu k optickej sieti (v návrhu uvedený bod I.1. písm. c) až e) sa úrad vyjadril v stanovisku k bodu 33. Ohľadne uloženia povinnosti uvedenej v bode I. 3. – nezrušiť už poskytnutý prístup „bez zákonných dôvodov“ úrad uvádza, že zákonné dôvody sú v chápaní úradu aj dôvody určené v rozhodnutí vydanom podľa zákona o elektronických komunikáciách, pretože tento zákon ustanovuje aké rozhodnutie a kedy úrad musí (resp. môže) vydať a čoho sa toto rozhodnutie musí (môže) týkať. Zákonný dôvod je teda aj zrušenie poskytnutého prístupu na základe rozhodnutia, ak takúto možnosť zákon o elektronických komunikáciách ustanovuje.

Pripomienka k bodu 35. – neakceptovaná

36. Bod I., 4

“4. viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o prístup k účastníckemu metalickému vedeniu, optickému vedeniu, alebo káblovodom,

Návrh ST:

ST navrhuje text zmeniť takto: „viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o prístup podľa podods. 1. písm. a) a b)“.

Stanovisko úradu k bodu 36.

Totožné so stanoviskom uvedeným k bodu 33.

Pripomienka k bodu 36. - neakceptovaná

37. Bod I., 5

“5. zabezpečiť otvorený prístup k rozhraniam, protokolom a kódovacím zariadeniam, ktoré sú potrebné na prevádzkyschopnosť služieb,”

Návrh ST:

ST navrhuje text zmeniť takto: „pri poskytovaní služieb prístupu podľa podods. 1. písm. a) a b) zabezpečiť otvorený prístup k rozhraniam, protokolom a kódovacím zariadeniam, ktoré sú potrebné na interoperabilitu služieb“.

Stanovisko úradu k bodu 37.

Text povinnosti korešponduje s textom v platnom zákone o elektronických komunikáciách, preto úrad akceptuje túto pripomienku. Pokiaľ ide o vypustenie služieb prístupu uvedených v bode I.1. písm. c) až e) a ponechanie len písm. a) a b), s týmto návrhom úrad nesúhlasí a zdôvodnenie je uvedené v stanovisku úradu k bodu 33.

Pripomienka k bodu 37. – čiastočne akceptovaná a to len výraz interoperabilita

38. Bod I., 6

“6. umožniť spoločné používanie infraštruktúry, vrátane stavieb, priestorov a časti vedení, ktoré súvisia s poskytovaním služieb prístupu,“

Návrh ST:

ST navrhuje text zmeniť takto: „umožniť spoločné používanie infraštruktúry, vrátane stavieb, priestorov a časti vedení, ktoré súvisia s poskytovaním služieb prístupu v podods. 1. písm. a) a b)“.

Stanovisko úradu k bodu 38.

Stanovisko úradu je totožné so stanoviskom uvedeným k bodu 33.

Pripomienka k bodu 38. – neakceptovaná

39. Bod I., 7

“7. poskytnúť špecifikované služby potrebné na prevádzkyschopnosť služieb medzi koncovými užívateľmi, vrátane poskytnutia zariadení pre služby inteligentných sietí,“

Návrh ST:

ST navrhuje text zmeniť takto: „pri poskytovaní služieb prístupu podľa podods. 1. písm. a) a b) poskytnúť špecifikované služby potrebné na interoperabilitu služieb medzi koncovými užívateľmi, vrátane poskytnutia zariadení pre služby inteligentných sietí,“.

Stanovisko úradu k bodu 39.

Požiadavka zmeniť výraz „prevádzkyschopnosť“ na „interoperabilita“ je v súlade so znením povinnosti v zákone o elektronických komunikáciách. Úrad nesúhlasí, aby povinnosť bola zúžená len na služby prístupu podľa podods. 1. písm. a) a b). Stanovisko úradu je totožné so stanoviskom uvedeným k bodu 33.

Pripomienka k bodu 39. – akceptovaný len výraz interoperabilita

40. Bod II., 1 a 2

“ 1. zverejniť na svojej verejne dostupnej internetovej stránke referenčnú ponuku na fyzický prístup k infraštruktúre prostredníctvom metalickej siete a na fyzický prístup k infraštruktúre prostredníctvom optickej siete a predložiť ju úradu v písomnej aj v elektronickej forme najneskôr do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia o určení za významný podnik a uložení povinností. Referenčná ponuka na fyzický prístup musí byť dostatočne štruktúrovaná minimálne v rozsahu stanovenom v Minimálnom zozname položiek uvedenom nižšie a musí obsahovať podmienky pre prístup k určitým sieťovým prostriedkom uvedeným v ods. I. pododsek 1. písm. a) až e),

“2. zverejniť v referenčnej ponuke na fyzický prístup všetky špecifické informácie týkajúce sa zariadenia, poskytovania a používania fyzického prístupu k infraštruktúre, najmä účtovné informácie, technické podmienky prístupu a využívania metalických a optických vedení, informácie o vlastnostiach a topológii siete, opis jednotlivých položiek, súvisiace lehoty, základnú štandardnú cieľovú úroveň bez dodatočných poplatkov, výšku sankcií a zmluvných pokút za nedodržanie stanovenej úrovne a lehôt, akékoľvek podmienky obmedzujúce fyzický prístup a jeho používanie a ďalšie zmluvné podmienky dodávania a používania služby fyzického prístupu k metalickej a optickej infraštruktúre, vrátane cenových podmienok fyzického prístupu, informácií o miestach fyzického prístupu, rozvodných skríň a rozvádzačov, informácie o umiestnení káblovodov a voľnej kapacite v káblovodoch a pod. v súlade s Minimálnym zoznamom položiek referenčnej ponuky na veľkoobchodný fyzický prístup, ktorý je súčasťou tohto výroku rozhodnutia,“

Návrh ST:

ST navrhuje text bodu I., 1. zmeniť takto:

„1. zverejniť na svojej verejne dostupnej internetovej stránke referenčnú ponuku na fyzický prístup k infraštruktúre prostredníctvom metalickej siete najneskôr do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia o určení za významný podnik a uložení povinností. Referenčná ponuka na fyzický prístup musí byť dostatočne štruktúrovaná a musí obsahovať tieto podmienky pre prístup k určitým sieťovým prostriedkom uvedeným v ods. I. pododsek 1. písm. a) až b) určené v súlade s Minimálneho zoznamu položiek referenčnej ponuky na veľkoobchodný prístup k sieťovej infraštruktúre na pevnom mieste podľa Prílohy č. 1 zákona o elektronických komunikáciách (ďalej „Minimálny súbor položiek referenčnej ponuky“):

A. Podmienky uvoľneného prístupu k infraštruktúre

1. Sieťové prvky, ku ktorým sa ponúka prístup, zahŕňajú najmä tieto prvky spolu s pridruženými prostriedkami:

(a) uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu (úplný a spoločný),

(b) uvoľnený prístup k úseku účastníckeho metalického vedenia (úplný a spoločný), vrátane prístupu k sieťovým prvkom, ktoré sú neaktívne.

2. Informácie o umiestnení fyzických miest prístupu, vrátane rozvodných skríň a rozvádzačov, dostupnosti účastníckeho metalického vedenia, úseku účastníckeho metalického vedenia a prepojenia do vyššej úrovne v špecifických častiach prístupovej siete (bodov prístupu medzi koncovým bodom prístupovej siete a ďalším bodom chrbticovej alebo transportnej siete). Poskytnutie týchto informácií môže významný podnik podmieniť záväzkom oprávneného poskytovateľa chrániť dôverné informácie.

3. Technické podmienky týkajúce sa prístupu a využívania účastníckych metalických vedení a úsekov účastníckych metalických vedení, vrátane technických charakteristík metalického skrúcaného páru účastníckeho vedenia, káblových rozvádzačov a pridružených prostriedkov.

4. Postupy objednávania a poskytovania, obmedzenia používania.

B. Služby spoločného umiestnenia (kolokácia)

1. Informácie o príslušných miestach fyzického prístupu významného podniku alebo umiestnení zariadení a ich plánovanej modernizácii.

2. Možnosti spoločného umiestnenia v miestach určených podľa bodu 1 (vrátane fyzického spoločného umiestnenia a vzdialeného spoločného umiestnenia).

3. Obmedzenia týkajúce sa zariadení, ktoré prichádzajú do úvahy na spoločné umiestnenie.

4. Opatrenia zavedené významným podnikom na zabezpečenie bezpečnosti ich lokalít.
  5. Podmienky prístupu pre pracovníkov konkurenčných podnikov.
  6. Bezpečnostné normy.
  7. Pravidlá pridelovania priestoru v prípade obmedzeného priestoru na spoločné umiestnenie.
  8. Podmienky pre podniky na vykonanie kontroly miest, v ktorých je fyzické spoločné umiestnenie možné, alebo miest, kde bolo spoločné umiestnenie odmietnuté z dôvodu nedostatku kapacity.
- C. Informačné systémy
Podmienky prístupu k prevádzkovým podporným systémom alebo databázam významného podniku na predbežné objednávanie, poskytovanie, objednávanie požiadavky na údržbu a opravy a fakturáciu.
- D. Dodacie podmienky
1. Lehota na vybavenie požiadaviek na dodávku služieb a prostriedkov; dojednanie úrovne služieb, riešenie porúch, postupy návratu na normálnu úroveň služby a parametre kvality služby.
  3. Štandardné zmluvné podmienky a v prípade potreby náhrady za nedodržanie lehôt.
  4. Ceny alebo vzorce na výpočet ceny za každú položku, funkciu a prostriedok uvedené vyššie.
- ST navrhuje vypustiť bod I., 2.

Stanovisko úradu k bodu 40.

Úrad nesúhlasí s vypustením povinnosti prístupu na optickej sieti, ktorý je uvedený v návrhu povinnosti v bode I.1. v písm. c) až e) a premietnutím zmeny aj do povinnosti transparentnosti v bode II. Navrhovaných povinností. Zdôvodnenie úradu je uvedené v stanovisku k bodu 33.

Úrad po posúdení návrhu spoločnosti ST, a.s. v zásade nezmenil znenie tejto povinnosti v bode II. 1, len ju logickejšie preformuloval a to v súlade s návrhom spoločnosti ST, a.s.

Pripomienky k povinnosti transparentnosti v bode II. v ods. 2. úrad tiež posúdil a nesúhlasí s návrhom spoločnosti ST, a.s. tento bod II. ods. 2 úplne vypustiť. Po zohľadnení odôvodnenia spoločnosti ST, a.s. úrad upravil bod II. v ods. 2 do zrozumiteľnej formy tak, aby bolo jednoznačné, ktoré informácie musí obsahovať referenčná ponuka pre fyzický prístup k infraštruktúre.

V súlade s uvedeným úrad preto v analýze upravil povinnosť transparentnosti v bode II. 1. a 2. nasledovne:

- VI. povinnosť transparentnosti prístupu podľa § 19 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť ST, a.s. je povinná pri poskytovaní služby fyzického prístupu poskytovaného prostredníctvom metalického vedenia alebo jeho úseku a prostredníctvom optického vedenia:**
- 5. zverejniť na svojej verejne dostupnej internetovej stránke referenčnú ponuku na fyzický prístup k infraštruktúre prostredníctvom metalickej siete a na fyzický prístup k infraštruktúre**

prostredníctvom optickej siete a predložiť ju úradu v písomnej aj v elektronickej forme najneskôr do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia o určení za významný podnik a uložení povinností. Referenčná ponuka na fyzický prístup musí byť dostatočne štruktúrovaná a musí obsahovať podmienky pre prístup k určitým sieťovým prostriedkom uvedeným v ods. 1. pododsek 1. písm. a) až e) výroku tohto rozhodnutia a v súlade s Minimálnym zoznamom položiek referenčnej ponuky, ktorý je súčasťou tohto výroku rozhodnutia,

6. ***zverejniť v referenčnej ponuke na fyzický prístup všetky špecifické informácie týkajúce sa zariadenia, poskytovania a používania fyzického prístupu k infraštruktúre na pevnom mieste v súlade s Minimálnym zoznamom položiek referenčnej ponuky, ktorý je súčasťou tohto výroku rozhodnutia,***

Úrad nezohľadnil pripomienku spoločnosti ST, a.s. týkajúcu sa ochrany obchodného tajomstva v prípade citlivých informácií Minimálneho zoznamu referenčnej ponuky, aby bol aj v súlade s Prílohou č. 1 zákona o elektronických komunikáciách. Zverejňovanie informácií o fyzických miestach prístupu, vrátane rozvodných skriň a rozvádzačov, dostupnosti účastníckeho metalického a optického vedenia (uvedené v bode A. ods. 2 Minimálneho zoznamu položiek referenčnej ponuky) a informácie o príslušných miestach v bode B. ods. 1. citovaného zoznamu nemajú súvis s obchodným tajomstvom. Dostupnosť týchto informácií môže byť obmedzená na dotknuté strany len v prípade verejných bezpečnostných záujmov, napr. podľa zákona o ochrane utajovaných skutočností, čo je v súlade s Prílohou č. 1 k zákonu o elektronických komunikáciách. Povinnosti vyplývajúce z tohto zákona a iných predpisov je spoločnosť ST, a.s. povinná plniť bez ohľadu na rozhodnutie úradu.

Úrad ďalej po posúdení a zhodnotení pripomienky spoločnosti ST, a.s. týkajúcej sa bodu C – Informačné systémy v Minimálnom zozname položiek referenčnej ponuky na fyzický prístup nevypustil tento bod C a trvá na tom, aby spoločnosť ST, a.s. v referenčnej ponuke do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia o určení za významný podnik a uloženia povinností pripravila svoje informačné systémy na objednávanie požiadavky na údržbu a opravy a fakturáciu a prístup k nim. Referenčná ponuka na fyzický prístup k infraštruktúre prostredníctvom metalickej siete a na fyzický prístup k infraštruktúre prostredníctvom optickej siete musí obsahovať aj túto položku z Minimálneho zoznamu referenčnej ponuky. Úrad je povinný v súlade s platnou právnou úpravou uložiť významnému podniku uverejniť v referenčnej ponuke požadované položky v súlade s Prílohou č. 1 zákona o elektronických komunikáciách. V prílohe je uvedený len minimálny zoznam položiek, to znamená, že tento rozsah položiek podľa Prílohy č. 1 zákona o elektronických komunikáciách je skutočne len minimálny. Úrad ho môže rozšíriť, ale nemôže jeho obsah zúžiť, pretože by konal v rozpore s platnou právnou úpravou. Úrad preto na základe uvedeného nemôže z Minimálneho zoznamu položiek referenčnej ponuky vypustiť bod C – Informačné systémy.

Minimálny zoznam položiek referenčnej ponuky na fyzický prístup úrad upravil nasledovne:

A. Podmienky fyzického prístupu k infraštruktúre

1. Sieťové prvky, ku ktorým sa ponúka prístup, zahŕňajú najmä tieto prvky spolu s pridruženými prostriedkami:

(a) uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému a optickému vedeniu (úplný a spoločný),

(b) uvoľnený prístup k úseku účastníckeho metalického vedenia (úplný a spoločný), vrátane prístupu k sieťovým prvkom, ktoré sú neaktívne, za účelom rozvoja sietí backhaul (spojenie medzi koncovým bodom prístupovej siete a ďalším bodom chrbticovej alebo transportnej siete).

(c) prístup ku káblovodom umožňujúci rozvoj prístupových sietí.

2. Informácie o umiestnení fyzických miest prístupu, vrátane rozvodných skriň a rozvádzačov, dostupnosti účastníckeho metalického a optického vedenia, úseku účastníckeho metalického vedenia a backhaul (bodov prístupu medzi koncovým bodom prístupovej siete a ďalším bodom chrbticovej alebo transportnej siete) v špecifických častiach prístupovej siete a informácie o umiestnení káblovodov a voľnej kapacity v káblovodoch.

3. Technické podmienky týkajúce sa prístupu a využívania účastníckych metalických a optických vedení a úsekov metalických vedení, vrátane technických charakteristík metalického skrúcaného páru účastníckeho vedenia a optického vlákna, káblových rozvádzačov a pridružených prostriedkov a technické podmienky týkajúce sa prístupu ku káblovodom.

4. Postupy objednávanía a poskytovanía, obmedzenia používania.

B. Služby spoločného umiestnenia (kolokácia)

1. Informácie o príslušných miestach fyzického prístupu významného podniku alebo umiestnení zariadení a ich plánovanej modernizácii.

2. Možnosti spoločného umiestnenia v miestach určených podľa bodu 1 (vrátane fyzického spoločného umiestnenia a vzdialeného spoločného umiestnenia).

3. Obmedzenia týkajúce sa zariadení, ktoré prichádzajú do úvahy na spoločné umiestnenie.

4. Opatrenia zavedené významným podnikom na zabezpečenie bezpečnosti ich lokalít.

5. Podmienky prístupu pre pracovníkov konkurenčných podnikov.

6. Bezpečnostné normy.

7. Pravidlá prideľovania priestoru v prípade obmedzeného priestoru na spoločné umiestnenie.

8. Podmienky pre podniky na vykonanie kontroly miest, v ktorých je fyzické spoločné umiestnenie možné, alebo miest, kde bolo spoločné umiestnenie odmietnuté z dôvodu nedostatku kapacity.

C. Informačné systémy

Podmienky prístupu k prevádzkovým podporným systémom alebo databázam významného podniku na predbežné objednávanie, poskytovanie, objednávanie požiadavky na údržbu a opravy a fakturáciu.

D. Dodacie podmienky

1. Lehota na vybavenie požiadaviek na dodávku služieb a prostriedkov; dojednania úrovne služieb, riešenie porúch, postupy návratu na normálnu úroveň služby a parametre kvality služby.

2. Štandardné zmluvné podmienky a v prípade potreby náhrady za nedodržanie lehôt.
3. Ceny alebo vzorce na výpočet ceny za každú položku, funkciu a prostriedok uvedené vyššie.

Pripomienka k bodu 40 – čiastočne akceptovaná, úrad upravil povinnosť v bode I.1., ale nevypustil písm. c) až e) a tiež upravil formuláciu v bode II.2.

41. Bod II., 3

„3. zverejniť akýkoľvek návrh na zmenu referenčnej ponuky na fyzický prístup k metallickej sieti alebo optickej sieti zo strany spoločnosti ST, a.s., ktorý bude mať vplyv na podniky definované v § 5 ods. 1 zákona najneskôr 45 dní pred zamýšľanou zmenou na svojej verejne dostupnej internetovej stránke a predložiť ju úradu. Ak zmena referenčnej ponuky vyplýva z cenového rozhodnutia úradu, je významný podnik povinný zverejniť zmenenú referenčnú ponuku najneskôr v deň účinnosti predmetného rozhodnutia,“

Návrh ST:

V prvej vete vypustiť slová „alebo optickej“.

Vypustiť poslednú vetu alebo ju zmeniť takto: Ak zmena referenčnej ponuky vyplýva z rozhodnutia úradu podľa § 12 ods. 5 zákona, je významný podnik povinný zverejniť zmenenú referenčnú ponuku do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Z dôvodu vypustenia bodu 2 sa bod 3 označuje ako bod 2.

Stanovisko úradu k bodu 41.

Úrad v stanovisku k bodu 33. uviedol odôvodnenie uloženia povinností aj pre optickú sieť.

Pokiaľ ide o zmenu referenčnej ponuky vyplývajúcu z cenového rozhodnutia, úrad uvádza nasledovné zdôvodnenie:

V ustanovení § 19 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách sa okrem iného uvádza: „Úrad môže na uplatnenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona alebo povinností uložených rozhodnutím úradu podľa § 18 ods. 1 uložiť významnému podniku zmeny referenčnej ponuky; úrad môže prihliadnúť na návrh zmeny referenčnej ponuky predloženej podnikom. Podnik je povinný predložiť úradu upravenú referenčnú ponuku do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia o zmene referenčnej ponuky.“ Nakoľko toto ustanovenie obsahuje povinnosť zverejnenia zmien referenčnej ponuky uložených samostatným konaním a rozhodnutím o zmene referenčnej ponuky v určitej lehote, ktoré úrad môže, ale nemusí začať, úrad nasledujúce znenie „Ak zmena referenčnej ponuky vyplýva z cenového rozhodnutia úradu, je významný podnik povinný zverejniť zmenenú referenčnú ponuku najneskôr v deň účinnosti predmetného rozhodnutia.“ z povinnosti uvedenej v bode II.3 vypustil. Primeranú lehotu na vykonanie zmien referenčnej ponuky na základe cenového rozhodnutia úrad určí preto priamo v cenovom rozhodnutí a nie duplicitným použitím zákonnej lehoty v SMP rozhodnutí, keďže táto lehota sa týka samostatného konania a rozhodnutia o zmene referenčnej ponuky.

Pripomienka k bodu 41 – okrem vypustenia „alebo optickej“ akceptovaná

42. Bod II., 4

„4. zverejniť informácie týkajúce sa zámeru ukončiť poskytovanie prístupu prostredníctvom účastníckeho metalického vedenia z dôvodu prechodu na optické prístupové siete FTTx na svojej verejne dostupnej internetovej stránke a predložiť ju úradu

a) najmenej 5 rokov pred plánovanou migráciou siete, ak sa nedosiahla dohoda o vhodnom pláne migrácie medzi významným podnikom a operátormi, ktorí aktuálne využívajú uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu významného podniku (ďalej len „dohoda o migrácii existujúcich uvoľnených prístupov“),

b) najmenej jeden rok pred plánovanou migráciou siete, ak sa dosiahla dohoda o migrácii existujúcich uvoľnených prístupov.“

Návrh ST:

V prvej vete slová „najmenej 5 rokov“ nahradiť slovami „....“

Ustanovenie bodu V. b) navrhujeme preformulovať b) najmenej počas doby stanovenej v dohode medzi dotknutým podnikom a ST.

Stanovisko úradu k bodu 42.

Pokiaľ ide o poskytovanie informácií týkajúcich sa zámeru ukončiť poskytovanie prístupu prostredníctvom účastníckeho metalického vedenia, spoločnosť ST, a.s. nesúhlasila s pôvodne navrhovanou lehotou dvoch rokov, preto úrad skrátil lehotu na jeden rok. Úrad zastáva názor, že rozsiahlejšia náhrada metalickej prístupovej siete optickou na väčšom území (napr. sídlisko, mestská časť) nie je záležitosťou veľmi krátkej doby. Úrad predpokladá, že od prvotného zámeru cez obdobie návrhu siete, voľby technológie, vyriešenia majetkových práv (prístup na pozemky), získania potrebných povolení (rozkopávky, záber verejného priestranstva), súhlasov obyvateľov bytových domov a pod. až po aktiváciu prípojok uplynie obdobie, ktoré reálne môže byť v rozsahu minimálne jedného a viac rokov. Úrad tiež predpokladá, že počas zimného obdobia sa nedá uskutočňovať fyzická výstavba (výkopové práce atď.), čím sa tiež predlžuje proces výstavby. Z týchto dôvodov úrad jednoročnú lehotu na zverejnenie informácií týkajúcich sa zámeru ukončenia poskytovania prístupu najmenej jeden rok pred plánovanou migráciou nevníma ako blokačný faktor pre výstavbu nových sietí.

Čo sa týka otázky paralelnej prevádzky optickej a metalickej siete pri zohľadnení súčasného stavu rozvoja technológií, úrad reálne očakáva skôr scenár, pri ktorom metalická sieť stále zostane čiastočne prevádzkovaná a optická sieť sa nevybuduje v rozsahu plnej náhrady metalickej prístupovej siete. Úrad predpokladá, ako uviedol aj v analýze, že prevažujúcou naďalej zostane metalická sieť a optická sieť sa bude budovať hlavne v lokalitách, kde existuje dostatočná koncentrácia koncových účastníkov na pokrytie nákladov výstavby takejto siete.

Úrad zastáva názor, že z nákladového hľadiska nie je prevádzka už existujúcich a vybudovaných metalických prístupov takým bremenom, ktoré by zásadne narušilo nákladový model výstavby optickej siete. Obe siete môžu bez výrazného zvýšenia nákladov fungovať naďalej a v prípade lokalít s redším osídlením, resp. menšími nárokmi na komunikačné služby, môže byť metalická sieť naďalej používaná pre poskytovanie maloobchodných komunikačných služieb aj v budúcnosti. Podľa názoru úradu by podnik konal neefektívne, ak by budoval optickú prístupovú sieť do lokality, kde náklady na výstavbu sú vysoké a existujúca metalická sieť dostatočne pokrýva

komunikačné potreby v tejto oblasti. Argumentáciu ST, a.s. úrad považuje za nekorektnú a zavádzajúcu, pretože aj z doručených podkladov a informácií vyplýva, že paralelná prevádzka oboch typov sietí zostane na území Slovenskej republiky určite dlhšiu dobu, a to práve z dôvodu efektivity. Výstavba nových sietí viaže vysoké investičné náklady s dlhodobou návratnosťou, prevádzka existujúcej siete, aj keď s horšími technickými parametrami, je stále v mnohých prípadoch lacnejšia.

Aj keď sa v súčasnosti budujú nové siete takmer výlučne ako optické, metalické siete stále plnia a budú ešte desiatky rokov plniť svoju funkciu. Moderné technológie umožňujú aj cez metalické siete prenášať dostatočné prenosové kapacity. Prenosy cez metalické vedenia sú v súčasnosti stále z hľadiska spoľahlivosti a nízkeho oneskorenia kvalitnejšie, ako napr. bezdrôtové siete. Takže nie je možné existujúce metalické vedenia "zahodiť" a v krátkej dobe nahradiť optickou sieťou, aj v prípade obrovských investícií by úplná náhrada metalických vedení trvala roky až desaťročia a stále by sa našli lokality, kde by ponechanie metalickej siete bolo efektívnejšie. Pri nákladovom porovnávaní metalickej a optickej siete treba zväžiť aj dobu amortizácie kapitálových nákladov na výstavbu príslušnej siete; metalická sieť je vo väčšine prípadov už dávno amortizovaná, ale optická sieť ešte roky poniesie náklady na jej výstavbu. Prevádzkové náklady v porovnaní k investičným nákladom sú pomerne marginálne, teda nepredstavujú rádovo zásadný rozdiel medzi oboma technológiami.

Doteraz len jeden alternatívny operátor podpísal so spoločnosťou ST, a.s. zmluvu o prístupe k účastníckemu vedeniu a v budúcnosti to môžu byť ďalší. Tento operátor (a prípadní ďalší operátori) na zriadenie kolokačných miest, technológie a kabelážne práce vynaložil určité prostriedky. V prípade, ak by úrad súhlasil so skrátením lehoty a dohoda o pláne migrácie medzi významným podnikom a alternatívnym operátorom nebude existovať, mohli by byť existujúce prístupy na metalickej sieti zrušené a tento operátor by mohol utrpieť škodu tak zo straty zákazníkov ako aj z nutnosti vynaložiť náklady na iné prístupové siete.

V nadväznosti na vyššie uvedené úrad **trvá na dodržaní päťročnej lehoty** v takom prípade, ak neexistuje dohoda o pláne migrácie medzi významným podnikom a alternatívnym operátorom. V prípade, že existuje dohoda o migrácii existujúcich uvoľnených vedení, úrad považuje za **primeranú lehotu obdobie jedného roka**. Jeden rok úrad považuje za limitné obdobie realizácie podobného projektu a spoločnosť ST, a.s. bude musieť v takomto prípade rok vopred oznámiť a dohodnúť s alternatívnym operátorom/operátormi, kde bude nahrádzať metalické vedenia optickými.

Pripomienka k bodu 42. - neakceptovaná

43. Bod IV., písm. a)

„a) so zriadením a používaním fyzického prístupu k infraštruktúre definovaného v ods. I. podods. 1. písm. a) až e),“

Návrh ST:

Text „a) až e) sa nahrádza textom “a) a b)“.

Stanovisko úradu k bodu 43.

Bolo uvedené v stanovisku úradu k bodu 33.

Pripomienka k bodu 43. - neakceptovaná

44. Bod IV.

„Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitáli na služby súvisiace so zriadením a používaním fyzického prístupu k infraštruktúre prostredníctvom metalického a optického vedenia vo vyššie uvedenom členení a na služby súvisiace so zriadením a používaním prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknutie optických káblov, ako aj náklady za služby súvisiace s kolokáciou za rok 2011 je spoločnosť ST, a.s. povinná predložiť úradu najneskôr do 30 dní odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia o uložení tejto povinnosti. Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitáli na služby súvisiace so zriadením a používaním fyzického prístupu k infraštruktúre prostredníctvom metalického a optického vedenia vo vyššie uvedenom členení a na služby súvisiace so zriadením a používaním prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknutie optických káblov, ako aj náklady za služby súvisiace s kolokáciou za rok 2011, je spoločnosť ST, a.s. povinná predložiť úradu najneskôr do 30 dní odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia o uložení tejto povinnosti. Ak v čase nadobudnutia vykonateľnosti rozhodnutia o uložení tejto povinnosti nebude platné príslušné rozhodnutie o metóde kalkulácie cien podľa § 12 zákona, je spoločnosť ST, a.s. povinná predložiť úradu vyššie uvedené informácie najneskôr do 30 dní odo dňa platnosti príslušného rozhodnutia, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien.“

Návrh ST:

ST navrhuje vypustiť vyššie citovaný text.

Alternatívny návrh:

V prípade, ak Úrad vyššie uvedený návrh neprijme, ST navrhuje v celom vyššie citovanom texte vypustiť text „a optického“, a text „a na služby súvisiace so zriadením a používaním prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknutie optických káblov“.

Okrem toho ST navrhuje na konci predposlednej vety nahradiť slová „za rok 2011“ slovami „za tú časť roka 2012, ktorá nasledovala po uplynutí 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia, je spoločnosť ST, a.s. povinná predložiť úradu najneskôr 30. júna 2013“. Na konci poslednej vety nahradiť slová: „najneskôr do 30 dní odo dňa platnosti príslušného rozhodnutia, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien.“ slovami „len za tú časť roka 2012, ktorá nasledovala po uplynutí 30 dní odo dňa platnosti príslušného rozhodnutia, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien, a to do 30. júna 2013.“

Vypustenie textu „a optického“, a text „a na služby súvisiace so zriadením a používaním prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknutie optických káblov“ súvisí so zmenou v bode I., 1.

Stanovisko úradu k bodu 44.

Zo zákona o elektronických komunikáciách jednoznačne vyplýva, že podnik je povinný na požiadanie úradu predložiť účtovné záznamy na overenie povinnosti podľa § 19 a 20 vrátane údajov o tržbách za každý relevantný trh prístupu a prepojenia. Zákon o elektronických komunikáciách však nestanovuje a ani neobmedzuje túto žiadosť na určitú formu - voľbu formy ponecháva na správnom orgáne a z tohto dôvodu je možné zvoliť žiadosť en bloc, periodickú a to aj v rozhodnutí. Zvolený postup je maximálne v súlade so zásadou transparentnosti a predvídateľnosti regulačných postupov, keďže umožňuje podniku sa na poskytnutie požadovaných informácií pripraviť v dostatočnom časovom predstihu. Uvedeným postupom podnik nie je žiadnym spôsobom ukrátený na svojich právach a legitímnych očakávaniach.

Tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že úrad nemá právomoc uložiť podniku predkladať v pravidelných intervaloch informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitáli je teda nepravdivé a v rozpore so zákonom o elektronických komunikáciách. Podľa § 12 ods. 5 zákona o elektronických komunikáciách ak úrad rozhodne o spôsobe regulácie cien podľa odseku 3 písm. c), určí v rozhodnutí metódu kalkulácie cien, ktorá bude obsahovať druhy nákladov a pravidlá ich priradenia. Podnik je povinný v lehote, ktorá nesmie byť dlhšia než dva mesiace od právoplatnosti rozhodnutia, vypočítať ceny podľa úradom určenej metódy kalkulácie cien a poskytnúť úradu ich odôvodnenie. Podnik je povinný na základe žiadosti úradu preukázať, že ceny obsahujú iba náklady nevyhnutne potrebné na poskytovanie danej služby. Úrad alebo ním poverená odborne spôsobilá a nezávislá osoba následne overí výpočet cien podniku. Na účely overenia výpočtu cien je možné použiť aj metódu kalkulácie cien, ktorá je nezávislá a odlišná od metódy používanej podnikom. Výsledky overovania úrad raz ročne zverejní. Úrad môže v odôvodnených prípadoch rozhodnúť o úprave cien. Podnik je povinný uplatňovať ceny až po schválení výpočtu alebo úprave cien úradom.

Úrad požaduje viesť oddelenú evidenciu v súlade s metodikou pre stanovenie cien. Okrem toho ak úrad prijme názor spoločnosti ST, a.s., že podľa § 21 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách o predloženie týchto účtovných záznamov môže úrad požiadať podnik, potom je možné uvažovať, že úrad takto uloženou povinnosťou vyjadril trvalú žiadosť o predkladanie požadovaných informácií. To znamená, že vytvára pre podnik právnu istotu, že každoročne o tieto informácie úrad požiada. Zároveň oznamuje podniku, akú evidenciu bude musieť viesť, lebo bude požadovaný ju predložiť. Teda ide o avizovanie, že úrad so 100 %-ou istotou o predloženie evidencie požiada.

Návrh spoločnosti ST, a.s. vypustiť text „a optického“, a text „a na služby súvisiace so zriadením a používaním prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatiahnutie metalických a zafúknuť optických káblov“ neprichádza do úvahy, pretože úrad rozhodol o regulácii cien aj týchto služieb.

Čo sa týka alternatívneho návrhu spoločnosti ST, a.s. nahradiť slová „za rok 2011“ a nahradiť „za tú časť roka... „ a aby úrad pre rok 2012 navrhol rovnaký termín na predloženie informácií, a to do 30. júna 2013 vzhľadom na záväzné postupy súvisiace s vedením účtovníctva, úrad uvádza, že ide zo strany spoločnosti ST, a.s. o návrh účelový a nezakladajúci sa skutočnosti, že požadovaná evidencia sa v spoločnosti ST, a.s. nevedie.

Úrad nemôže akceptovať ani návrh spoločnosti ST, a.s., aby nahradil slová „najneskôr do 30 dní odo dňa platnosti príslušného rozhodnutia, ktorým sa určuje

metóda kalkulácie cien“ slovami „len za tú časť roka 2012, ktorá nasledovala po uplynutí 30 dní odo dňa platnosti príslušného rozhodnutia, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien, a to do 30. júna 2013.“ Ak je spoločnosť ST, a.s. schopná predložiť evidenciu do 30 dní odo dňa platnosti príslušného rozhodnutia za časť roka 2012, ktorá nasledovala po vydaní rozhodnutia, to znamená, že táto evidencia je k dispozícii aj za celý rok 2012 a spoločnosť ST, a.s. ju predložiť môže. Ak by úrad pristúpil na túto požiadavku spoločnosti ST, a.s. k regulácii cien by mohlo dôjsť najskôr až v roku 2014.

Úrad neakceptuje námietku o retroaktívite upustiť od požiadavky predložiť oddelenú evidenciu za rok 2011. Obdobie, na ktoré sa má vzťahovať štruktúra záznamov, musí byť určené od momentu uloženia povinnosti, a to z dôvodu, že požadovanú evidenciu spoločnosť ST, a.s. má k dispozícii.

Pripomienka k bodu 44. – neakceptovaná

45. Bod IV., bod ii.

„viest' oddelenú evidenciu tak, aby boli sprehľadnené veľkoobchodné a vnútropodnikové ceny za účelom preukázania, že nedochádza k porušovaniu povinnosti nediskriminácie podľa § 20 zákona a k zvýhodňovaniu alebo znevýhodňovaniu niektorých služieb prerozdeľovaním nákladov a výnosov z iných služieb a medzi službami navzájom.“

Návrh ST:

ST navrhuje vypustiť celý bod.

Stanovisko úradu k bodu 45.

Úrad neakceptuje návrh spoločnosti ST, a.s. týkajúci sa vypustenia povinnosti: „viest' oddelenú evidenciu tak, aby boli sprehľadnené veľkoobchodné a vnútropodnikové ceny za účelom preukázania, že nedochádza k porušovaniu povinnosti nediskriminácie podľa § 20 zákona o elektronických komunikáciách a aby sa zabránilo zvýhodňovaniu, alebo znevýhodňovaniu niektorých služieb prerozdeľovaním nákladov a výnosov z iných služieb a medzi službami navzájom.“, nakoľko tento bod zodpovedá zneniu povinnosti v § 21 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách.

Podľa § 21 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách môže úrad od vertikálne integrovaného podniku vyžadovať sprehľadnenie jeho veľkoobchodných a vnútropodnikových cien, aby sa zabezpečila aj požiadavka nediskriminácie podľa § 20 alebo sa zabránilo zvýhodňovaniu, alebo znevýhodňovaniu niektorých služieb prerozdeľovaním nákladov a výnosov z iných služieb a medzi službami navzájom. Znenie povinnosti uloženej v rozhodnutí o určení významného podniku by malo zodpovedať jej zákonnému vymedzeniu. Takéto definovanie povinnosti je predpokladom splnenia cieľa regulácie. Úrad chce týmto zabezpečiť, aby bola táto regulačná povinnosť úplná a teda konzistentná vo vzťahu k ostatným povinnostiam, predovšetkým k povinnosti nediskriminácie.

Úrad neakceptuje uvedený návrh spoločnosti ST, a.s. ďalej tiež z dôvodu, ktorý uviedol už aj v časti analýzy – Odôvodnenie navrhovaných povinností, že môže byť v ekonomickom záujme vertikálne integrovaného podniku, t.j. podniku vlastniaceho

vstup na veľkoobchodný trh, brániť vstupu konkurencie na maloobchodné trhy hlasových a širokopásmových služieb, pretože zisk z predaja veľkoobchodnej služby by mohol byť nižší, ako zisk z predaja služieb na maloobchodných trhoch hlasových a širokopásmových služieb.

Pre ozrejmienie úrad uvádza, že vnútropodniková cena predstavuje náklady podniku na kalkulačnú jednicu pri ponuke služby na vlastné maloobchodné využitie (v rámci tohto podniku), alebo na veľkoobchodný predaj inému podniku tiež na maloobchodné využitie (podniku, ktorý poskytuje tieto maloobchodné služby ako predávajúci podnik), pričom kalkulačná jednica môže byť jedna prevádzková jednotka napr. 1 minúta volania, 1 Mbit prenosu dát (UMTS) alebo 1 Mbit prenosu dát (HSDPA).

Úrad predpokladá, že na základe tohto vysvetlenia bude spoločnosť ST, a.s. pochopiteľné, čo úrad sleduje uložením citovanej povinnosti a čo úrad považuje za vnútropodnikové ceny a v akom rozsahu by ich mala spoločnosť ST, a.s. implementovať. Ak spoločnosť ST, a.s. nevyužíva vnútropodnikové ceny na samozásobovanie, potom je namieste otázka, či pri veľkoobchodných cenách nedochádza k diskriminácii tretích strán.

Pripomienka k bodu 45. – neakceptovaná

46. Bod IV., bod ij.

„ij. na požiadanie úradu predložiť účtovné záznamy na overenie povinnosti oddelenej evidencie podľa § 21 ods. 1 zákona pre služby uvedené v ods. I. podods. 1. písm. a) až e).“

Návrh ST:

Vypustiť.

Stanovisko úradu k bodu 46.

Forma žiadosti je na úrade, najmä ak úrad nežiada o predkladanie konkrétnych údajov ku konkrétnym lehotám. Úrad súhlasí s názorom spoločnosti ST, a.s., že uložením tejto povinnosti dochádza len k duplicitnému prepisu zákona o elektronických komunikáciách ďalšieho spresnenia povinnosti oddelenej evidencie.

Pripomienka k bodu 46. – akceptovaná

47. Bod V.

„V. povinnosť regulácie cien fyzického prístupu podľa § 23 zákona v súlade s postupom podľa § 12 ods. 3 písm. c) zákona. Spoločnosť ST, a.s. je pri poskytovaní služieb povinná:

1. stanoviť cenu za zriadenie a používanie úplného uvoľneného resp. spoločného uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu alebo jeho úseku podľa platného rozhodnutia úradu, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za služby zriadenia a používania úplného uvoľneného resp. spoločného uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu alebo jeho úseku uverejneného vo Vestníku úradu,

2. stanoviť cenu za zriadenie a používanie úplného uvoľneného prístupu k optickému vedeniu podľa platného rozhodnutia úradu, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za služby zriadenia a používania úplného uvoľneného prístupu k optickému vedeniu, ktoré bude uverejnené vo Vestníku úradu,
3. stanoviť cenu za zriadenie a používanie prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknutie optických káblov podľa platného rozhodnutia úradu, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za služby zriadenia a používania prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknutie optických káblov, ktoré bude uverejnené vo Vestníku úradu,
4. cenu za kolokáciu podľa platného rozhodnutia úradu, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za služby kolokácie pre službu sprístupnenia účastníckeho metalického vedenia v sieti významného podniku, uverejneného vo Vestníku úradu a cenu za kolokáciu podľa rozhodnutia, ktorým úrad určí metódu kalkulácie cien za služby kolokácie pre službu sprístupnenia účastníckeho optického vedenia v sieti významného podniku, ktoré bude uverejnené vo Vestníku úradu.

Návrh ST:

Vypustiť body 1 až 3 a tento text v bode 4: „a cenu za kolokáciu podľa rozhodnutia, ktorým úrad určí metódu kalkulácie cien za služby kolokácie pre službu sprístupnenia účastníckeho optického vedenia v sieti významného podniku, ktoré bude uverejnené vo Vestníku úradu”

Stanovisko úradu k bodu 47.

Úrad zásadne nesúhlasí s vyjadrením spoločnosti ST, a.s., že regulácia cien podľa súčasného „nového zákona je chápaná ako druhý „následný“ stupeň regulácie“. Táto skutočnosť nevyplýva zo žiadneho ustanovenia zákona o elektronických komunikáciách a tvrdenie spoločnosti ST, a.s. je zavádzajúce a nesprávne. Povinnosť regulácie cien môže byť uložená spolu s inými povinnosťami a to rozhodnutím o určení významného podniku podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách, podľa ktorého: „Ak úrad na základe analýzy podľa § 17 zistí, že na určitom relevantnom trhu nie je efektívna hospodárska súťaž, po skončení konzultácií podľa § 10, určí rozhodnutím významný podnik, a zároveň mu v tomto rozhodnutí uloží aspoň jednu povinnosť podľa § 19 až 25; ak ide o trhy podľa § 17 ods. 4 uloží aspoň jednu povinnosť podľa § 19 až 21, 23 a 25“.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že úrad môže významnému podniku ukladať povinnosti na základe výsledkov analýzy až po skončení procesu konzultácií. Z citovaného ustanovenia nevyplýva, že cenová regulácia sa predpokladá až po uložení povinností podľa § 19 až 22 zákona o elektronických komunikáciách na základe „následného vyhodnotenia“ uložených povinností, ako to uvádza spoločnosť ST, a.s.

*Predpokladom uloženia povinnosti regulácie cien podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách je v prvom rade vykonanie analýzy relevantného trhu súvisiaceho s prístupom alebo prepojením, pričom **z výsledkov tejto analýzy musí úrad dospieť k dvom záverom**, a to:*

1. *na tomto trhu nie je efektívna hospodárska súťaž a*
2. *uloženie jednej alebo viacerých povinností podľa § 19 až 22 zákona o elektronických komunikáciách nepostačuje na to, aby významný podnik určený podľa § 18 zákona o elektronických komunikáciách nepožadoval*

neprimerane vysoké alebo neprimerane nízke ceny súvisiace s prístupom alebo prepojením.

Oba tieto závery boli naplnené. Ako vyplynulo zo záverov analýzy relevantného trhu č. 4, spoločnosť ST, a.s. vlastní takmer celú časť infraštruktúry pevných sietí, ktorá pokrýva takmer celé územie Slovenskej republiky a bude aj naďalej kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry analyzovaného trhu a prístupová sieť spoločnosti ST, a.s. zostane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou v časovom horizonte minimálne troch rokov.

Spoločnosť ST, a.s. sa všetkými možnými spôsobmi snaží čo najviac oddialiť reguláciu na tomto trhu, ktorého definícia je upravená podľa revidovaného odporúčania. Snaží sa naťahovať čas, aby si udržala svoje významné postavenie pri poskytovaní tak maloobchodných hlasových ako aj širokopásmových služieb čo najdlhšie. Úrad v analýze konštatoval, že uloženie povinností rozhodnutím č. 63/01/2005 zo dňa 14.06.2005 (t.j. povinnosť transparentnosti, nediskriminácie, oddelenej evidencie a prístupu k určitým sieťovým prostriedkom k účastníckemu metalickému vedeniu) boli nedostatočné. Rovnako sa spoločnosť bráni akejkoľvek cenovej regulácii tak na metalickej, ako aj na optickej sieti. Ciele regulácie sú primárne určené regulačným rámcom EÚ a tieto ciele boli transponované do národnej legislatívy.

*Analýza veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 bola **v apríli 2011** predložená (po národných konzultáciách) **do nadnárodných konzultácií**. **Stanovisko EK** po ukončení nadnárodných konzultácií bolo **v zásade súhlasné**, napriek tomu, že úrad navrhol cenovú reguláciu len na účastníckych metalických vedeniach (spolu s povinnosťou transparentnosti, nediskriminácie, oddelenej evidencie a prístupu k účastníckym metalickým a optickým vedeniam). Avšak spoločnosť ST, a.s. podala žalobný návrh na Najvyšší súd SR, aby zakázal úradu pokračovať v porušovaní jej práv pokračovaním činnosti smerujúcej k ukladaniu nových regulačných povinností na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 4 na základe Analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 (ktorá bola úradom notifikovaná v apríli 2011 na medzinárodné konzultácie) a prikázal úradu, aby obnovil stav národných konzultácií a poskytol jej lehotu najmenej jeden mesiac na vyjadrenie. Dôvodom na podanie žaloby bolo hlavne odlišné znenie návrhu povinnosti transparentnosti v časti Minimálny zoznam položiek, ktoré má obsahovať referenčná ponuka na fyzický prístup k účastníckemu vedeniu (ďalej len „Minimálny zoznam položiek“), ktoré úrad doplnil do analýzy z dôvodu potreby prijať v priebehu roka 2011 regulačné opatrenie korešpondujúce s aktuálnou európskou legislatívou (Minimálny zoznam položiek tvoril prílohu platnej Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení (prístupová smernica)).*

*Nakoľko úradu záležalo na tom, aby regulačné opatrenia boli spoločnosti ST, a.s. ako významnému podniku na predmetnom trhu uložené čo najskôr, vyhovel jej žalobnému návrhu v celom rozsahu, a preto obnovil stav národných konzultácií podľa § 10 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách. Preto **analýzu** relevantného trhu č. 4 opakovane po ukončení národných konzultáciách **v októbri 2011** predložil na nadnárodné konzultácie a pre významný podnik – spoločnosť ST, a.s. navrhol uloženie povinností: transparentnosti, nediskriminácie, oddelenej evidencie, povinnosti prístupu tak na metalickej ako aj optickej sieti a cenovej regulácie kolokácie a cenovej regulácie poplatkov za zriadenie a používanie prístupu len k metalickej sieti metódou benchmarkingu. Pred ukončením medzinárodných konzultácií EK úradu odporučila, aby z dôvodu nepostačujúcej cenovej regulácie analýzu veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 úrad stiahol. Preto dňa **25.11.2011***

bola na základe žiadosti úradu **analýza z procesu medzinárodných konzultácií stiahnutá.**

Následne **úrad** analýzu relevantného trhu č. 4 aktualizoval, prepracoval a niektoré časti doplnil a **spolu s analýzou veľkoobchodného trhu širokopásmového prístupu** (relevantný trh č. 5) **predložil dňa 16.01.2012 na národné konzultácie.** Úrad navrhol pre významný podnik – spoločnosť ST, a.s. uloženie povinností: prístup k účastníckemu metalickému a optickému vedeniu a káblovodom, transparentnosť, nediskriminácia, oddelená evidencia a cenová regulácia za zriadenie a používanie uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému a optickému vedeniu a káblovodom a tiež za kolokáciu pre službu sprístupnenia účastníckeho metalického a optického vedenia. Úrad podľa získaných informácií od podnikov, ktoré mali záujem o LLU zistil, že najväčšou prekážkou pre využívanie uvoľneného metalického prístupu sú vysoké ceny za fyzickú kolokáciu, preto zakúpil model na výpočet tejto ceny. Úrad má v úmysle metódou kalkulácie cien za služby kolokácie zabezpečiť, aby výpočet ceny za zriadenie kolokácie zahŕňal len oprávnené náklady a aby poplatok za vykonanie predbežného šetrenia, poplatok za vykonanie podrobného šetrenia, poplatok za obhliadku miesta kolokácie súvisiaci s prípravou pre zriadenie v budúcnosti neboli v referenčnej ponuke uvádzané samostatne. Navrhovaná cenová regulácia za zriadenie a používanie prístupu k metalickej a optickej sieti bude stanovená v súlade s § 12 zákona o elektronických komunikáciách. Úrad má k dispozícii oficiálne porovnanie aritmetických priemerov výšky poplatkov za zriadenie a používanie uvoľneného prístupu k metalickému účastníckemu vedeniu s výškou poplatkov spoločnosti ST, a.s. (platné k polroku 2011, nakoľko aktuálne údaje pre implementačnú správu sú v procese verifikácie):

v EUR	Zriadenie		Používanie	
	Úplný	Spoločný	Úplný	Spoločný
Benchmark EÚ	38,79	41,73	8,50	2,13
Slovak Telekom	42,00	44,00	4,20	2,50

Benchmark EÚ je priemerná výška poplatkov zverejňovaná v implementačnej správe .

Z tabuľky vyplýva, že pravidelný mesačný poplatok - cena za používanie úplného uvoľneného prístupu účtovaná spoločnosťou ST, a.s. je o polovicu nižšia ako aritmetický priemer tejto ceny používaný v členských štátoch. Jednorazový poplatok (t.j. cena za zriadenie úplného uvoľneného prístupu) účtovaný spoločnosťou ST, a.s. je však mierne vyšší ako aritmetický priemer tejto ceny používaný v členských štátoch. Na Slovensku sa v súčasnosti poskytuje len úplný uvoľnený prístup k metalickému účastníckemu vedeniu. Ostatné ceny sú ale mierne nad úrovňou aritmetického priemeru EÚ. Takže nie je pravdivé odôvodnenie ST, a.s., že „poskytuje prístup k metalickým účastníckym vedeniam za jedny z najnižších cien v EÚ“.

Pripomienka k bodu č. 47. – neakceptovaná

Dodatočné pripomienky a stanovisko ST, a.s. k návrhu opatrenia v procese konzultácií podľa § 10 zákona o elektronických komunikáciách

Úrad listom zaevidovaným pod č. 302/OER/2012 dňa 5.03.2012 obdržal od spoločnosti ST, a.s. **dodatočné pripomienky a stanovisko** k návrhu opatrenia v procese konzultácií podľa § 10 zákona o elektronických komunikáciách. K dodatočným pripomienkam úrad uvádza nasledovné.

Analýza predmetného veľkoobchodného relevantného trhu bola postúpená na národné konzultácie dňa 16.01.2012 zverejnením na konzultačnom mieste verejne dostupnej internetovej stránky úradu spolu s výzvou úradu. Vo výzve bola pre dotknuté strany, na základe § 10 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách a v súlade s platnými Pravidlami upravujúcimi postup úradu a dotknutých osôb v procese konzultácií, stanovená jednomesačná lehota na zasielanie pripomienok k návrhu opatrenia. Podľa § 10 ods.1 zákona o elektronických komunikáciách v zložitých prípadoch môže byť lehota predĺžená najviac na dva mesiace. V danom prípade sa podľa názoru úradu jednalo o štandardnú analýzu trhu. Lehotu na vyjadrenie však bolo možné predĺžiť, ale len počas jej plynutia a nie po jej uplynutí. Žiadna dotknutá osoba sa počas konzultácií na úrad neobrátila so žiadosťou o predĺženie tejto lehoty, úrad nemal dôvod túto lehotu predĺžiť.

Ak by sa úrad pripomienkami ST, a.s. doručenými po lehote zaoberal, jednoznačne by porušil princíp nediskriminácie zakotvený v § 11 ods.1 zákona o elektronických komunikáciách, keďže ostatné dotknuté strany sa dodatočne vyjadriť nemohli (o tejto možnosti ani nemali vedomosť). Osobitný prístup úradu k spoločnosti ST, a.s. bol v rámci konzultácií už v minulosti kritizovaný aj zo strany Komisie.

Na základe vyššie uvedených dôvodov sa úrad dodatočnými pripomienkami spoločnosti ST, a.s., ktoré boli úradu doručené po dvoch týždňoch po uplynutí lehoty, v dokumente Vyhodnotenie pripomienok nezaoberal a nevyjadril svoje stanovisko.

Nadnárodné konzultácie

Podľa § 10 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách boli 19.03.2012 do Európskej komisie (ďalej len „Komisia“) predložené nasledovné dokumenty:

1. doplnená analýza relevantného trhu č. 4 po zohľadnení pripomienok,
2. pripomienky spoločnosti ST, a.s. k analýze zverejnenej na národné konzultácie,
3. pripomienky Protimonopolného úradu Slovenskej republiky k analýze zverejnenej na národné konzultácie,
4. vyhodnotenie pripomienok k výsledku analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4.

Všetky vyššie uvedené dokumenty boli uverejnené na webovom sídle úradu v časti Konzultačné miesto a tiež na stránke Európskej komisie.

Pripomienky Európskej komisie:

K celkovému procesu a výsledkom analýzy relevantného trhu č. 4 v rámci nadnárodných konzultácií bolo úradu dňa 19.04.2012 pod zn. SG-Greffe C(2012) 2751 doručené Rozhodnutie Komisie vo veci SK/212/1308: Veľkoobchodný (fyzický) prístup k sieťovej infraštruktúre (vrátane spoločného uvoľneného prístupu a úplného uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu) na pevnom mieste na Slovensku, v ktorom Komisia uviedla dve pripomienky.

Prvá pripomienka sa týkala virtuálneho uvoľneného prístupu (VULA). Komisia uviedla, že hoci sa prístup VULA môže zaviesť ako prechodné opatrenie, mal by sa nahradiť uvoľneným prístupom k optickému vedeniu. V druhej pripomienke komisia uvítala skutočnosť, že úrad navrhol uložiť nápravné opatrenie týkajúce sa regulácie cien na nákladovo orientovanom základe na všetky formy prístupu a na kolokáciu a súčasne vyzvala úrad, aby po uverejnení momentálne pripravovaného odporúčania o uplatňovaní povinnosti nediskriminácie preskúmal podrobnosti uloženého nápravného opatrenia týkajúceho sa nediskriminácie.

Úrad zobral na vedomie pripomienky Komisie. V prípade, že bude technológia významného podniku umožňujúca uvoľnený prístup k optickému vedeniu dostupná, technicky a ekonomicky uskutočniteľná, úrad bude postupovať v zmysle zákona o elektronických komunikáciách.

Na základe výsledkov analýzy relevantného trhu č. 4 úrad dospel k záveru, že na vymedzenom relevantnom trhu nie je efektívna súťaž podľa § 17 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách. Listom č. 443/OER/2012 zo dňa 9.05.2012 úrad oznámil spoločnosti ST, a.s., že na základe záverov analýzy relevantného trhu č. 4 začína správne konanie vo veci určenia spoločnosti ST, a.s. za významný podnik podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách a uloženia povinností podľa § 19 až 23 zákona o elektronických komunikáciách na relevantnom trhu č. 4, teda trhu veľkoobchodného fyzického prístupu, vrátane spoločného uvoľneného prístupu alebo úplného uvoľneného prístupu, poskytovaného prostredníctvom infraštruktúry na pevnom mieste.

Dňa 25.04.2012 bola úradu doručená výzva Najvyššieho súdu SR na vyjadrenie sa k návrhu spoločnosti ST, a.s. na ochranu pred nezákonným zásahom úradu v procesoch konzultácií o návrhoch opatrení: Analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 a Analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 5 podľa § 10 zákona o elektronických komunikáciách zverejnených na konzultačnom mieste úradu dňa 16.01.2012. Úrad sa k výzve Najvyššieho súdu SR vyjadril dňa 10.05.2012.

Následne bol úradu dňa 17.05.2012 doručený list spoločnosti ST, a.s. (zaevidovaný pod č. 487/OER/2012) s návrhom na prerušenie predmetného správneho konania z dôvodu podania žaloby na Najvyšší súd SR a tiež sťažnosti doručenej úradu. V sťažnosti sa spoločnosť ST, a.s. domáhala ochrany svojich práv a právom chránených záujmov v procese konzultácií vedených k analýze veľkoobchodného trhu č. 4 a veľkoobchodného trhu č. 5. Úrad predmetnú sťažnosť prešetril a podľa zápisnice o prešetroaní sťažnosti č. 3/AS/2012 vyhotovenej dňa 23.05.2012 ju posúdil ako neopodstatnenú. Spoločnosť ST, a.s. sa v žalobe podanej na Najvyšší súd SR domáhala ochrany pred nezákonným zásahom úradu v procesoch konzultácií o návrhoch opatrení: Analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 a Analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 5.

V nadväznosti na uvedené úrad dňa 23.05.2012 vydal rozhodnutie o prerušení konania č. 504/OER/2012 a podľa § 29 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov prerušil správne konanie vo veci určenia spoločnosti ST, a.s. za významný podnik na relevantnom trhu č. 4 a uloženia povinností na tomto trhu do doby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia

Najvyššieho súdu SR vo veci návrhu spoločnosti ST, a.s. na ochranu pred nezákonným zásahom úradu v procesoch konzultácií o návrhoch opatrení: Analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 a Analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 5.

Dňa 18.07.2012 bol úradu doručený Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžz/2/2012-46 zo dňa 28.06.2012, ktorým zamietol návrh spoločnosti ST, a.s. s tým, že spoločnosť ST, a.s. v procese konzultácií o návrhoch opatrení: Analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 a Analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 5 podľa § 10 zákona nebola ukrátená na jej subjektívnych právach a právom chránených záujmoch. Podľa tohto rozsudku teda nedošlo zo strany úradu k nezákonnému zásahu voči spoločnosti ST, a.s. V ten istý deň bolo úradu doručené aj Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Sž/9/2012 zo dňa 28.06.2012, ktorým bolo zastavené konanie tohto súdu vo veci vykonateľnosti a zrušenia rozhodnutia Analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4.

Doručením Rozsudku Najvyššieho súdu SR (sp.zn. 8Sžz/2/2012-46 zo dňa 28.06.2012) dňa 18.07.2012 odpadol dôvod prerušenia správneho konania, preto úrad dňa 18.07.2012 oznámil spoločnosti ST, a.s. listom č. 1656/OER/2012, že pokračuje v správnom konaní č. 443/OER/2012 zo dňa 9.05.2012.

Úrad na základe výsledkov analýzy, po zohľadnení stanovísk poskytnutých v rámci národných konzultácií, stanoviska Európskej komisie a národných regulačných orgánov, ako aj všetkých vyššie uvedených skutočností rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad do 15 dní odo dňa jeho doručenia na adresu:

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky
Odbor ekonomickej regulácie
Továrenská 7
P.O. BOX 40
828 55 Bratislava 24

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku a nadobudnutí jeho právoplatnosti.

Ing. Jana Kopečná
riaditeľka odboru ekonomickej regulácie